

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

3. oktober 2019
Dokumentnummer:
19PEBL-38424

Patienterstatningen har 1. oktober 2019 modtaget høringsbrev vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed, øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, krav om instrukser, sprogkrav til sundhedspersoner, vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet, forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaktlinseoptiker m.v.).

Vi har ikke bemærkninger til det fremsendte udkast.

Med venlig hilsen

Karen-Inger Bast
direktør

From: Birita Ludvíksdóttir
Sent: Mon, 28 Oct 2019 15:43:33 +0000
To: Frederik Rechenback Enelund
Cc: Ríkisumboðið
Subject: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Til Sundheds- og Ældreministeriet,

Heilsumálaráðið har modtaget ovenfornævnte lovforslag i høring.

Eftersom der er tale om et lovforslag der skal forelægges Folketinget, og ikke en kongelig anordning, der skal forelægges Lagtinget, tager de færøske myndigheder foreløbigt stilling til ikrafttrædelsesbestemmelsen.

Iht. § 6 i lovforslaget, kan dele af lovforslaget ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som færøske forhold tilsiger.

Heilsumálaráðið har noteret sig, at der her er tale om et område, der ikke er overgået til færøske myndigheder som særanliggende iht. hjemmestyrelovgivningen.

Det er derfor muligt at sætte lovændringerne i kraft for Færøerne ved kongelig anordning og ikrafttrædelsesbestemmelsen er derfor korrekt.

Vinaliga/Sincerely

Birita Ludvíksdóttir
Løgfrøðiligur ráðgevi/Legal adviser

Heilsu- og Innlendismálaráðið/
Ministry of Health and the Interior
Eirargarður 2 • 100 Tórshavn • Faroe Islands
Tel. +298 304050 • Mobile +298 734066
birita.ludviksdottir@himr.fo • www.himr.fo

Fra: Frederik Rechenback Enelund [mailto:fre@sum.dk]

Sendt: 1. oktober 2019 16:32

Til: regioner@regioner.dk; kl@kl.dk; regionh@regionh.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk; kontakt@rsyd.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; region@rn.dk; 3f@3f.dk; info@ato.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; do@optikerforeningen.dk; dkf@danskkiropraktorforening.dk; dp@dp.dk; kontakt@dpfo.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dsr@dsr.dk; info@dansktp.dk; danske.bandagister@mail.dk; dbio@dbio.dk; info@fodterapeut.dk; fysio@fysio.dk; ddd@ddd.dk; 'etf@etf.dk' <etf@etf.dk>; 'ff@farmakonom.dk' <ff@farmakonom.dk>; foa@foa.dk; post@kost.dk; fas@dadl.dk; sek@jordemoderforeningen.dk; info@lkt.dk; dadl@dadl.dk; lvs@dadl.dk; plo@dadl.dk; pto@pto.dk; ast@ast.dk; kontakt@radiograf.dk; sl@sl.dk; info@tandlaegeforeningen.dk; yl@dadl.dk; post@alzheimer.dk; info@bedrepsykiatri.dk; dhf@danskhandicapforbund.dk;

dh@handicap.dk; info@danskepatienter.dk; info@danske-aeldreraad.dk; dch@dch.dk; info@diabetes.dk; info@gigtforeningen.dk; admin@hjernesagen.dk; post@hjerteforeningen.dk; mail@hoeforeningen.dk; info@cancer.dk; lap@lap.dk; lev@lev.dk; sa@spiseforstyrrelser.dk; landsforeningen@sind.dk; medlem@patientforeningen.dk; info@patientforeningen-danmark.dk; info@scleroseforeningen.dk; mail@sjældnediagnoser.dk; ulf@ulf.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; info@danskerhverv.dk; di@di.dk; dit@dit.dk; Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk; dsam@dsam.dk; info@patientsikkerhed.dk; formanden@dskf.org; retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk; forens@au.dk; RI@health.sdu.dk; info@danske-seniorer.dk; dommerforeningen@gmail.com; hoeringer@fbr.dk; fsd@socialchefforeningen.dk; fp@forsikringogpension.dk; formand@retspolitik.dk; info@sundheddanmark.nu; web@tf-tandskade.dk; ast@ast.dk; dt@datatilsynet.dk; DKetik Institutionspostkasse <DKetik@DKetik.dk>; Det Etske Råd kontakt <kontakt@etiskraad.dk>; Heilsu- og innlendismálaráðið <himr@himr.fo>; govsec@nanoq.gl; info@humanrights.dk; kfst@kfst.dk; pebl@patienterstatningen.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; info@digitalsikkerhed.dk; post@udsatte.dk

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Sundheds- og Ældreministeriet fremsender hermed vedhæftet udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed, øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, krav om instrukser, sprogkrav til sundhedspersoner, vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet, forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaktlinseoptiker m.v.) i offentlig høring.

Hovedparten af elementerne har tidligere været i offentlig høring i første del af 2019.

Ministeriet skal anmode om eventuelle bemærkninger senest den 7. oktober 2019 kl. 10.

Med venlig hilsen

Frederik Rechenback Enelund

Specialkonsulent

Sundhedsjura

Mobil: 20 22 03 91

Telefon: 72 26 95 13

Mail: fre@sum.dk

Sundheds- og Ældreministeriet • Holbergsgade 6 •
1057 København K • Tlf. 7226 9000 • Fax 7226 9001 • www.sum.dk

From: Maria Hjortsø Pedersen
Sent: Fri, 4 Oct 2019 10:55:47 +0000
To: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc: Frederik Rechenback Enelund
Subject: Høringssvar over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov

Til Sundheds- og Ældreministeriet

Vedhæftet er høringssvar fra FOA vedr. høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger.

Med venlig hilsen

Maria Hjortsø Pedersen
Konsulent

FOA FAG OG POLITIK

Stauings Plads 1-3, DK 1790 København V

Direkte: +45 46 97 23 55 - Mobil: +45 40 63 62 92

Mail: mhpe@foa.dk

www.foa.dk

www.facebook.com/FagOgArbejde

Det er os med overenskomster og faglige fællesskaber

ErDuOK.dk

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

Enhed for Sundhedsjura

Høringsvar over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Dato:
03-10-2019

Dokumentnummer:
19/600976-3

Ref.:
TOKH/MHPE

FOA takker for muligheden for at afgive høringssvar.
FOA har dog ingen yderligere bemærkninger til det fremsendte høringmateriale.

Vi henviser til høringssvar til Lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser) indsendt d. 25. april 2019, hvori FOA havde følgende bemærkninger:

FOA hilser et ankenævn for særlig indgribende tilsynssager velkomment. Et sådant tilsyn er væsentligt for at styrke retssikkerheden for sundhedspersoner og genopbygge tilliden til Styrelsen for Patientsikkerhed.

FOA mener ikke, at det skal være brugerne der skal betale for tilsynet. Et gebyr på 5.000 kr. for den sundhedsperson, der ønsker at klage, opfatter FOA som højt og ikke rimeligt.

FOA finder det positivt på at ankenævnet for tilsynsafgørelser skal være hurtigt arbejdende. Bestemmelsen om at der skal træffes en afgørelse indenfor 3 måneder efter klagens modtagelse er væsentlig. FOA mener, at det er vigtigt, at en ankesag behandles endnu hurtigere, hvis der er tale om en sag hvori der indgår arbejdsforbud.

FOA mener, at det vil være en god ide, hvis der vil ske en evaluering af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser efter 2 år med henblik på om nævnet bidrager til at skabe øget retssikkerhed for sundhedspersoner.

Venlig hilsen

Torben Klitmøller Hollmann
Sektorformand, FOA

FOA
Staunings Plads 1-3
1790 København V

Tlf.:
+45 46 97 26 26

Fax:
+45 46 97 23 00

Mail:
foa@foa.dk
a-kassen@foa.dk

www.foa.dk

Center for Sundhedsjura og Psykiatri

Høringssvar til Lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser)

FOA takker for muligheden for at afgive høringssvar.

FOA hilser et ankenævn for særlig indgribende tilsynssager velkomment. Et sådant tilsyn er væsentligt for at styrke retssikkerheden for sundhedspersoner og genopbygge tilliden til Styrelsen for Patientsikkerhed.

FOA mener ikke, at det skal være brugerne der skal betale for tilsynet. Et gebyr på 5.000 kr. for den sundhedsperson, der ønsker at klage, opfatter FOA som højt og ikke rimeligt.

FOA finder det positivt på at ankenævnet for tilsynsafgørelser skal være hurtigt arbejdende. Bestemmelsen om at der skal træffes en afgørelse indenfor 3 måneder efter klagens modtagelse er væsentlig. FOA mener, at det er vigtigt, at en ankesag behandles endnu hurtigere, hvis der er tale om en sag hvori der indgår arbejdsforbud.

FOA mener, at det vil være en god ide, hvis der vil ske en evaluering af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser efter 2 år med henblik på om nævnet bidrager til at skabe øget retssikkerhed for sundhedspersoner.

Med venlig hilsen

Torben Klitmøller Hollmann
Sektorformand
FOA

Dato:
25. april 2019

Sagsnr.:
19/306325

Ref.:
TOKH/AMAN

FOA

Stauings Plads 1-3
1790 København V

Tlf.:
+45 46 97 26 26

Fax:
+45 46 97 23 00

Kontonr.:
5301-0476807

Mail:
foa@foa.dk
a-kassen@foa.dk

www.foa.dk

From: Mikkel Brandenborg Stenalt
Sent: Fri, 4 Oct 2019 09:08:31 +0000
To: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc: Frederik Rechenback Enelund
Subject: Høring over udkast til forslag lov om ændring af sundhedsloven mv. – ministeriets sagsnr. 1904889

Se venligst vedhæftede / please see the attached document(s)

Med venlig hilsen

Mikkel B. Stenalt
Fuldmægtig, cand.jur.

ms@datatilsynet.dk

T 29 49 32 78

DATATILSYNET

Borgergade 28, 5.
1300 København K
T 33 19 32 00

dt@datatilsynet.dk

www.datatilsynet.dk

E-mail: dt@datatilsynet.dk, Internet: www.datatilsynet.dk

Til Sundheds- og Ældreministeriet
Att.: Frederik Rechenback Enelund

Sendt til: sum@sum.dk
Cc: fre@sum.dk

4. oktober 2019

J.nr. 2019-11-0286
Dok.nr. 137290
Sagsbehandler
Mikkel Brandenborg
Stenalt

Høring over udkast til forslag lov om ændring af sundhedsloven mv. – ministeriets sagsnr. 1904889

Ved brev af 1. oktober 2019 har Sundheds- og Ældreministeriet anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovennævnte udkast til lovforslag.

Sundheds- og Ældreministeriet har tidligere anmodet om Datatilsynets bemærkninger til to udkast til lovforslag, som grundet valgudskrivelsen ikke blev fremsat eller færdigbehandlet af Folketinget. Ministeriet har oplyst, at nærværende udkast til lovforslag ikke indeholder væsentlige ændringer i forhold til de tidligere udkast med hensyn til beskyttelsen af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger.

På denne baggrund kan Datatilsynet henvise til sine udtalelser af 18. februar og 15. april 2019 (vedhæftet).

Kopi af dette brev sendes til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Mikkel B. Stenalt

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K
T 3319 3200
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk

CVR 11883729

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

Sendt til: sum@sum.dk; fre@sum.dk
Cc: jm@jm.dk

15. april 2019

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2019-11-0232
Dok.nr. 89236
Sagsbehandler
Pernille Walther

Bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgangen inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser)

1. Ved brev af 9. april 2019 har Sundheds- og Ældreministeriet sendt ovennævnte udkast til lovforslag i høring og anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger.

Med lovforslaget foreslås Ankenævnet for Tilsynsafgørelser oprettet. Ankenævnet vil skulle behandle klager over afgørelser om tilsynssanktioner truffet af Styrelsen for Patientsikkerhed, og der vil i den forbindelse ske behandling af personoplysninger i det omfang, det er nødvendigt for ankenævnets sagsbehandling.

2. Datatilsynet har følgende bemærkninger til udkastet:

Datatilsynet har noteret sig, at Ankenævnet for Tilsynsafgørelser i forbindelse med sagsbehandlingen vil behandle almindelige personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens¹ artikel 6, herunder oplysninger om navn, adresse, autorisations-id, faglige evner og kundskaber m.v. Afhængig af sagstypen vil ankenævnet ligeledes kunne behandle følsomme personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 9, herunder oplysninger om sundhedspersonens helbredsforhold og misbrugsproblemer.

Datatilsynet har endvidere noteret sig, at det fremgår af lovbemærkningerne, at Sundheds- og Ældreministeriet har vurderet, at de foreslåede bestemmelser – og den heraf følgende behandling af personoplysninger – kan ske inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e (offentlig myndighedsudøvelse), jf. artikel 6, stk. 2 og 3, samt artikel 9, stk. 2, litra f (retskrav).

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse).

Det fremgår endvidere, at behandlingen af personoplysninger i medfør af lovforslaget i øvrigt vil ske i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven², herunder reglerne om den registreredes rettigheder og reglerne om behandlingssikkerhed.

I den forbindelse skal Datatilsynet for en god ordens skyld gøre opmærksom på, at den digitale løsning skal leve op til reglerne for sikkerhed i databeskyttelsesforordningen, og at der således skal foretages en forudgående risikovurdering af behandlingsaktiviteten og eventuelt en konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse.

Datatilsynet kan i den forbindelse henvise til sin vejledning om Behandlingsikkerhed og databeskyttelse gennem design og standardindstillinger og vejledningen om Konsekvensanalyse, der findes på tilsynets hjemmeside.

Datatilsynet skal ligeledes gøre opmærksom på, at også i de tilfælde, hvor kravet om digital selvbetjening fraviges, skal der efter databeskyttelsesforordningens artikel 32 foretages en vurdering af den risiko, der er forbundet med transmission af oplysningerne og gennemføres passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at imødegå den identificerede risiko.

Det er i den forbindelse Datatilsynets opfattelse, at det normalt vil være en passende sikkerhedsforanstaltning at anvende kryptering ved transmission af fortrolige og følsomme personoplysninger med e-mail via internettet.

3. Kopi af dette brev sendes til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Pernille Walther

---

² Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

Sendt til: sum@sum.dk
Cc: fre@sum.dk og jm@jm.dk

18. februar 2019

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2019-11-0207
Dok.nr. 69765
Sagsbehandler
Marie Christiansen

Ved e-mail af 11. februar 2019 har Sundheds- og Ældreministeriet anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovenstående udkast til lovforslag.

Datatilsynet har følgende bemærkninger:

1. Behandlingsgrundlag

Datatilsynet skal indledningsvist bemærke, at tilsynet har noteret sig, at Sundheds- og Ældreministeriet finder, at der som følge af lovforslagets bestemmelser, vil kunne behandles både almindelige personoplysninger og følsomme personoplysninger.

Datatilsynet har ligeledes noteret sig, at de foreslåede bestemmelser kan vedtages inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, jf. artikel 6, stk. 2 og 3, samt artikel 9, stk. 2, litra h, jf. artikel 9, stk. 3.

Datatilsynet har i forbindelse med ovenstående noteret sig det af Sundheds- og Ældreministeriet anførte om, at de foreslåede behandlinger af personoplysninger vurderes at være nødvendige af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse, eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Datatilsynet skal i den anledning henstille til, at Sundheds- og Ældreministeriet overvejer at tydeliggøre i bemærkningerne til lovforslaget, hvornår behandling af personoplysninger vurderes at være nødvendige af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse *eller* hvornår behandling af personoplysninger vurderes at henhøre under offentlig myndighedsudøvelse.

2. Lov om ændring af sundhedsloven

2.1. Sproglige kompetencer

Det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 1, at regionsråd, kommunalbestyrelser og private virksomheder skal sikre, at deres ansatte sundhedspersoner er i besiddelse af de sproglige kompetencer, der er nødvendige for at kunne udøve den stilling, som vedkommende ansættes i.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 1, at:

”Hvilke sprogkompetencer, der er nødvendige i den konkrete ansættelsessituation, vil bl.a. afhænge af den konkrete stillings omfang af patientkontakt, kommunikationens betydning for opgaveløsningen og vedkommendes aktuelle sprogniveau.

Der foreslås ikke med lovforslaget et givent niveau af sprogkvalifikationer som betingelse for at kunne arbejde i det danske sundhedsvæsen. Bestemmelsen stiller alene krav om, at niveauet skal være forsvarligt og sikre, at sundhedspersonen har de sproglige kompetencer, der gør det muligt for vedkommende at udføre sine opgaver med omhu og samvittighedsfuldhed, jf. autorisationslovens § 17.”

Det står ikke Datatilsynet klart, hvad der nærmere bestemt ligger i *sikring* af, at ansatte sundhedspersoner er i besiddelse af tilstrækkelige sproglige kompetencer.

Såfremt der i forbindelse med ovenstående foretages behandling af personoplysninger, forudsætter Datatilsynet, at reglerne i databeskyttelsesforordningen¹ og databeskyttelsesloven² vil blive iagttaget.

2.2. Fagligt Forum for Patientsikkerhed og Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn

Det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 3 og nr. 8, at:

”§ 199a. Styrelsen for Patientsikkerhed nedsætter Fagligt Forum for Patientsikkerhed, hvis formål er at bistå Styrelsen for Patientsikkerhed med faglig sparring om læringsaktiviteter”

”§ 221. Styrelsen for patientsikkerhed nedsætter Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, som rådgiver Styrelsen for Patientsikkerhed om læring af sager om tilsyn med sundhedspersoner og med behandlingssteder.”

Det fremgår videre af de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.3. og 2.2.3, at:

”Det understreges, at udvalget ikke ved den foreslåede ordning skal drøfte konkrete tilsynssager eller efterprøve Styrelsen for Patientsikkerheds afgørelser. Der vil således

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF

² Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven)

heller ikke i forbindelse med møder i udvalget vil blive videregivet personoplysninger fra konkrete sager i Styrelsen for Patientsikkerhed, eksempelvis tilsynssager eller oplysninger fra rapporterede utilsigtede hændelser.”

”Det skal understreges, at der ikke i forbindelse med møder i Fagligt Forum for Patientsikkerhed fra Styrelsen for Patientsikkerhed vil blive videregivet personoplysninger fra konkrete sager i Styrelsen for Patientsikkerhed, eksempelvis tilsynssager eller oplysninger fra rapporterede utilsigtede hændelser. Møderne vil blive tilrettelagt på en sådan måde, at der vil være drøftelser om læring på generelt plan i sundhedsvæsenet.”

Datatilsynet har noteret sig, at der ikke i sporingen og rådgivningen mellem Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn / Fagligt Forum for Patientsikkerhed og Styrelsen for Patientsikkerhed videregives personoplysninger, men at drøftelserne alene vil være på generelt plan.

2.3. Rapportering af utilsigtede hændelser

Det foreslås med lovforslagets § 1, nr. 4, at udvide den gældende personkreds som omfattes af fortroligheden ved rapporteringen af utilsigtede hændelser, således at også oplysninger om identiteten på eventuelle sundhedspersoner, der indgår i en rapportering, indrapporteres til Styrelsen for Patientsikkerhed i anonymiseret form.

Det fremgår af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 4, at Styrelsen for Patientsikkerhed modtager rapporteringer fra regionsrådet og kommunalbestyrelsen om utilsigtede hændelser.

Det fremgår endvidere, at det efter sundhedslovens § 199, stk. 4, er et krav at rapporteringen af utilsigtede hændelser sker i anonymiseret form vedrørende såvel patienten som den rapporterende person.

Datatilsynet skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at tilsynet ved *anonymisering* forstår oplysninger, der er gjort anonyme, således at ingen fysiske personer kan identificeres ud fra oplysningerne eller i kombination med andre oplysninger. Det er en betingelse for anonymisering, at den er uigenkaldelig.

Såfremt oplysningerne med rimelige hjælpemidler kan henføres til en identificeret eller identificerbar fysisk person, herunder f.eks. ved kombination med andre oplysninger, vil der ikke være tale om anonyme oplysninger, der falder uden for de databeskyttelsesretlige regler, men om pseudonymiserede³ personoplysninger.

Det fremgår endvidere af de almindelige bemærkninger pkt. 2.3.3., at:

---

³ Begrebet pseudonymisering er i databeskyttelsesforordningen defineret som behandling af personoplysninger på en sådan måde, at personoplysningerne ikke længere kan henføres til en bestemt registreret uden brug af supplerende oplysninger, forudsat at sådanne supplerende oplysninger opbevares separat og er underlagt tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at sikre, at personoplysningerne ikke henføres til en identificeret eller identificerbar fysisk person.

”Det foreslås derfor, at der fastsættes bestemmelse om, at identiteten af en person, der indgår i en rapporteret utilsigtet hændelse kun må videregives til de personer i samme region eller kommune, der varetager opgaver med utilsigtede hændelser efter sundhedslovens § 198, stk. 1. Den foreslåede ændring medfører, at sundhedspersoner, der indgår i en rapportering, beskyttes i samme omfang, som den person, de rapporterer.

Bestemmelsen indebærer, at oplysninger om identiteten af sundhedspersoner, der indgår i en rapporterede utilsigtede hændelser alene må videregives til personer, der i den enkelte kommune og region er ansat til at varetage opgaver med utilsigtede hændelser, f.eks. kvalitetsmedarbejdere og såkaldte risk managere, og som et nødvendigt led i regionens og kommunens varetagelse af opgaver med patientsikkerhed.”

Datatilsynet skal gøre opmærksom på, at personoplysninger, der udveksles på tværs af enheder eller afdelinger inden for samme myndighed, forvaltning eller virksomhed, ikke efter de databeskyttelsesretlige regler udgør en *videregivelse* i lovens forstand.

Datatilsynet henstiller i den anledning til, at Sundheds- og Ældreministeriet overvejer hvorvidt der faktisk er tale om en videregivelse i databeskyttelsesretlig forstand.

3. Lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet

3.1. Tilbud om bisidder

Det fremgår af lovforslagets § 2, nr. 1, at:

”Stk. 6. Hvis en klage omfattet af stk. 5 er indgivet til regionen, tilbyder regionen en dialog og orienterer samtidig Styrelsen for Patientklager om klagen. Fristen i stk. 5, 3. pkt., regnes fra regionens modtagelse af klagen.

Stk. 7. Patienter, der tager imod et tilbud om dialog efter stk. 5 eller 6, tilbydes en bisidder. Styrelsen for Patientklager og regionsrådet skal oplyse patienten om muligheden for at lade sig ledsage af en uvildig bisidder i forbindelse med tilbud om dialog. Sundhedsministeren indgår aftale med en eller flere private institutioner om administration og drift af bisidderordningen.”

Det fremgår af de specielle bemærkninger til § 2, bl.a., at:

”Med det foreslåede § 1, stk. 7 foreslås det, at patienter, der klager til Styrelsen for Patientklager og ønsker en dialog med en sundhedsperson eller en ledelsesperson fra den pågældende region, der har relation til klagen, skal tilbydes en uvildig bisidder fra en bisidderordning. En »uvildig« bisidder er ikke patientens personlige repræsentant, men en støtte for patienten, der er med til at skabe en tryk, konstruktiv og ligeværdig dialog mellem parterne.”

”Det er ikke hensigten, at bisidderen behandler fortrolige eller følsomme personoplysninger i forbindelse med varetagelsen af opgaven. Bisidderen får oplyst patientens navn og kontaktoplysninger af foreningen, der varetager administration og drift af ordningen. Bisidderen indhenter ikke selv oplysninger om patienten eller behandlingsforløbet og opfordrer ikke patienten til at levere sådanne. Såfremt bisidderen af patienten bliver bragt i besiddelse af fortrolige eller følsomme personoplysninger, slettes disse omgående eller senest ved sagens afslutning. I praksis vil patienten typisk mundtligt orientere bisidderen om behandlingsforløbet.”

”Det foreslås, at sundhedsministeren indgår aftale med én eller flere private institutioner om administration og drift af bisidderordningen. Dette vil ske med baggrund i et offentligt opslag og for en nærmere bestemt årrække ad gangen. Med lovforslaget stilles ikke formelle krav til, hvem der skal kunne være bisidder.”

Det står ikke Datatilsynet klart, hvem der er dataansvarlig(e) for den eventuelle behandling af personoplysninger, der foretages som led i bisidderordningen.

Datatilsynet kan til orientering oplyse, at ifølge databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 7, er en dataansvarlig defineret som en fysisk eller juridisk person, en offentlig myndighed, en institution eller et andet organ, der alene eller sammen med andre afgør, til hvilke formål og med hvilke hjælpemidler der må foretages behandling af personoplysninger. Hvis formålene og hjælpemidlerne til en sådan behandling er fastlagt i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, kan den dataansvarlige eller de specifikke kriterier for udpegelse af denne fastsættes i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret.

I medfør af forordningens artikel 4, nr. 8, defineres en databehandler som en fysisk eller juridisk person, en offentlig myndighed, en institution eller et andet organ, der behandler personoplysninger på den dataansvarliges vegne.

Datatilsynet skal på den baggrund opfordre til, at dataansvaret fastlægges for alle involverede aktører, herunder at der indgås aftaler om eventuelt fælles dataansvar og/eller databehandleraftaler hvis relevant i medfør af forordningens artikel 26 og 28.

Datatilsynet skal endvidere henlede opmærksomheden på, at hjemlen til at behandle personoplysninger kan være forskellig, alt efter om der er tale om offentlige myndigheder eller private virksomheder.

3.2. Styrelsen for Patientklagers underretning af Styrelsen for Patientsikkerhed

Det fremgår af lovforslagets § 2, nr. 1, at:

”§ 1, stk. 6, 7 og 8, ophæves, og i stedet indsættes som stk. 6, 7, 8 og 9:

[...]

Stk. 9. Sundhedsministeren kan fastsætte regler om Styrelsen for Patientklagers visitation af sager efter stk.1.”

Det fremgår af de specielle bemærkninger til bestemmelsen, at:

”Det foreslås med det foreslåede § 1, stk. 9, at sundhedsministeren kan fastsætte regler om Styrelsen for Patientklagers visitation af sager efter stk. 1.

Bemyndigelsen vil blive anvendt til i bekendtgørelse at fastsætte regler om Styrelsen for Patientklagers varetagelse af screening og vurdering af modtagne klagesagers tilsynsmæssige relevans, ligesom der vil blive fastsat regler om klassifikation af klager i forhold til graden af faren for patientsikkerheden.

Med den foreslåede bestemmelse sikres det, at Styrelsen for Patientklager i forbindelse med modtagelse af klagesager screener klagerne for forhold, som kan udgøre en fare for patientsikkerheden og klassificerer disse klager ud fra en farevurdering. Visitationen vil have betydning for videregivelsen af oplysninger til Styrelsen for Patientsikkerhed, jf. den foreslåede § 12, stk. 4.”

Datatilsynet skal for god ordens skyld bemærke, at tilsynet forventer at blive hørt forud for udstedelse af en eventuel bekendtgørelse, som indebærer behandling af personoplysninger, jf. databeskyttelseslovens § 28.

Det fremgår endvidere af lovforslagets § 2, nr. 2, at:

§ 12, stk. 4, 5, og 6, ophæves og i stedet indsættes som stk. 4, 5, 6 og 7:

”Stk. 4. Styrelsen for Patientklager underretter Styrelsen for Patientsikkerhed om modtagne klager efter § 1 og om Styrelsen for Patientklagers afgørelse af sådanne klager. Styrelsen for Patientklager videregiver sagsakter og –oplysninger i klagesager efter 1. pkt. til brug for Styrelsen for Patientsikkerheds tilsyn med sundhedsvæsenet efter sundhedsloven og tilsyn med sundhedspersoner efter lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og til Styrelsen for Patientsikkerheds læringsaktiviteter.”

”Stk. 7. Sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om Styrelsen for Patientklagers videregivelse af sagsakter og -oplysninger efter § 12, stk. 4, 2. pkt.”

Det fremgår videre af de specielle bemærkninger, at:

”Med det foreslåede § 12, stk. 7, 1. pkt., i § 12 i klage- og erstatningsloven foreslås indført bemyndigelse til, at sundhedsministeren kan fastsætte nærmere regler om Styrelsen for Patientklagers videregivelse af sagsakter og -oplysninger til Styrelsen for Patientsikkerhed efter det foreslåede § 12, stk. 4, 2. pkt. Bemyndigelsen vil blive udmontet til at sikre, at Styrelsen for Patientsikkerhed fortsat har adgang til oplysninger om klagesager til brug for styrelsens tilsyn. Der tilsigtes ikke med bemyndigelsen en udvidelse af adgangen til oplysninger for Styrelsen for Patientsikkerhed i forhold til efter gældende ret men derimod alene at videreføre den retstilstand og mulighed, som Styrelsen for Patientsikkerhed har efter gældende ret til at lade oplysninger fra klagesager indgå som element i styrelsens tilsynsvirksomhed. Bemyndigelsen vil blive anvendt til, at der i bekendtgørelse fastsættes regler om, i hvilke tilfælde Styrelsen for Patientklager skal videregive sagsakter og -oplysninger til Styrelsen for Patientsikkerhed, hvilke sagsakter og -oplysninger der skal videregives, hvorledes videregivelsen skal finde sted, hyppighed for videregivelsen m.v.”

Datatilsynet har noteret sig, at der ikke med lovforslaget tilsigtes en udvidelse af adgangen til oplysninger for Styrelsen for Patientsikkerhed i forhold til gældende ret, men alene at videreføre gældende ret.

Tilsynet har ligeledes noteret sig, at bemyndigelsen vil blive anvendt til, at der fastsættes nærmere regler i bekendtgørelse. Som nævnt ovenfor skal Datatilsynet bemærke, at tilsynet forventer at blive hørt forud for udstedelse af en eventuel bekendtgørelse, som indebærer behandling af personoplysninger.

4. Lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Det fremgår af lovforslagets § 3, nr. 4, at:

§ 2 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

”Stk. 2. Den virksomhedsansvarlige læge eller tandlæge kan uden patientens samtykke indhente de oplysninger i patientjournalen, som er nødvendige for, at den pågældende kan overholde de forpligtelser, der følger af stk. 1.”

Det fremgår af de specielle bemærkninger, at:

”Der er efter gældende ret ikke hjemmel til, at den virksomhedsansvarlige læge eller tandlæge indhenter oplysninger i patientjournalen med henblik på, at vedkommende kan varetage sin forpligtelse til at sikre, at den sundhedsfaglige virksomhed, der udøves på behandlingsstedet, udføres i overensstemmelse med de gældende normer.

Det foreslås derfor med det foreslåede § 3, stk. 2, i lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, at den virksomhedsansvarlige læge eller tandlæge uden patientens samtykke kan indhente de oplysninger i patientjournalen, som er nødvendige for, at den pågældende kan overholde de forpligtelser, der følger af at være virksomhedsansvarlig læge eller tandlæge.

Bestemmelsen betyder, at en virksomhedsansvarlig læge eller tandlæge med henblik på at sikre, at den sundhedsfaglige virksomhed, der udøves på behandlingsstedet, udføres i overensstemmelse med god faglig praksis og de gældende normer, kan foretage opslag i patientjournalen på det pågældende behandlingssted uden samtykke fra patienten. Bestemmelsen vil sikre, at den virksomhedsansvarlig læge eller tandlæge får adgang til de nødvendige oplysninger for at kunne kontrollere om det ansatte personale og behandlingsstedet lever op til den kvalitet og den faglige praksis der stilles krav om.

Der må alene indhentes de oplysninger, der er nødvendige og i det omfang, det er nødvendigt, for at kunne gennemføre denne kontrol.”

Da formålet med ovenstående behandling ses at være kontrol af, hvorvidt det ansatte personale og behandlingsstedet lever op til den kvalitet og faglige praksis, der stilles krav om, henstiller Datatilsynet til, at Sundheds- og Ældreministeriet tydeliggør i bemærkningerne, at der udelukkende må foretages opslag i behandlingsstedets egne optegnelser.

Det fremgår af bestemmelsen, at den virksomhedsansvarlige læge eller tandlæge uden patientens samtykke kan indhente oplysninger i patientjournalen.

Det står i den forbindelse ikke tilsynet klart, med hvilken hjemmel ovenstående behandling af personoplysninger vil finde sted. Datatilsynet henstiller i den anledning til, at Sundheds- og Ældreministeriet uddyber hjemmelsgrundlaget for denne behandling.

Kopi af dette brev er sendt til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Marie Christiansen

From: Jesper Farbøl
Sent: Fri, 4 Oct 2019 11:09:42 +0000
To: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc: Frederik Rechenback Enelund
Subject: Svar fra Danske Fodterapeuter til høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner m.v.
Importance: High

Til Sundheds- og Ældreministeriet

Som svar på høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger skal vi komme med følgende bemærkninger:

Danske Fodterapeuter anser det for positivt, at der indføres en ankeinstans for de mest vidtgående sanktioner efter autorisationsloven:

- § 9: midlertidig fratagelse af autorisation eller indskrænkning af virksomhedsområde
- § 9 b, stk. 1: Forbud mod udøvelse af faglig virksomhed, mens en § 9-sag kører
- § 10c, stk. 1 Suspension af autorisation sfa sygdom, udrejse eller pension

Vi bemærker dog, at man fortsat ikke kan anke:

- § 9a: afgørelser med vilkår om behandling eller kontolforanstaltninger
- § 10: påbud
- § 10b: skærpet tilsyn

Hvis der ikke i den lovforberedende proces sker en udvidelse af ankeinstansens kompetenceområde, skal vi anbefale, at der overvejes en evaluering og evt udvidelse efter en forsøgsperiode.

Danske Fodterapeuter mener principielt set, at sådanne ankenævn bør være skattefinansierede. Danske Fodterapeuter anser det imidlertid som særligt problematisk, at en væsentlig del af ankenævnets virksomhed finansieres ved en forøgelse af udgifterne ved erhvervelse af autorisation som sundhedsperson. Gebyret er 250 kr., men kan sættes op til maksimalt 500 kr., hvis det er nødvendigt i forhold til de konstaterede omkostninger. Da gebyret for erhvervelse af autorisation som sundhedsperson i dag er 313 kr., vil summen af de to gebyrer udgøre en forøgelse på mellem 80 % – 160 %.

Denne forøgelse af gebyrerne ved erhvervelse af autorisation og dermed påbegyndelse af sundhedsfaglig erhvervsaktivitet er en belastning af erhverv, der i forvejen er præget af rekrutteringsproblemer. Det forekommer også at være i modsætning til den hidtidige udvikling, hvor autorisationsgebyret fx er bortfaldet for læger og tandlæger, hvis beviser på autorisation gratis udstedes og sendes til alle, der har bestået eksamen.

Ankenævnet for Tilsynsafgørelser tænkes sammensat efter regler i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet § 16 f, og i denne bestemmelses stk. 4 angives, at "Sundheds- og ældreministeren beskikker for hvert sundhedsfagligt område et af ministeren fastsat antal medlemmer med sundhedsfaglig uddannelse." Det fremgår af bemærkningernes s. 13 og s. 63, at disse medlemmer beskikkes "efter indstilling fra de sundhedsfaglige organisationer". Vi skal anbefale, at disse ord også

indsættes i § 16 f, stk. 4. På denne måde bevares systematikken i paragraffen, idet, der i stk. 3 angives, at beskikkelse efter den bestemmelse sker efter indstilling fra Advokatsamfundet og Danske patienter.

Forslaget til ændring af Sundhedsloven tilsigter at lovfæste "Fagligt Forum for Patientsikkerhed. Vi kan støtte dette, idet statsautoriserede fodterapeuter gerne vil yde deres bidrag til styrelsens virksomhed med læringsaktiviteter. Vi har derfor en forventning om at blive repræsenteret i dette faglige forum. Det fremgår også af bemærkningernes s. 16, at forummet skal bestå af et bredt udsnit af interessenterne på sundhedsområdet.

Forslaget til ændring af Sundhedsloven indeholder i § 221 nedsættelse af "Det rådgivende udvalg for Tilsyn", som skal rådgive Styrelsen for Patientsikkerhed om læring på baggrund af sager om tilsyn af sundhedspersoner og med behandlingssteder. Det fremgår af forslaget til § 221, stk. 2, at udvalget sammensættes af bl.a. repræsentanter fra de faglige organisationer på sundhedsområdet. Vi har således en forventning om, at sammensætningen sker tilsvarende den eksisterende "Strategiske følgegruppe for det sundhedsfaglige tilsyn", hvor Danske Fodterapeuter er repræsenteret.

Med venlig hilsen

Jesper Farbøl
Juridisk konsulent

Danske Fodterapeuter
Roskildevej 163, 1.
2620 Albertslund
Telefon: 43205120
Direkte: 43205131
www.fodterapeut.dk
www.altomfoden.dk

Fra: Frederik Rechenback Enelund <fre@sum.dk>

Sendt: 1. oktober 2019 17:32

Til: regioner@regioner.dk; kl@kl.dk; regionh@regionh.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk; kontakt@rsyd.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; region@rn.dk; 3f@3f.dk; info@ato.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; do@optikerforeningen.dk; dkf@danskkiropraktorforening.dk; dp@dp.dk; kontakt@dpfo.dk; ds@socialraadgiverne.dk; Dansk Sygeplejeråd <dsr@dsr.dk>; info@dansktp.dk; danske.bandagister@mail.dk; dbio@dbio.dk; info@fodterapeut.dk; fysio@fysio.dk; ddd@ddd.dk; 'etf@etf.dk' <etf@etf.dk>; 'ff@farmakonom.dk' <ff@farmakonom.dk>; foa@foa.dk; post@kost.dk; fas@dadl.dk; sek-Jordemoderforeningen (officiel postkasse) <sek@jordemoderforeningen.dk>; info@lkt.dk; dadl@dadl.dk; lvs@dadl.dk; plo@dadl.dk; pto@pto.dk; ast@ast.dk; kontakt@radiograf.dk; sl@sl.dk; info@tandlaegeforeningen.dk; yl@dadl.dk; post@alzheimer.dk; info@bedrepsykiatri.dk; dhf@danskhandicapforbund.dk; dh@handicap.dk; info@danskepatienter.dk; info@danske-aeldreraad.dk; dch@dch.dk; info@diabetes.dk; info@gigtforeningen.dk; admin@hjernesagen.dk; post@hjerteforeningen.dk; mail@hoereforeningen.dk; info@cancer.dk; lap@lap.dk; lev@lev.dk; sa@spiseforstyrrelser.dk; landsforeningen@sind.dk; medlem@patientforeningen.dk; info@patientforeningen-danmark.dk; info@scleroseforeningen.dk; mail@sjaelndiagnoser.dk; ulf@ulf.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; info@danskerhverv.dk; di@di.dk; dit@dit.dk; Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk; dsam@dsam.dk; info@patientsikkerhed.dk; formanden@dskf.org; retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk; forens@au.dk; RI@health.sdu.dk; info@danske-seniorer.dk; dommerforeningen@gmail.com; hoeringer@fbr.dk;

fsd@socialchefforeningen.dk; fp@forsikringogpension.dk; formand@retspolitik.dk;
info@sundheddanmark.nu; web@tf-tandskade.dk; ast@ast.dk; dt@datatilsynet.dk; DKetik
Institutionspostkasse <DKetik@DKetik.dk>; Det Etske Råd kontakt <kontakt@etiskraad.dk>; himr@himr.fo;
govsec@nanog.gl; info@humanrights.dk; kfst@kfst.dk; pebl@patienterstatningen.dk;
rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; info@digitalsikkerhed.dk; post@udsatte.dk

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Sundheds- og Ældreministeriet fremsender hermed vedhæftet udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed, øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, krav om instrukser, sprogkrav til sundhedspersoner, vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet, forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaktlinseoptiker m.v.) i offentlig høring.

Hovedparten af elementerne har tidligere været i offentlig høring i første del af 2019.

Ministeriet skal anmode om eventuelle bemærkninger senest den 7. oktober 2019 kl. 10.

Med venlig hilsen

Frederik Rechenback Enelund

Specialkonsulent
Sundhedsjura

Mobil: 20 22 03 91
Telefon: 72 26 95 13
Mail: fre@sum.dk

Sundheds- og Ældreministeriet • Holbergsgade 6 •
1057 København K • Tlf. 7226 9000 • Fax 7226 9001 • www.sum.dk

From: Conny Orloff
Sent: Fri, 4 Oct 2019 09:15:45 +0000
To: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc: Frederik Rechenback Enelund
Subject: [Sagsnr.:19/216] - Hørings svar til Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomh

Til Sundheds- og Ældreministeriet

Vedhæftet sendes Region Syddanmarks hørings svar.

Jeg beder jer bekræfte modtagelsen. Tak.

Venlig hilsen

Conny Orloff
Fuldmægtig / AC-sagsbehandler
Råds- og direktionssekretariatet

E-mail: co@rsyd.dk
Direkte: 76631135
Mobil:

Region Syddanmark

Region Syddanmark
Damhaven 12, 7100 Vejle
Hovednummer: 7663 1000
www.rsyd.dk

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Grundet den korte høringsfrist har Region Syddanmark kun en enkelt bemærkning til høringen:

*"§ 200. Oplysninger om enkeltpersoner, der indgår i en rapportering, jf. § 198, stk. 1, er fortrolige. Stk. 2. Oplysninger om identiteten af en person, der har rapporteret i henhold til § 198, stk. 2, og **oplysninger om identiteten af sundhedspersoner, som indgår i en rapportering** må kun videregives til de personer i samme region eller kommune, der varetager opgaver efter § 198, stk. 1."*

Ændringen kan få konsekvenser for både analysesemøder og ledelsesinformation. Vi vil kun kunne dele oplysninger om de involverede i samme omfang som oplysninger om rapportøren, dvs. i en meget snæver kreds - stort set kun mellem sagsbehandlere af UTH. Dermed kan man ikke invitere ressourcepersoner til en UTH-analyse udover de involverede, der i forvejen måtte kende hinanden, eller omvendt kan man ikke længere invitere det involverede personale, hvis der deltager ledelser eller andre, der ikke er sagsbehandlere.

Man kan heller ikke samles om en tværsektoriel analyse, hvor de involverede i kommune og region gennemfører en analyse sammen.

Ledelsesinformation via udtræk fra DPSD bliver ligeledes et problem inkl. deltagelse fra ledelsen i analyser, for vi må ikke dele oplysninger, der kan identificere personale.

Rapporter fra DPSD med fritekstfelter vil skulle gennemgås og anonymiseres, før de sendes til fx ledelser.

./ Derudover henviser vi til vores høringssvar af 25. februar og 25. april 2019, der vedlægges i kopi.

Vi finder det beklageligt, at ministeriet udsender høringer med meget korte svarfrister, idet vi – når vi modtager en høring - som altovervejende hovedregel sender den i intern høring, fx på regionens sygehuse.

For at vi kan bidrage med kvalificerede høringssvar, er det en forudsætning, at vi får en rimelig tidsfrist til at svare.

Venlig hilsen

Conny Orloff
fuldmægtig

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Region Syddanmark har haft høringen i intern høring og har følgende bemærkninger:

- Sprogkrav til sundhedspersoner

Region Syddanmark finder, at det er fornuftigt at tydeliggøre, præcisere og konkretisere ansvaret for de kommunikative kompetencer for sundhedspersoner.

Det kan undre, at en sprogtest i forbindelse med en ansættelse eller umiddelbart derefter forventes at kunne afgøre og hjælpe arbejdsgiver til at tage ansvar for, om en sundhedsperson, som har fået tildelt autorisation af Styrelsen for Patientsikkerhed, har de fornødne kundskaber for opgaveløsningen i jobbet, - mens man ikke må forvente, at ikke-EU-borgere, som har fået tildelt autorisation, efter først at have bestået diverse sprogtest på et rimeligt højt niveau og derefter bestået tentamen på universitetet, har de fornødne sprogkundskaber.

Det strider åbenlyst imod hinanden, at en sundhedsperson kan opnå høje karakterer til en prøve med bedømmelse af sprogkyndige, men denne ikke kan tages for gode varer, og vi på den anden side inden en ansættelse skal kunne vurdere selvsamme kundskaber.

I stedet for at den enkelte arbejdsgiver har ansvaret for det sproglige niveau hos den udenlandske medarbejder, foreslår vi, at der indføres en national dansktest, som alle udenlandske medarbejdere med patientkontakt skal bestå.

Vi foreslår, at denne test skræddersys så den er målrettet sundhedspersonale. Den nuværende test (Prøve i Dansk 3) vurderes ikke egnet til formålet, da den blandt andet ikke tester lytning.

Sygehus Lillebælt har gennem flere år testet alle udenlandske medarbejdere inden ansættelsen og har i den forbindelse udviklet en sprogtest, som er enkel at gennemføre og nem at evaluere.

- Øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser

Indberetning af UTH skal selvfølgelig ikke give en sundhedsperson immunitetsstatus for nærmere undersøgelse, men det synes ikke at fremgå tydeligt nok i ændringsforslaget, at det ALDRIG må være selve UTH'en, der giver anledning til anmeldelse.

- Krav om instrukser

Til forslagets § 1, nr. 1, hvorefter det foreslås, at der i Sundhedslovens § 3a indsættelse stk. 4, om at Styrelsen for Patientsikkerhed fastsætter nærmere regler om omfang, indhold og tilgængelighed af de instrukser, der er nævnt i stk. 3, bemærkes:

Vi forudsætter, at al fagpersonale er veluddannet i det danske sundhedsvæsen. Ved at ændre begrebet instrukser til at være en mulighed, men et regulært krav i alle situationer, kan virkelig farlige situationer opstå. Sundhedspersoner, der er uddannet til ved hjælp af deres faglige viden at kunne agere individuelt ud fra den enkelte case, kan risikere at miste denne evne, hvis alt er sat i faste rammer. Der vil opstå situationer, som ikke passer ind i rammerne/instrukserne – hvad så i disse situationer? En ændring fra mulighed (som benyttes rigtig mange steder i sundhedsvæsenet) til krav giver anledning til bekymring. Er man ved at lovgive om en ny type dansk kvalitets model?

Efter vores vurdering synes det helt uacceptabelt både for fagmand, borger og skatteborger at give Styrelsen for Patientsikkerhed frie rammer til at afgøre indhold og omfang af instrukser og dermed arbejdsbyrde og grundlag for at ifalde ansvar. Dette al den stund at der så vidt vides ikke eksisterer evidens for værdien af instrukser for patientsikkerheden.

Der bør som minimum indføres en sikring af evalueringen af effekten af Styrelsen for Patientsikkerheds arbejde for patientsikkerheden – ligesom en sådan bør indeholde erklæring om konsekvens ved fravær af dokumenterbar effekt på patientsikkerheden.

Allersidst – men bestemt ikke mindst – vil vi pointere uhensigtsmæssigheden i, at ministeriet udsender høringer med meget korte svarfrister, og så oveni købet i ferieperioder.

Når vi modtager en høring, indebærer det som altovervejende hovedregel, at høringen sendes i intern høring, fx på regionens sygehuse.

For at vi kan bidrage med kvalificerede høringssvar, forudsætter det, at vi har en rimelig tidsfrist til at svare – under en uges svarfrist i vinterferien, som var den oprindelige svarfrist, gør det nærmest umuligt for os at bidrage med høringssvar.

Venlig hilsen

Conny Orloff
fuldmægtig

Conny Orluff

Fra: Philip Jauernik Petersen
Sendt: 25. april 2019 14:30
Til: jnb@regioner.dk; chl@regioner.dk
Cc: Conny Orluff
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser)
Vedhæftede filer: Høringssvar.pdf

Hermed fremsendes Region Syddanmarks høringssvar.

Vil I venligst bekræfte modtagelsen.

Venlig hilsen

Philip Jauernik Petersen

Jurist

Råds- og direktionsssekretariatet

E-mail: pjp@rsyd.dk

Direkte: 40195883

Mobil: 40195883

Region Syddanmark

Region Syddanmark

Damhaven 12, 7100 Vejle

Hovednummer: 7663 1000

www.rsyd.dk

Region Syddanmark

Råds- og direktionsssekretariatet
Råds- og direktionsssekretariatet
Philip Jauernik Petersen
Kontakt: 4019 5883
pjp@rsyd.dk

25. april 2019
Side 1/2

Vedr. Sundheds- og Ældreministeriets høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet m.m.

Region Syddanmark skal i anledning af Sundheds- og Ældreministeriets fremsendelse fremkomme med sine bemærkninger.

Indledningsvis skal Region Syddanmark imødekomme oprettelsen af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser. Det er regionens opfattelse, at det er velbegrunderet at indføre et sådant nævn, idet det er særdeles indgribende for en sundhedsperson at blive mødt med sanktioner vedr. deres sundhedsfaglige virke. Indførslen vil derfor være i god tråd med den klageadgang, der også gælder for patienters klagemulighed over modtagelsen af behandling. Som følge af indførslen vil sundhedspersoner derfor ligeledes få en klageadgang, hvilket må være med til at styrke retssikkerheden for de pågældende sundhedspersoner.

Region Syddanmark skal dog fremsætte bekymring for så vidt angår selve finansieringen af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser. Der lægges op til, at finansieringen først og fremmest skal ske i form af indførslen af en gebyrbetaling i forbindelse med indbringelse af ankesagen. Herudover at der skal indføres en gebyrbetaling på mellem 250 og 500 kr. I tilfælde af at driftsudgifterne ikke kan betales, er det hensigten, at udgifterne skal overvælttes på bevillingsdelen, som finansieres inden for ministerområdet. Det er Regionens opfattelse, at det ikke er usandsynligt at forvente, at størstedelen af tilsynsafgørelserne vil blive anket til Ankenævnet for Tilsynsafgørelser, idet der er tale om afgørelser af afgørende betydning for de pågældende sundhedspersoner. Antallet af ankesager vil derfor blive højt, hvorfor det må anses som værende plausibelt, at driftsudgifterne ikke vil kunne gebyrfinansieres. Ifølge forslaget vil udgifterne i så fald væltes over på bevillingsdelen. Det er dog Region Syddanmarks bekymring, at finansieringsudgiften i sidste ende havner hos Regionerne med tanke på, at der som nævnt må forventes et stort antal ankesager.

Region Syddanmark har udover det anførte ikke yderligere bemærkninger til lovforslagene.

Venlig hilsen

Philip Jauernik Petersen
Jurist

Damhaven 12, 7100 Vejle
www.regionyddanmark.dk

From: Frederik Rechenback Enelund
Sent: Wed, 9 Oct 2019 13:43:20 +0200
To: Camilla Lerager Andersen
Subject: VS: høringssvar

Fra: Lotte Lyhne <lee@sl.dk>
Sendt: 7. oktober 2019 17:06
Til: Frederik Rechenback Enelund <fre@sum.dk>
Emne: VS: høringssvar

Venlig hilsen
Lotte Lyhne

Lotte Lyhne | Chefkonsulent | Profession & Politik

t: 7248 6830 | m: 2548 3009 | e-mail: lee@sl.dk

Brolæggerstræde 9 | 1211 København K | t: 7248 6000

sl.dk

Fra: Lotte Lyhne
Sendt: 7. oktober 2019 17:05
Til: 'SUM@SUM.dk'
Cc: Marie Sonne; 'fre@sum.dk.'
Emne: høringssvar

Vedr. Høring over udkast til forslag om ændring af sundhedsloven, lov om klage-og erstatningsadgang indenfor sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersonale og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger.

Socialpædagogerne kan tilslutte sig hensigten og elementerne i lovændringerne med den bemærkning, at vi gerne vil foreslå, at Socialpædagogerne bliver repræsenteret i det Rådgivende Udvalg for Tilsyn. For mange socialpædagogiske behandlingssteder har der været udfordringer med at leve op til kravene på sundhedsområdet og det er vores vurdering, at en positiv udvikling af sundhedsindsatsen bedst understøttes af et udviklings-og læringsorienteret tilsyn med særligt blik for de målgrupper, fagligheder og forhold der er på behandlingsstederne. Vi mener Socialpædagogerne vil kunne bidrage med en særlig kvalificeret sparring til tilsynet på dette område.

Venlig hilsen
Lotte Lyhne

Lotte Lyhne | Chefkonsulent | Profession & Politik

t: 7248 6830 | m: 2548 3009 | e-mail: lee@sl.dk

Brolæggerstræde 9 | 1211 København K | t: 7248 6000

sl.dk

From: Frederik Rechenback Enelund
Sent: Tue, 8 Oct 2019 09:48:18 +0200
To: Camilla Lerager Andersen
Subject: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

---

Fra: Katrina Feilberg Schouenborg <kfs@danskerhverv.dk>
Sendt: 7. oktober 2019 22:09
Til: Frederik Rechenback Enelund <fre@sum.dk>
Cc: DEP Sundheds- og Ældreministeriet <sum@sum.dk>
Emne: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Kære Frederik

Grundet den korte tidsfrist, har Dansk Erhverv ikke nået på ny at indhente bemærkninger fra medlemmer på denne høring og udarbejdet et nyt høringssvar, hvorfor vi genfremsender tidligere høringssvar til samme lovudkast.

Dog med det supplement, at Dansk Erhverv støtter den del vedr. dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaktlinser, og vi støtter Optikerforeningen eventuelle bemærkninger hertil.

Med venlig hilsen

Katrina Feilberg Schouenborg
Sundhedspolitisk fagchef

M. +45 6010 1018
T. +45 3374 6382
KFS@DANSKERHVERV.DK

**DANSK
ERHVERV**

Dansk Erhverv er erhvervsorganisation og arbejdsgiverforening for fremtidens erhvervsliv. Vi repræsenterer et bredt udsnit af virksomheder og brancheforeninger. Vores mission er at fremme konkurrencekraft hos vores medlemmer i en globaliseret økonomi.

DANSK ERHVERV
Børsen
DK-1217 København K

CVR nr. 43232010
info@danskerhverv.dk
T. +45 3374 6000

www.danskerhverv.dk

[Læs vores persondatapolitik online](#)

Fra: Høringssager <hoeringssager@danskerhverv.dk>

Sendt: 2. oktober 2019 14:16

Til: Katrina Feilberg Schouenborg <kfs@danskerhverv.dk>

Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæg

---

Fra: Info Dansk Erhverv <info@danskerhverv.dk>

Sendt: 2. oktober 2019 07:36

Til: Høringssager <hoeringssager@danskerhverv.dk>

Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæg

---

Fra: Frederik Rechenback Enelund <fre@sum.dk>

Sendt: 1. oktober 2019 17:32

Til: regioner@regioner.dk; kl@kl.dk; regionh@regionh.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk; kontakt@rsyd.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; region@rn.dk; 3f@3f.dk; info@ato.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; do@optikerforeningen.dk; dkf@danskkiropraktorforening.dk; dp@dp.dk; kontakt@dpfo.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dsr@dsr.dk; info@dansktp.dk; danske.bandagister@mail.dk; dbio@dbio.dk; info@fodterapeut.dk; fysio@fysio.dk; ddd@ddd.dk; 'etf@etf.dk' <etf@etf.dk>; 'ff@farmakonom.dk' <ff@farmakonom.dk>; foa@foa.dk; post@kost.dk; fas@dadl.dk; sek@jordemoderforeningen.dk; info@lkt.dk; dadl@dadl.dk; lvs@dadl.dk; plo@dadl.dk; pto@pto.dk; ast@ast.dk; kontakt@radiograf.dk; sl@sl.dk; info@tandlaegeforeningen.dk; yl@dadl.dk; post@alzheimer.dk; info@bedrepsykiatri.dk; dhf@danskhandicapforbund.dk; dh@handicap.dk; info@danskepatienter.dk; info@danske-aeldreraad.dk; dch@dch.dk; info@diabetes.dk; info@gigtforeningen.dk; admin@hjernesagen.dk; post@hjerteforeningen.dk; mail@hoeforeningen.dk; info@cancer.dk; lap@lap.dk; lev@lev.dk; sa@spiseforstyrelser.dk; landsforeningen@sind.dk; medlem@patientforeningen.dk; info@patientforeningen-danmark.dk; info@scleroseforeningen.dk; mail@sjaelndiagnoser.dk; ulf@ulf.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; Info Dansk Erhverv <info@danskerhverv.dk>; di@di.dk; dit@dit.dk; Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk; dsam@dsam.dk; info@patientsikkerhed.dk; formanden@dskf.org; retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk; forens@au.dk; RI@health.sdu.dk; info@danske-seniorer.dk; dommerforeningen@gmail.com; hoeringer@fbr.dk; fsd@socialchefforeningen.dk; fp@forsikringogpension.dk; formand@retspolitik.dk; Jesper Danneris Luthman <jl@sunheddanmark.nu>; web@tf-tandskade.dk; ast@ast.dk; dt@datatilsynet.dk; DKetik Institutionspostkasse <DKetik@DKetik.dk>; Det Etske Råd kontakt <kontakt@etiskraad.dk>; himr@himr.dk; govsec@nanoq.gl; info@humanrights.dk; kfst@kfst.dk; pebl@patienterstatningen.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; info@digitalsikkerhed.dk; post@udsatte.dk

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Sundheds- og Ældreministeriet fremsender hermed vedhæftet udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed, øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, krav om instrukser, sprogkrav til sundhedspersoner, vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet, forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaktlinseoptiker m.v.) i offentlig høring.

Hovedparten af elementerne har tidligere været i offentlig høring i første del af 2019.

Ministeriet skal anmode om eventuelle bemærkninger senest den 7. oktober 2019 kl. 10.

Med venlig hilsen

Frederik Rechenback Enelund

Specialkonsulent
Sundhedsjura

Mobil: 20 22 03 91

Telefon: 72 26 95 13

Mail: fre@sum.dk

Sundheds- og Ældreministeriet • Holbergsgade 6 •
1057 København K • Tlf. 7226 9000 • Fax 7226 9001 • www.sum.dk

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

1. marts 2019

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger i offentlig høring

Dansk Erhverv har d. 11. februar 2019 modtaget ovenstående i lovforslag i høring, og har i den forbindelse bemærkninger til den del, der vedrører krav om instrukser, Fagligt Forum, Rådgivende udvalg for Tilsyn samt forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv arbejder generelt for et effektivt sundhedsvæsen, som borgerne har høj tillid til, og hvor de får behandling af højeste kvalitet uanset om det sker i offentlig eller privat regi. Dansk Erhverv repræsenterer i denne sammenhæng private sundhedsvirksomheder, herunder både private hospitaler og klinikker, lægeklinikker samt private tandlægekæder.

Vedr. krav om instrukser

Dansk Erhverv anerkender behovet for instrukser, som også gør sig gældende i instruksbegrebet, som er beskrevet i vejledning om udfærdigelse af instrukser. Her står, at instrukser skal afspejle krav til omhu og samvittighedsfuldhed, som sundhedspersoner efter autorisationsloven skal § 17 skal overholde og fornødent omfang skal sikre de organisatoriske ramme for at sundhedspersonalet kan udøve denne forpligtelse. Med lovforslaget vil man imidlertid fastsætte lovpligtige krav om, at regionsråd, kommunalbestyrelser og private virksomheder skal sikre, at der på de enkelte behandlingssteder udarbejdes instrukser. Det foreslås, at kravet skal gælde for alle driftsherrer, både offentlige og private, der tilbyder sundhedsbehandling. Kravet vil indebære en pligt til at sikre, at der i nødvendigt og relevant omfang på de enkelte behandlingssteder findes faglige instrukser for kliniske procedure i forhold til de sundhedsfaglige opgaver der håndteres på det enkelte behandlingssted.

Dansk Erhverv er bekymret for, at kravet om de foreslåede obligatoriske instrukser vil betyde en væsentlig bureaukratisk byrde for det enkelte behandlingssted, såfremt dette indføres på samtlige behandlingssteder. Allerede i dag har vi autorisationsloven, en virksomhedsansvarlig læge/tandlæge på det enkelte behandlingssted, så at indføre lovpligtige instrukser på samtlige behandlingssteder uden at skele til graden af sundhedsfaglige opgaver, der udføres på det enkelte sted, ser vi som en bekymrende administrativ byrde.

Dansk Erhverv finder det afgørende, såfremt lovforslaget gennemføres, at man følger arbejdsgruppens anbefalinger om, at det er vigtigt, at der ikke skal være krav om detaljerede organisatoriske instrukser samt at kravet vedrørende instrukser af patientmæssig betydning bliver for overordnede forhold, således at der også sikres et ledelsesrum på det enkelte behandlingssted.

Vedr. Fagligt Forum, Rådgivende udvalg for Tilsyn

Dansk Erhverv finder det positivt, at regeringen med forslaget ønsker at oprette rådgivende udvalg for tilsyn. I den forbindelse vil vi opfordre til, at udvalget også får en privat repræsentation, foruden patientorganisationer, kommuner, regioner og de faglige organisationer. Dette gør sig ligeledes gældende for Fagligt Forum, hvor brancheforeningen for danske sundhedsvirksomheder, Sundhed Danmark i dag er repræsenteret.

Vedr. forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger.

Dansk Erhverv er ikke enig i, at lovforslaget nødvendigvis er en forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger i sin fremsatte form.

Specifikke bemærkninger forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger.

§ 2: Når man fjerner ”den der ejer...”, så det fremover er behandlingsstedet, der skal udpege en virksomhedsansvarlig læge, så er det uklart, hvem der har ansvaret for, at der udpeges en virksomhedsansvarlig. Ansvar kan ikke entydigt placeres. Derudover, når ledelsen af en klinik ikke har sin daglige gang på klinikken og dermed ikke er en del af klinikken, vil det være uheldigt hvis det er medarbejderne på klinikken, der skal udpege den virksomhedsansvarlige tandlæge. Det bør fremgå, at det er den selskabsretlige direktion eller ejer der udpeger den virksomhedsansvarlige.

I § 2, stk. 2, forudsættes det, at det er den virksomhedsansvarlige tandlæge der kvalitetstjekker journaler m.h.p. overholdelse af reglerne. Det bør den virksomhedsansvarlige tandlæge naturligvis have adgang til, men derudover ligger kvalitetssikringen af fx journalføring og behandlinger ikke nødvendigvis (kun) hos den virksomhedsansvarlige.

Den kan ligge hos en anden person med ledelsesansvar og faglig indsigt, som både i kraft af sin erfaring og sin ledelsesmæssige stilling er bedre egnet til den del af jobbet. Derudover bør der også være en person, der kan tjekke den virksomhedsansvarliges egne journaler/behandlinger. Dansk Erhverv har en bekymring, hvis denne bestemmelse bliver for restriktiv.

Dansk Erhverv stiller sig naturligvis til rådighed for uddybning af ovennævnte.

Med venlig hilsen

Katrina Feilberg
Sundhedspolitisk chef
Dansk Erhverv

From: Katrine Hansen
Sent: Tue, 8 Oct 2019 10:12:06 +0000
To: Mette Touborg Heydenreich
Cc: Anna Murphy; Camilla Lerager Andersen
Subject: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Kære Mette

Vi har følgende bemærkninger fra Region Hovedstaden:

Til Almindelige bemærkninger, 2.4 Krav om instrukser:

Det fremgår som det første i dette afsnit, at "Der er ikke efter gældende ret fastsat regler om instrukser."

Vi gør opmærksom på, at vejledning nr. 9001 af 20. november 2000 om udfærdigelse af instrukser bliver hyppigt brugt som reference i STPS-tilsyn og indgår som grundlag for påbud, der udstedes af STPS.

Betyder dette så, at STPS tilsynsvirksomhed og påbud ikke har hjemmel i regler?

Det kan oplyses, at der i forvejen findes både specialeplanlægning og de eksisterende nationale kliniske retningslinjer fra Sundhedsstyrelsen, som har indvirkning på tilrettelæggelsen af god, patientnær behandling. Endvidere har regionerne og hospitalerne allerede i dag fokus på at udfærdige og opretholde relevante og dækkende instrukser. Det skal samtidig understreges, at der på vores hospitaler bliver lavet dækkende instrukser på særligt relevante områder i overensstemmelse med det nationale kvalitetsprogram, som har til formålet at understøtte en udvikling i sundhedsvæsenet, hvor der leveres bedre behandling med fokus på de resultater der betyder noget for patienten. Disse resultater må nødvendigvis være de patientnære resultater vedrørende eksempelvis behandling, diagnosticering, personaledekning, ventetider, kommunikation etc.

Det skal dertil bemærkes, at indførelsen af lovpligtige instrukser ikke nødvendigvis gavner patientsikkerheden. Lovpligtige instrukser vil øge den administrative arbejdsbyrde og tage ressourcer fra klinikken og den konkrete patientbehandling, der er væsentlig for borgernes tillid og opfattelse af sundhedsvæsenet.

Der er endvidere en bekymring for, at lovpligtige instrukser vil udhule den lovgivning, der allerede regulerer og sikrer, at sundhedspersonalet har et selvstændigt ansvar. Der er en stigende tendens til, at der lægges vægt på instrukser i stedet for at forsøge at afdække det individuelle sundhedsfaglige ansvar.

Det findes væsentligt, at der tages højde for det øgede ressourceforbrug, der vil gå til alle dele af den aktuelle lovændring. Det er vores vurdering, at denne bureaukratisering og det medfølgende dokumentationskrav alene vil bidrage til et yderligere niveau for retningslinjer, som også skal omsættes lokalt for at få patientnær virkning.

Lovgivning omkring udarbejdelse af instrukser vil medføre unødvendigt ressourceforbrug i forsøget på at blive compliant og undgå eventuelle retsvirkninger, som i øvrigt ikke er yderligere specificeret i lovforslaget.

Til Almindelige bemærkninger, 2.5 Sprogkrav til sundhedspersoner:

Vi tilslutter os sprogravet.

Vi er endvidere enige i, at sprogkravet skal afhænge af hvilken stilling, der skal varetages. Da der er behov for den fleksibilitet, som hospital bør have i rekrutteringssituationen. Ikke alle stillinger er ens og behovet for dansksproglige færdigheder kan variere fra stilling til stilling.

Det er dog af lovforslaget uklart, hvilke krav til dokumentationen, bestemmelserne vil medføre enten ved ansøgning/CV eller til arbejdsgiver dokumentation for sikringen af de nødvendige kompetencer.

Der bør endvidere være mulighed for at forlange at en sundhedsperson gennemføre en sprogtest og/eller mødes med krav om gennemførelse af sprogkurser i forbindelse med sin ansættelse.

Det kan overvejes at vurderingen af sprogkravet afhænger af, hvilken stilling der skal besættes således at ikke alle sundhedspersoner mødes af samme sprogkrav indledningsvist.

Det afgørende er, at lægen kan kommunikere på relevant niveau for kunne leve op til sundhedslovens bestemmelser om information og samtykke – og at denne vurdering foretages ud fra, hvilken stilling sundhedspersonen skal varetage og i hvilket omfang dette involverer patientkontakt. Der skal derfor heller ikke skelnes imellem om lægen kommer fra et EU-land eller et tredjeland.

Vi finder det endvidere nødvendigt, at det fremgår klart af lovforslaget, om de beskrevne sprogkrav kun vil gælde ved nyansættelser, og hvordan man således forholder sig for de allerede ansatte sundhedspersoner, som ikke har dansk som første sprog.

Med venlig hilsen

Katrine Hansen

Jurist

Direkte: 38 66 50 44

Mail: katrine.hansen.06@regionh.dk

Region Hovedstaden

Center for Sundhed

Enhed for Patientsikkerhed og Patientjura

Kongens Vænge 2

3400 Hillerød

Tlf: 38 66 50 00

Web: www.regionh.dk

From: Lars Holsaae
Sent: Tue, 8 Oct 2019 09:02:30 +0000
To: DEP Sundheds- og Ældreministeriet;Frederik Rechenback Enelund
Subject: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Til Sundheds- og Ældreministeriet

Ansatte Tandlægers Organisation skal henholde sig til allerede afgivne bemærkninger som gentaget nedenfor

Svar til høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser) fremsendt 25. april 2019:

ATO finder tiltaget positivt, men skal dog fremføre følgende bemærkninger:

- Klagefristen bør følge sædvanlige tidsfrister i klagesystemer. Klagefrister er sædvanligvis 4 uger.
- Det findes helt urimeligt, at klagesystemet for sundhedspersoner skal gebyrfinansieres og betales af sundhedspersonerne selv dels gennem en generel forhøjelse af autorisationsgebyret, dels ved et klagesagsgebyr. Patientklagesystemet er til sammenligning omkostningsfrit for borgeren uanset om borgeren får medhold eller ej. Her afholdes omkostningerne af det "system", der klages over. Der synes ikke at være nogen objektiv begrundelse for at forskelsbehandle borgerne i forhold til finansieringen af klagesystemerne.
- Udpegningen af fagpersoner til Ankenævnet skal ske ved de faglige organisationer. I bemærkningen til loven anføres:
"De fagligt uddannede medlemmer beskikkes efter indstilling fra de enkelte faglige organisationer svarende til autorisationen, herunder Lægeforeningen, Dansk Sygeplejeråd, Jordemoderforeningen, FOA, Tandlægeforeningen m.v. Sundhedsministeren beslutter det nærmere antal fagligt uddannede nævnsmedlemmer."
Tandlægeområdet dækkes af såvel Ansatte Tandlægers Organisation som Tandlægeforeningen, hvilket bør fremgå af bemærkningsteksten således, at en manglende eksplicit anførsel i opremsningen ikke anvendes ekskluderende i forhold til Ansatte Tandlægers Organisation.

ATO skal, såfremt ATO's sidste bemærkning ikke tages til efterretning, anmode om en drøftelse af udpegningen af fagpersoner til Ankenævnet for Tilsynssager.

Svaret til høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger i offentlig høring sendt den 28. februar 2019 til ministeriet:

Ansatte Tandlægers Organisation (ATO) har modtaget ovennævnte forslag til ændringer af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om virksomhedsansvarlig læge og tandlæge i høring.

Ansatte Tandlægers Organisation har alene bemærkninger til de ændringsbestemmelser i Sundhedsloven, der vedrører:

- §3a stk. 2 om sprogkrav
- § 3a stk. 3 og 4 om instrukser, der skal understøtte patientsikkerheden

Ad. § 3a stk.2 om sprogkrav

Ansatte Tandlægers Organisation finder ikke, at skærpede krav til de driftsansvarlige vedrørende sprogkrav på nogen måde alene er tilstrækkeligt til at give den fornødne sikkerhed for, at sundhedspersoner med udenlandsk baggrund kan kommunikere med patienterne på en sikker og for patienten forståelig måde herunder udfærdige en for andre sundhedspersoner forståelig journal.

Der er centralt fastlagte sprogkrav til sundhedspersoner med sundhedsuddannelser fra lande uden for EU / EØS lande. De skal have bestået en sprogprøve inden de kan opnå midlertidig autorisation og efterfølgende en evalueringsansættelse, hvor såvel de faglige færdigheder som de kommunikative evner skal vurderes i praksis forinden egentlig autorisation kan meddeles.

Der har siden ændringen af direktiv 2005/36/EF i 2013 (som ændret bl.a. ved direktiv 2013/55/EU) været stort set de samme muligheder for at opstille sprogkrav for sundhedspersoner med uddannelse fra et EU / EØS land jf. Artikel 7 pkt.2 litra f:

”For erhverv, som har med konsekvenser for patientsikkerheden, en erklæring om ansøgerens kendskab til det sprog, der er nødvendigt for at udøve erhvervet i værtsmedlemsstaten”
og Artikel 53:

”Sprogkundskaber

1. De erhvervsudøvere, hvis erhvervsmæssige kvalifikationer anerkendes, skal være i besiddelse af de sprogkundskaber, der er nødvendige for at kunne udøve erhvervet i værtsmedlemsstaten.

2. Medlemsstaten sikrer, at kontrol, der varetages eller foregår under tilsyn af den kompetente myndighed for at kontrollere overholdelsen af betingelserne i stk. 1, er begrænset til kendskab til ét af værtsmedlemsstatens officielle eller ét af værtsmedlemsstatens administrative sprog, forudsat at dette også er et af Unionens officielle sprog.

3. Kontrol, der foretages i henhold til stk. 2, kan indføres, såfremt det erhverv, der skal udøves, har konsekvenser for patientsikkerheden. Der kan indføres kontrol i forbindelse med andre erhverv i tilfælde, hvor der hersker alvorlig og konkret tvivl om tilstrækkeligheden af erhvervsudøverens sprogkundskaber i forbindelse med de erhvervsmæssige aktiviteter, den pågældende agter at udøve.

Der kan kun foretages kontrol efter udstedelse af et europæisk erhvervspas i overensstemmelse med artikel 4d eller efter anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, alt efter omstændighederne.

4. Sprogkontrollen skal stå i rimeligt forhold til den virksomhed, der skal udøves. Den pågældende erhvervsudøver har mulighed for at påklage denne kontrol i henhold til national lovgivning.”

Disse muligheder anvender de svenske autorisationsmyndigheder som en forudsætning for autorisation af sundhedspersoner jf. nedenstående:

4. kap. Språkkunskaper för legitimation vid etablering i Sverige

1 § Av 5 kap. 15 § andra stycket patientsäkerhetsförordningen (2010:1369) framgår att legitimation inte får meddelas en yrkesutövare om han eller hon inte har för yrket nödvändiga kunskaper i svenska, danska eller norska språket.

För att få legitimation ska yrkesutövaren visa att han eller hon har sådana kunskaper.

Allmänna råd

Nödvändiga kunskaper i svenska språket kan visas genom betyg eller intyg om godkänt resultat i Svenska 3 eller Svenska som andraspråk 3 eller någon annan kurs eller något annat prov som ger behörighet till högskolestudier.

Nödvändiga kunskaper i danska eller norska språket kan visas genom betyg eller intyg om godkänt resultat i sådana prov som ger behörighet till högskolestudier i Danmark eller Norge.

Nödvändiga kunskaper i svenska, danska eller norska språket kan vidare visas genom godkänt prov i något av dessa språk på nivå C1 enligt den gemensamma europeiska referensramen för språk (GERS). Kunskaperna kan även visas genom ett intyg från en vårdgivare som styrker att yrkesutövaren har språkkunskaper på den nivån.

Det er Ansatte Tandlægers Organisations opfattelse, at der af hensyn til patientsikkerheden skal ske sådanne ændringer i regelsættene, så der sker en central godkendelse af, at sundhedspersoner er i stand til at kommunikere på et forståeligt dansk herunder føre en journal på dansk. Dette skal ske som en forudsætning for autorisation uanset om ansøgere er fra et EU/EØS land eller fra et tredjeland.

Ansatte Tandlægers Organisation skal samtidig opfordre til, at der opstilles et centralt og proaktivt system til afprøvning af udenlandske sundhedspersoners faglige kompetencer. Dette gælder såvel sundhedspersoner fra tredjelande som sundhedspersoner med uddannelse fra andet EU / EØS land.

ATO opfordrer derfor Sundhedsministeren til at finde en løsning, hvor sundhedspersoner med en uddannelse fra et EU land, der søger autorisation i Danmark skal gennemføre den samme faglige afprøvning som tandlæger fra 3. lande. EU reglerne åbner næppe på nuværende tidspunkt generelle muligheder herfor, hvorfor Sundhedsministeren bør sikre, at arbejdsgiverne kan få adgang til at få ansatte fagligt afprøvet i det system, der gælder for 3. lands sundhedspersoner, således at bestået fagprøve kan stilles som krav for en ansættelse. I den udstrækning, der kan påvises forskelle i uddannelsesniveauer, vil EU reglerne kunne anvendes til at stille krav om afprøvning. I ATO kan vi konstatere, at tandlægeuddannelserne er forskellige EU landene imellem. Tandlæger med uddannelse fra nogle af de andre EU lande har en mangelfuld uddannelse i forhold til visse af fagområderne i den danske tandlægeuddannelse. ATO skal derfor opfordre ministeren til at undersøge muligheden for at kortlægge sådanne forskelle og udnytte EU reglernes muligheder for at opstille krav om faglig afprøvning. ATO skal opfordre Sundhedsministeren til at undersøge, om en indførelse af en egentlig turnusordning for tandlæger, som Sundhedsstyrelse, uddannelsesinstitutionerne og de tandlægefaglige organisationer har været enige om burde være en forudsætning for opnåelse af ret til selvstændigt, kan medvirke til at tydeliggøre forskelle i uddannelserne mellem EU landene og dermed fremme mulighederne for faglige afprøvning af tandlæger med en uddannelse fra EU/EØS lande.

Endelig skal Ansatte Tandlægers Organisation opfordre til, at der så længe der ikke er tilfredsstillende central afprøvning af faglige kompetencer og kommunikative færdigheder opstilles specifikke krav til, hvordan de driftsansvarlige skal afprøve såvel faglige kompetencer som sproglige færdigheder, herunder hvilke handlinger den driftsansvarlige skal iværksætte i tilfælde af, at faglige kompetencer og eller kommunikative færdigheder er mangelfulde. Der er i dag ikke fastlagt nogen form for retningslinjer for dette, hvorfor det er op til de enkelte driftsansvarlige at fastlægge en norm, der alt andet lige vil blive styret af den enkelte driftsansvarliges udfordringer med at rekruttere dansk uddannet personale. I den forbindelse kunne det overvejes, at ændre regelværket om virksomhedsansvarlig læge og tandlæge, så det dels kom til at omfatte såvel den offentlige sektor som den private sektor, dels pålagde de virksomhedsansvarlige læger og tandlæger opgaven med at afprøve de faglige kompetencer og kommunikative evner efter fastlagte retningslinjer / bedømmelseskriterier.

Ansatte Tandlægers Organisation imødeser et stigende behov for at rekruttere sundhedspersonale med en uddannelsesmæssig baggrund fra et andet land. Det er Uddannelses- og Forskningsministeriet der på læge og tandlægeområdet har ansvaret for normeringen af studiepladser og dermed for, at udbuddet af læger og tandlæger kan dække efterspørgslen. Dette er på ingen af områderne lykkedes. Dette gør behovet for en central godkendelsesordning af sproglige såvel som faglige kvalifikationer for udenlandske læger og tandlæger og sikkert også andre sundhedsprofessionelle endnu mere påkrævet. På lægeområdet blev det i 2018 politisk besluttet at hæve antallet af studiepladser. Tilsvarende er sket for andre sundhedsprofessioner med undtagelse af tandlægeområdet. På trods af, at Sundhedsstyrelsen og de tandlægefaglige organisationer siden 2010 har anbefalet Uddannelses- og Forskningsministeriet at hæve optagelsestallet, er dette ikke sket og mangelsituationen forværres år for år. Der er behov for, at der meget snart træffes beslutning om et væsentligt større optag på tandlægestudierne allerede fra i år.

Ad §3 a stk. 3 og 4 om instrukser

Ansatte Tandlægers Organisation finder, at bemyndigelsen til Styrelsen for Patientsikkerhed til at fastsætte de specifikke regler er meget bred, men at de bemærkningsmæssige indskrænkninger i en vis udstrækning kompenserer for dette. Reglerne og kravet om udarbejdelse af instrukser skal gerne flugte med den reelle risiko for patienten således, at lavrisikoområder ikke som følge af generelle regler skal afsætte ressourcer til udformning og vedligeholdelse af instrukser, der ikke har reel betydning i forhold til patientsikkerheden og dermed er unødvendige.

Med venlig hilsen

Lars Holsaae

Direktør

Mobil:

+45 40 26 61 81

Hovednr:

+45 33 14 00 65

Web:

www.ato.dk

Peter Bangs Vej 30, 4 sal
DK-2000 Frederiksberg

Sekretariatets åbningstider:

Mandag-fredag: Kl. 9 -15

Fra: Ansatte Tandlægers Organisation <info@ato.dk>

Sendt: 2. oktober 2019 08:37

Til: Lars Holsaae <lh@ato.dk>

Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Fra: Frederik Rechenback Enelund <fre@sum.dk>

Sendt: 1. oktober 2019 17:32

Til: regioner@regioner.dk; kl@kl.dk; regionh@regionh.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk; kontakt@rsyd.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; region@rn.dk; 3f@3f.dk; Ansatte Tandlægers Organisation <info@ato.dk>; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; do@optikerforeningen.dk; dkf@danskkiropraktorforening.dk; dp@dp.dk; kontakt@dpfo.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dsr@dsr.dk; info@dansktp.dk; danske.bandagister@mail.dk; dbio@dbio.dk; info@fodterapeut.dk; fysio@fysio.dk; ddd@ddd.dk; 'etf@etf.dk' <etf@etf.dk>; 'ff@farmakonom.dk' <ff@farmakonom.dk>; foa@foa.dk; post@kost.dk; fas@dadl.dk; sek@jordemoderforeningen.dk; info@lkt.dk; dadl@dadl.dk; lvs@dadl.dk; plo@dadl.dk; pto@pto.dk; ast@ast.dk; kontakt@radiograf.dk; sl@sl.dk; info@tandlaegeforeningen.dk; yl@dadl.dk; post@alzheimer.dk; info@bedrepsykiatri.dk; dhf@danskhandicapforbund.dk; dh@handicap.dk; info@danskepatienter.dk; info@danske-aeldreraad.dk; dch@dch.dk; info@diabetes.dk; info@gigtforeningen.dk; admin@hjernesagen.dk; post@hjertereforeningen.dk; mail@hoeforeningen.dk; info@cancer.dk; lap@lap.dk; lev@lev.dk; sa@spiseforstyrelser.dk; landsforeningen@sind.dk; medlem@patientforeningen.dk; info@patientforeningen-danmark.dk; info@scleroseforeningen.dk; mail@sjældnediagnoser.dk; ulf@ulf.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; info@danskerhverv.dk; di@di.dk; dit@dit.dk; Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk; dsam@dsam.dk; info@patientsikkerhed.dk; formanden@dskf.org; retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk; forens@au.dk; RI@health.sdu.dk; info@danske-seniorer.dk; dommerforeningen@gmail.com; hoeringer@fbr.dk; fsd@socialchefforeningen.dk; fp@forsikringogpension.dk; formand@retspolitik.dk; info@sundheddanmark.nu; web@tf-tandskade.dk; ast@ast.dk; dt@datatilsynet.dk; DKetik Institutionspostkasse <DKetik@DKetik.dk>; Det Etiske Råd kontakt <kontakt@etiskraad.dk>; himr@himr.fo; govsec@nanoq.gl; info@humanrights.dk; kfst@kfst.dk; pebl@patienterstatningen.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; info@digitalsikkerhed.dk; post@udsatte.dk

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Sundheds- og Ældreministeriet fremsender hermed vedhæftet udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed, øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, krav om instrukser, sprogkrav til sundhedspersoner, vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet, forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaktlinseoptiker m.v.) i offentlig høring.

Hovedparten af elementerne har tidligere været i offentlig høring i første del af 2019.

Ministeriet skal anmode om eventuelle bemærkninger senest den 7. oktober 2019 kl. 10.

Med venlig hilsen

Frederik Rechenback Enelund

Specialkonsulent

Sundhedsjura

Mobil: 20 22 03 91

Telefon: 72 26 95 13

Mail: fre@sum.dk

Sundheds- og Ældreministeriet • Holbergsgade 6 •
1057 København K • Tlf. 7226 9000 • Fax 7226 9001 • www.sum.dk

From: Lars Holsaae
Sent: Thu, 28 Feb 2019 14:56:24 +0000
To: DEP Sundheds- og Ældreministeriet;Frederik Rechenback Enelund
Subject: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger i offentlig høring

Til Sundheds- og Ældreministeriet

Ansatte Tandlægers Organisation (ATO) har modtaget ovennævnte forslag til ændringer af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om virksomhedsansvarlig læge og tandlæge i høring.

Ansatte Tandlægers Organisation har alene bemærkninger til de ændringsbestemmelser i Sundhedsloven, der vedrører:

- §3a stk. 2 om sprogkrav
- § 3a stk. 3 og 4 om instrukser, der skal understøtte patientsikkerheden

Ad. § 3a stk.2 om sprogkrav

Ansatte Tandlægers Organisation finder ikke, at skærpede krav til de driftsansvarlige vedrørende sprogkrav på nogen måde alene er tilstrækkeligt til at give den fornødne sikkerhed for, at sundhedspersoner med udenlandsk baggrund kan kommunikere med patienterne på en sikker og for patienten forståelig måde herunder udfærdige en for andre sundhedspersoner forståelig journal.

Der er centralt fastlagte sprogkrav til sundhedspersoner med sundhedsuddannelser fra lande uden for EU / EØS lande. De skal have bestået en sprogprøve inden de kan opnå midlertidig autorisation og efterfølgende en evalueringsansættelse, hvor såvel de faglige færdigheder som de kommunikative evner skal vurderes i praksis forinden egentlig autorisation kan meddeles.

Der har siden ændringen af direktiv 2005/36/EF i 2013 (som ændret bl.a. ved direktiv 2013/55/EU) været stort set de samme muligheder for at opstille sprogkrav for sundhedspersoner med uddannelse fra et EU / EØS land jf. Artikel 7 pkt.2 litra f:

”For erhverv, som har med konsekvenser for patientsikkerheden, en erklæring om ansøgerens kendskab til det sprog, der er nødvendigt for at udøve erhvervet i værtsmedlemsstaten”

og Artikel 53:

”Sprogkundskaber

1. De erhvervsudøvere, hvis erhvervsmæssige kvalifikationer anerkendes, skal være i besiddelse af de sprogkundskaber, der er nødvendige for at kunne udøve erhvervet i værtsmedlemsstaten.
2. Medlemsstaten sikrer, at kontrol, der varetages eller foregår under tilsyn af den kompetente myndighed for at kontrollere overholdelsen af betingelserne i stk. 1, er begrænset til kendskab til ét af værtsmedlemsstatens officielle eller ét af værtsmedlemsstatens administrative sprog, forudsat at dette også er et af Unionens officielle sprog.
3. Kontrol, der foretages i henhold til stk. 2, kan indføres, såfremt det erhverv, der skal udøves, har konsekvenser for patientsikkerheden. Der kan indføres kontrol i forbindelse med andre erhverv i tilfælde, hvor der hersker alvorlig og konkret tvivl om tilstrækkeligheden af erhvervsudøverens sprogkundskaber i forbindelse med de erhvervsmæssige aktiviteter, den pågældende agter at udøve.

Der kan kun foretages kontrol efter udstedelse af et europæisk erhvervspas i overensstemmelse med artikel 4d eller efter anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, alt efter omstændighederne.

4. Sprogkontrollen skal stå i rimeligt forhold til den virksomhed, der skal udøves. Den pågældende erhvervsudøver har mulighed for at påklage denne kontrol i henhold til national lovgivning.”

Disse muligheder anvender de svenske autorisationsmyndigheder som en forudsætning for autorisation af sundhedspersoner jf. nedenstående:

4. kap. Språkkunskaper för legitimation vid etablering i Sverige

1 § Av 5 kap. 15 § andra stycket patientsäkerhetsförordningen (2010:1369) framgår att legitimation inte får meddelas en yrkesutövare om han eller hon inte har för yrket nödvändiga kunskaper i svenska, danska eller norska språket.

För att få legitimation ska yrkesutövaren visa att han eller hon har sådana kunskaper.

Allmänna råd

Nödvändiga kunskaper i svenska språket kan visas genom betyg eller intyg om godkänt resultat i Svenska 3 eller Svenska som andraspråk 3 eller någon annan kurs eller något annat prov som ger behörighet till högskolestudier.

Nödvändiga kunskaper i danska eller norska språket kan visas genom betyg eller intyg om godkänt resultat i sådana prov som ger behörighet till högskolestudier i Danmark eller Norge.

Nödvändiga kunskaper i svenska, danska eller norska språket kan vidare visas genom godkänt prov i något av dessa språk på nivå C1 enligt den gemensamma europeiska referensramen för språk (GERS). Kunskaperna kan även visas genom ett intyg från en vårdgivare som styrker att yrkesutövaren har språkkunskaper på den nivån.

Det er Ansatte Tandlægers Organisations opfattelse, at der af hensyn til patientsikkerheden skal ske sådanne ændringer i regelsættene, så der sker en central godkendelse af, at sundhedspersoner er i stand til at kommunikere på et forståeligt dansk herunder føre en journal på dansk. Dette skal ske som en forudsætning for autorisation uanset om ansøgere er fra et EU/EØS land eller fra et tredjeland.

Ansatte Tandlægers Organisation skal samtidig opfordre til, at der opstilles et centralt og proaktivt system til afprøvning af udenlandske sundhedspersoners faglige kompetencer. Dette gælder såvel sundhedspersoner fra tredjelande som sundhedspersoner med uddannelse fra andet EU / EØS land.

ATO opfordrer derfor Sundhedsministeren til at finde en løsning, hvor sundhedspersoner med en uddannelse fra et EU land, der søger autorisation i Danmark skal gennemføre den samme faglige afprøvning som tandlæger fra 3. lande. EU reglerne åbner næppe på nuværende tidspunkt generelle muligheder herfor, hvorfor Sundhedsministeren bør sikre, at arbejdsgiverne kan få adgang til at få ansatte fagligt afprøvet i det system, der gælder for 3. lands sundhedspersoner, således at bestået fagprøve kan stilles som krav for en ansættelse. I den udstrækning, der kan påvises forskelle i uddannelsesniveau, vil EU reglerne kunne anvendes til at stille krav om afprøvning. I ATO kan vi konstatere, at tandlægeuddannelserne er forskellige EU landene imellem. Tandlæger med uddannelse fra nogle af de andre EU lande har en mangelfuld uddannelse i forhold til visse af fagområderne i den danske tandlægeuddannelse. ATO skal derfor opfordre ministeren til at undersøge muligheden for at kortlægge sådanne forskelle og udnytte EU reglernes muligheder for at opstille krav om faglig afprøvning. ATO skal opfordre Sundhedsministeren til at undersøge, om en indførelse af en egentlig turnusordningen for tandlæger, som Sundhedsstyrelse, uddannelsesinstitutionerne og de tandlægefaglige organisationer har

været enige om burde være en forudsætning for opnåelse af ret til selvstændigt, kan medvirke til at tydeliggøre forskelle i uddannelserne mellem EU landene og dermed fremme mulighederne for faglige afprøvning af tandlæger med en uddannelse fra EU/EÆS lande.

Endelig skal Ansatte Tandlægers Organisation opfordre til, at der så længe der ikke er tilfredsstillende central afprøvning af faglige kompetencer og kommunikative færdigheder opstilles specifikke krav til, hvordan de driftsansvarlige skal afprøve såvel faglige kompetencer som sproglige færdigheder, herunder hvilke handlinger den driftsansvarlige skal iværksætte i tilfælde af, at faglige kompetencer og eller kommunikative færdigheder er mangelfulde. Der er i dag ikke fastlagt nogen form for retningslinjer for dette, hvorfor det er op til de enkelte driftsansvarlige at fastlægge en norm, der alt andet lige vil blive styret af den enkelte driftsansvarliges udfordringer med at rekruttere dansk uddannet personale. I den forbindelse kunne det overvejes, at ændre regelværket om virksomhedsansvarlig læge og tandlæge, så det dels kom til at omfatte såvel den offentlige sektor som den private sektor, dels pålagde de virksomhedsansvarlige læger og tandlæger opgaven med at afprøve de faglige kompetencer og kommunikative evner efter fastlagte retningslinjer / bedømmelseskriterier.

Ansatte Tandlægers Organisation imødeser et stigende behov for at rekruttere sundhedspersonale med en uddannelsesmæssig baggrund fra et andet land. Det er Uddannelses- og Forskningsministeriet der på læge og tandlægeområdet har ansvaret for normeringen af studiepladser og dermed for, at udbuddet af læger og tandlæger kan dække efterspørgslen. Dette er på ingen af områderne lykkedes. Dette gør behovet for en central godkendelsesordning af sproglige såvel som faglige kvalifikationer for udenlandske læger og tandlæger og sikkert også andre sundhedsprofessionelle endnu mere påkrævet. På lægeområdet blev det i 2018 politisk besluttet at hæve antallet af studiepladser. Tilsvarende er sket for andre sundhedsprofessioner med undtagelse af tandlægeområdet. På trods af, at Sundhedsstyrelsen og de tandlægefaglige organisationer siden 2010 har anbefalet Uddannelses- og Forskningsministeriet at hæve optagelsestallet, er dette ikke sket og mangelsituationen forværres år for år. Der er behov for, at der meget snart træffes beslutning om et væsentligt større optag på tandlægestudierne allerede fra i år.

Ad §3 a stk. 3 og 4 om instrukser

Ansatte Tandlægers Organisation finder, at bemyndigelsen til Styrelsen for Patientsikkerhed til at fastsætte de specifikke regler er meget bred, men at de bemærkningsmæssige indskrænkninger i en vis udstrækning kompenserer for dette. Reglerne og kravet om udarbejdelse af instrukser skal gerne flugte med den reelle risiko for patienten således, at lavrisikoområder ikke som følge af generelle regler skal afsætte ressourcer til udformning og vedligeholdelse af instrukser, der ikke har reel betydning i forhold til patientsikkerheden og dermed er unødvendige.

Med venlig hilsen

Lars Holsaae

Direktør

Mobil:

+45 40 26 61 81

Hovednr:

+45 33 14 00 65

Web:

www.ato.dk

Peter Bangs Vej 30, 4 sal
DK-2000 Frederiksberg

Sekretariatets åbningstider:

Mandag-fredag: Kl. 9 -15

Fra: Ansatte Tandlægers Organisation <info@ato.dk>

Sendt: 12. februar 2019 09:10

Til: Lars Holsaae <lh@ato.dk>

Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger i offentlig høring

---

Fra: Frederik Rechenback Enelund <fre@sum.dk>

Sendt: 11. februar 2019 19:14

Til: 'regioner@regioner.dk' <regioner@regioner.dk>; 'kl@kl.dk' <kl@kl.dk>; 'regionh@regionh.dk' <regionh@regionh.dk>; 'regionsjaelland@regionsjaelland.dk' <regionsjaelland@regionsjaelland.dk>; 'kontakt@rsyd.dk' <kontakt@rsyd.dk>; 'kontakt@regionmidtjylland.dk' <kontakt@regionmidtjylland.dk>; 'region@rn.dk' <region@rn.dk>; '3f@3f.dk' <3f@3f.dk>; Ansatte Tandlægers Organisation <info@ato.dk>; 'apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk' <apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk>; 'do@optikerforeningen.dk' <do@optikerforeningen.dk>; 'dkf@danskkiropraktorforening.dk' <dkf@danskkiropraktorforening.dk>; 'dp@dp.dk' <dp@dp.dk>; 'kontakt@dpfo.dk' <kontakt@dpfo.dk>; 'ds@socialraadgiverne.dk' <ds@socialraadgiverne.dk>; 'dsr@dsr.dk' <dsr@dsr.dk>; 'info@dansktip.dk' <info@dansktip.dk>; 'danske.bandagister@mail.dk' <danske.bandagister@mail.dk>; 'dbio@dbio.dk' <dbio@dbio.dk>; 'info@fodterapeut.dk' <info@fodterapeut.dk>; 'fysio@fysio.dk' <fysio@fysio.dk>; 'info@deoffentligetandlaeger.dk' <info@deoffentligetandlaeger.dk>; 'ddd@ddd.dk' <ddd@ddd.dk>; 'etf@etf.dk' <etf@etf.dk>; 'ff@farmakonom.dk' <ff@farmakonom.dk>; 'foa@foa.dk' <foa@foa.dk>; 'post@diaetist.dk' <post@diaetist.dk>; 'fas@dadl.dk' <fas@dadl.dk>; 'sek@jordemoderforeningen.dk' <sek@jordemoderforeningen.dk>; 'info@lkt.dk' <info@lkt.dk>; 'dadl@dadl.dk' <dadl@dadl.dk>; 'lvs@dadl.dk' <lvs@dadl.dk>; 'plo@dadl.dk' <plo@dadl.dk>; 'pto@pto.dk' <pto@pto.dk>; 'ast@ast.dk' <ast@ast.dk>; 'kontakt@radiograf.dk' <kontakt@radiograf.dk>; 'sl@sl.dk' <sl@sl.dk>; 'info@tandlaegeforeningen.dk' <info@tandlaegeforeningen.dk>; 'yl@dadl.dk' <yl@dadl.dk>; 'post@alzheimer.dk' <post@alzheimer.dk>; 'info@bedrepsykiatri.dk' <info@bedrepsykiatri.dk>; 'dhf@danskhandicapforbund.dk' <dhf@danskhandicapforbund.dk>; 'dh@handicap.dk' <dh@handicap.dk>; 'info@danskepatienter.dk' <info@danskepatienter.dk>; 'info@danske-aeldreraad.dk' <info@danske-aeldreraad.dk>; 'dch@dch.dk' <dch@dch.dk>; 'info@diabetes.dk' <info@diabetes.dk>; 'info@gigtforeningen.dk' <info@gigtforeningen.dk>; 'admin@hjernesagen.dk' <admin@hjernesagen.dk>; 'post@hjerteforeningen.dk' <post@hjerteforeningen.dk>; 'mail@hoeforeningen.dk' <mail@hoeforeningen.dk>; 'post@kost.dk' <post@kost.dk>; 'info@cancer.dk' <info@cancer.dk>; 'lap@lap.dk' <lap@lap.dk>; 'lev@lev.dk' <lev@lev.dk>; 'sa@spiseforstyrrelser.dk' <sa@spiseforstyrrelser.dk>; 'landsforeningen@sind.dk' <landsforeningen@sind.dk>; 'medlem@patientforeningen.dk' <medlem@patientforeningen.dk>; 'info@patientforeningen-danmark.dk' <info@patientforeningen-danmark.dk>; 'pfs@pfsdk.dk' <pfs@pfsdk.dk>; 'info@scleroseforeningen.dk' <info@scleroseforeningen.dk>; 'mail@sjaldnediagnoser.dk' <mail@sjaldnediagnoser.dk>; 'ulf@ulf.dk' <ulf@ulf.dk>; Ældreforum Institutionspostkasse <aef@aeldreforum.dk>; 'aeldresagen@aeldresagen.dk' <aeldresagen@aeldresagen.dk>; 'samfund@advokatsamfundet.dk' <samfund@advokatsamfundet.dk>;

Ansatte Tandlægers Organisation <info@ato.dk>; 'info@privatehospitaler.dk' <info@privatehospitaler.dk>; 'info@danskerhverv.dk' <info@danskerhverv.dk>; 'di@di.dk' <di@di.dk>; 'dit@dit.dk' <dit@dit.dk>; 'Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk' <Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk>; 'dsam@dsam.dk' <dsam@dsam.dk>; 'info@patientsikkerhed.dk' <info@patientsikkerhed.dk>; 'formanden@dskf.org' <formanden@dskf.org>; 'retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk' <retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk>; 'forens@au.dk' <forens@au.dk>; 'RI@health.sdu.dk' <RI@health.sdu.dk>; 'info@danske-dental.dk' <info@danske-dental.dk>; 'info@danske-seniorer.dk' <info@danske-seniorer.dk>; 'post@dommerforening.dk' <post@dommerforening.dk>; 'mikaelsjoberg@oestrelandsret.dk' <mikaelsjoberg@oestrelandsret.dk>; 'hoeringer@fbr.dk' <hoeringer@fbr.dk>; 'fsd@socialchefforeningen.dk' <fsd@socialchefforeningen.dk>; 'fp@forsikringogpension.dk' <fp@forsikringogpension.dk>; 'formand@retspolitik.dk' <formand@retspolitik.dk>; 'web@tf-tandskade.dk' <web@tf-tandskade.dk>; 'ast@ast.dk' <ast@ast.dk>; 'dt@datatilsynet.dk' <dt@datatilsynet.dk>; DKetik Institutionspostkasse <DKetik@DKetik.dk>; Det Etiske Råd kontakt <kontakt@etiskraad.dk>; 'hmr@hmr.fo' <hmr@hmr.fo>; 'govsec@nanoq.gl' <govsec@nanoq.gl>; 'info@humanrights.dk' <info@humanrights.dk>; 'kfst@kfst.dk' <kfst@kfst.dk>; 'pebl@patienterstatningen.dk' <pebl@patienterstatningen.dk>; 'rigsadvokaten@ankl.dk' <rigsadvokaten@ankl.dk>; 'ro@fo.stm.dk' <ro@fo.stm.dk>; 'ro@gl.stm.dk' <ro@gl.stm.dk>; 'politi@politi.dk' <politi@politi.dk>; 'info@digitalsikkerhed.dk' <info@digitalsikkerhed.dk>; 'post@udsatte.dk' <post@udsatte.dk>

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger i offentlig høring

Sundheds- og Ældreministeriet fremsender hermed vedhæftet udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger i offentlig høring.

Ministeriet skal anmode om eventuelle bemærkninger senest mandag den 18. februar 2019 kl. 10.

Med venlig hilsen

Frederik Rechenback Enelund

Specialkonsulent

Sundhedsjura og Psykiatri

Direkte tlf. 7226 9513

Mail: fre@sum.dk

Sundheds- og Ældreministeriet • Holbergsgade 6 •
1057 København K • Tlf. 7226 9000 • Fax 7226 9001 • www.sum.dk

From: Lars Holsaae
Sent: Thu, 25 Apr 2019 13:23:25 +0000
To: DEP Sundheds- og Ældreministeriet;Frederik Rechenback Enelund
Subject: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser)

Til Sundheds- og Ældreministeriet

Ansatte Tandlægers Organisation (ATO) har modtaget ovennævnte udkast til lovforslag i høring.

ATO finder tiltaget positivt, men skal dog fremføre følgende bemærkninger:

- Klagefristen bør følge sædvanlige tidsfrister i klagesystemer. Klagefrister er sædvanligvis 4 uger.
- Det findes helt urimeligt, at klagesystemet for sundhedspersoner skal gebyrfinansieres og betales af sundhedspersonerne selv dels gennem en generel forhøjelse af autorisationsgebyret, dels ved et klagesagsgebyr. Patientklagesystemet er til sammenligning omkostningsfrit for borgeren uanset om borgeren får medhold eller ej. Her afholdes omkostningerne af det "system", der klages over. Der synes ikke at være nogen objektiv begrundelse for at forskelsbehandle borgerne i forhold til finansieringen af klagesystemerne.
- Udpegningen af fagpersoner til Ankenævnet skal ske ved de faglige organisationer. I bemærkningen til loven anføres:
"De fagligt uddannede medlemmer beskikkes efter indstilling fra de enkelte faglige organisationer svarende til autorisationen, herunder Lægeforeningen, Dansk Sygeplejeråd, Jordemoderforeningen, FOA, Tandlægeforeningen m.v. Sundhedsministeren beslutter det nærmere antal fagligt uddannede nævnsmedlemmer."
Tandlægeområdet dækkes af såvel Ansatte Tandlægers Organisation som Tandlægeforeningen, hvilket bør fremgå af bemærkningsteksten således, at en manglende eksplicit anførsel i opremsningen ikke anvendes ekskluderende i forhold til Ansatte Tandlægers Organisation.

ATO skal, såfremt ATO's sidste bemærkning ikke tages til efterretning, anmode om en drøftelse af udpegningen af fagpersoner til Ankenævnet for Tilsynssager.

Med venlig hilsen

Lars Holsaae

Direktør

Mobil:

+45 40 26 61 81

Hovednr:

+45 33 14 00 65

Web:

www.ato.dk

Peter Bangs Vej 30, 4 sal
DK-2000 Frederiksberg

Sekretariatets åbningstider:

Mandag-fredag: Kl. 9 -15

Fra: Ansatte Tandlægers Organisation <info@ato.dk>

Sendt: 9. april 2019 09:53

Til: Lars Holsaae <lh@ato.dk>

Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser)

Fra: Frederik Rechenback Enelund <fre@sum.dk>

Sendt: 9. april 2019 09:49

Til: 'regioner@regioner.dk' <regioner@regioner.dk>; 'kl@kl.dk' <kl@kl.dk>; 'regionh@regionh.dk' <regionh@regionh.dk>; 'regionsjaelland@regionsjaelland.dk' <regionsjaelland@regionsjaelland.dk>; 'kontakt@rsyd.dk' <kontakt@rsyd.dk>; 'kontakt@regionmidtjylland.dk' <kontakt@regionmidtjylland.dk>; 'region@rn.dk' <region@rn.dk>; '3f@3f.dk' <3f@3f.dk>; Ansatte Tandlægers Organisation <info@ato.dk>; 'apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk' <apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk>; 'do@optikerforeningen.dk' <do@optikerforeningen.dk>; 'dkf@danskkiropraktorforening.dk' <dkf@danskkiropraktorforening.dk>; 'dp@dp.dk' <dp@dp.dk>; 'kontakt@dpfo.dk' <kontakt@dpfo.dk>; 'ds@socialraadgiverne.dk' <ds@socialraadgiverne.dk>; 'dsr@dsr.dk' <dsr@dsr.dk>; 'info@dansktip.dk' <info@dansktip.dk>; 'danske.bandagister@mail.dk' <danske.bandagister@mail.dk>; info@danskeosteopater.dk; 'dbio@dbio.dk' <dbio@dbio.dk>; 'info@fodterapeut.dk' <info@fodterapeut.dk>; 'fysio@fysio.dk' <fysio@fysio.dk>; 'info@deoffentligetandlaeger.dk' <info@deoffentligetandlaeger.dk>; 'ddd@ddd.dk' <ddd@ddd.dk>; 'etf@etf.dk' <etf@etf.dk>; 'ff@farmakonom.dk' <ff@farmakonom.dk>; 'foa@foa.dk' <foa@foa.dk>; 'post@diaetist.dk' <post@diaetist.dk>; 'fas@dadl.dk' <fas@dadl.dk>; 'sek@jordemoderforeningen.dk' <sek@jordemoderforeningen.dk>; 'info@lkt.dk' <info@lkt.dk>; 'dadl@dadl.dk' <dadl@dadl.dk>; 'lvs@dadl.dk' <lvs@dadl.dk>; 'plo@dadl.dk' <plo@dadl.dk>; 'pto@pto.dk' <pto@pto.dk>; 'ast@ast.dk' <ast@ast.dk>; 'kontakt@radiograf.dk' <kontakt@radiograf.dk>; 'sl@sl.dk' <sl@sl.dk>; 'info@tandlaegeforeningen.dk' <info@tandlaegeforeningen.dk>; 'yl@dadl.dk' <yl@dadl.dk>; 'post@alzheimer.dk' <post@alzheimer.dk>; 'info@bedrepsykiatri.dk' <info@bedrepsykiatri.dk>; 'dhf@danskhandicapforbund.dk' <dhf@danskhandicapforbund.dk>; 'dh@handicap.dk' <dh@handicap.dk>; 'info@danskepatienter.dk' <info@danskepatienter.dk>; 'info@danske-aeldreraad.dk' <info@danske-aeldreraad.dk>; 'dch@dch.dk' <dch@dch.dk>; 'info@diabetes.dk' <info@diabetes.dk>; 'info@gigtforeningen.dk' <info@gigtforeningen.dk>; 'admin@hjernesagen.dk' <admin@hjernesagen.dk>; 'post@hjerterforeningen.dk' <post@hjerterforeningen.dk>; 'mail@hoeforeningen.dk' <mail@hoeforeningen.dk>; 'post@kost.dk' <post@kost.dk>; 'info@cancer.dk' <info@cancer.dk>; 'lap@lap.dk' <lap@lap.dk>; 'lev@lev.dk' <lev@lev.dk>; 'sa@spiseforstyrrelser.dk' <sa@spiseforstyrrelser.dk>; 'landsforeningen@sind.dk' <landsforeningen@sind.dk>; 'medlem@patientforeningen.dk' <medlem@patientforeningen.dk>; 'info@patientforeningen-danmark.dk' <info@patientforeningen-danmark.dk>; 'pfs@pfsdk.dk' <pfs@pfsdk.dk>; 'info@scleroseforeningen.dk' <info@scleroseforeningen.dk>; 'mail@sjaldnediagnoser.dk' <mail@sjaldnediagnoser.dk>; 'ulf@ulf.dk'

<ulf@ulf.dk>; Ældreforum Institutionspostkasse <aef@aeldreforum.dk>; 'aeldresagen@aeldresagen.dk' <aeldresagen@aeldresagen.dk>; 'samfund@advokatsamfundet.dk' <samfund@advokatsamfundet.dk>; Ansatte Tandlægers Organisation <info@ato.dk>; 'info@privatehospitaler.dk' <info@privatehospitaler.dk>; 'info@danskerhverv.dk' <info@danskerhverv.dk>; 'di@di.dk' <di@di.dk>; 'dit@dit.dk' <dit@dit.dk>; 'Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk' <Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk>; 'dsam@dsam.dk' <dsam@dsam.dk>; 'info@patientsikkerhed.dk' <info@patientsikkerhed.dk>; 'formanden@dskf.org' <formanden@dskf.org>; 'retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk' <retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk>; 'forens@au.dk' <forens@au.dk>; 'RI@health.sdu.dk' <RI@health.sdu.dk>; 'info@danske-dental.dk' <info@danske-dental.dk>; 'info@danske-seniorer.dk' <info@danske-seniorer.dk>; 'post@dommerforening.dk' <post@dommerforening.dk>; 'mikaelsjoberg@oestrelandsret.dk' <mikaelsjoberg@oestrelandsret.dk>; 'hoeringer@fbr.dk' <hoeringer@fbr.dk>; 'fsd@socialchefforeningen.dk' <fsd@socialchefforeningen.dk>; 'fp@forsikringogpension.dk' <fp@forsikringogpension.dk>; 'formand@retspolitik.dk' <formand@retspolitik.dk>; 'web@tf-tandskade.dk' <web@tf-tandskade.dk>; 'ast@ast.dk' <ast@ast.dk>; 'dt@datatilsynet.dk' <dt@datatilsynet.dk>; DKetik Institutionspostkasse <DKetik@DKetik.dk>; Det Etske Råd kontakt <kontakt@etiskraad.dk>; 'hmr@hmr.fo' <hmr@hmr.fo>; 'pn@nanoq.gl' <pn@nanoq.gl>; 'info@humanrights.dk' <info@humanrights.dk>; 'kfst@kfst.dk' <kfst@kfst.dk>; 'pebl@patienterstatningen.dk' <pebl@patienterstatningen.dk>; 'rigsadvokaten@ankl.dk' <rigsadvokaten@ankl.dk>; 'ro@fo.stm.dk' <ro@fo.stm.dk>; 'ro@gl.stm.dk' <ro@gl.stm.dk>; 'politi@politi.dk' <politi@politi.dk>; 'info@digitalsikkerhed.dk' <info@digitalsikkerhed.dk>; 'post@udsatte.dk' <post@udsatte.dk>

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser)

Sundheds- og Ældreministeriet fremsender hermed vedhæftet udkast til forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser) i offentlig høring.

Ministeriet skal anmode om eventuelle bemærkninger senest den 26. april 2019 kl. 10.

Med venlig hilsen

Frederik Rechenback Enelund

Specialkonsulent

Sundhedsjura og Psykiatri

Direkte tlf. 2022 0391/7226 9513

Mail: fre@sum.dk

Sundheds- og Ældreministeriet • Holbergsgade 6 •
1057 København K • Tlf. 7226 9000 • Fax 7226 9001 • www.sum.dk

From: PATIENTSIKKERHED
Sent: Mon, 7 Oct 2019 06:16:33 +0000
To: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc: Karina Jensen; Sundhedsstrategisk Planlægning; Frederik Rechenback Enelund
Subject: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Til rette vedkommende.

Modtag hermed Region Sjællands svar på ovenstående høring.

Anja Manby Kramper
Specialkonsulent

Region Sjælland
Sundhedsstrategisk Planlægning, Koncern Sundhed
Alleen 15
4180 Sorø

Tlf.: 29795161
Mail: amkr@regionsjaelland.dk

Denne e-mail kan indeholde fortrolig information. Hvis du ikke er den rette modtager af denne e-mail eller hvis du modtager den ved en fejltagelse, bedes du venligst informere afsender om fejlen ved at bruge svarfunktionen. Samtidig bedes du slette e-mailen med det samme uden at videresende eller kopiere den.

Fra: Frederik Rechenback Enelund [<mailto:fre@sum.dk>]

Sendt: 1. oktober 2019 17:32

Til: regioner@regioner.dk; kl@kl.dk; regionh@regionh.dk; Regionsjælland ; kontakt@rsyd.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; region@rn.dk; 3f@3f.dk; info@ato.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; do@optikerforeningen.dk; dkf@danskkiropraktorforening.dk; dp@dp.dk; kontakt@dpfo.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dsr@dsr.dk; info@dansktp.dk; danske.bandagister@mail.dk; dbio@dbio.dk; info@fodterapeut.dk; fysio@fysio.dk; ddd@ddd.dk; 'etf@etf.dk' ; 'ff@farmakonom.dk' ; foa@foa.dk; post@kost.dk; fas@dadl.dk; sek@jordemoderforeningen.dk; info@lkt.dk; dadl@dadl.dk; lvs@dadl.dk; plo@dadl.dk; pto@pto.dk; ast@ast.dk; kontakt@radiograf.dk; sl@sl.dk; info@tandlaegeforeningen.dk; yl@dadl.dk; post@alzheimer.dk; info@bedrepsykiatri.dk; dhf@danskhandicapforbund.dk; dh@handicap.dk; info@danskepatienter.dk; info@danske-aeldreraad.dk; dch@dch.dk; info@diabetes.dk; info@gigtforeningen.dk; admin@hjernesagen.dk; post@hjertereforeningen.dk; mail@hoereforeningen.dk; info@cancer.dk; lap@lap.dk; lev@lev.dk; sa@spiseforstyrrelser.dk; landsforeningen@sind.dk; medlem@patientforeningen.dk; info@patientforeningen-danmark.dk; info@scleroseforeningen.dk; mail@sjaelnediagnoser.dk; ulf@ulf.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; info@danskerhverv.dk; di@di.dk; dit@dit.dk; Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk; dsam@dsam.dk; info@patientsikkerhed.dk; formanden@dskf.org; retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk; forens@au.dk; RI@health.sdu.dk; info@danske-seniorer.dk; dommerforeningen@gmail.com; hoeringer@fbr.dk; fsd@socialchefforeningen.dk; fp@forsikringogpension.dk; formand@retspolitik.dk; info@sundheddanmark.nu; web@tf-tandskade.dk; ast@ast.dk; dt@datatilsynet.dk; DKetik
Institutionspostkasse ; Det Etske Råd kontakt ; himr@himr.fo; govsec@nanoq.gl; info@humanrights.dk; kfst@kfst.dk; pebl@patienterstatningen.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk;

info@digitalsikkerhed.dk; post@udsatte.dk

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Sundheds- og Ældreministeriet fremsender hermed vedhæftet udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed, øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, krav om instrukser, sprogkrav til sundhedspersoner, vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet, forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaktlinseoptiker m.v.) i offentlig høring.

Hovedparten af elementerne har tidligere været i offentlig høring i første del af 2019.

Ministeriet skal anmode om eventuelle bemærkninger senest den 7. oktober 2019 kl. 10.

Med venlig hilsen

Frederik Rechenback Enelund

Specialkonsulent

Sundhedsjura

Mobil: 20 22 03 91

Telefon: 72 26 95 13

Mail: fre@sum.dk

Sundheds- og Ældreministeriet • Holbergsgade 6 •
1057 København K • Tlf. 7226 9000 • Fax 7226 9001 • www.sum.dk

Til
Sundheds- og Ældreministeriet,
Holbergsgade 6
1057 København K
Att. Frederik Rechenback Enelund

Dato: 6. oktober 2019

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang indenfor sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger.

Brevid: 4176253

Sundhedsstrategisk Planlægning
Alléen 15
4180 Sorø

Herunder følger Region Sjællands supplerende bemærkninger til ovenstående udkast modtaget i Regionens Hovedpostkasse 1.oktober 2019. Grundet den meget korte tidsfrist fra Sundheds- og Ældreministeriet har det desværre ikke været muligt at sende udkastet i en bredere høring.

Tlf.: 70 15 50 00
Dir.tlf. 29 79 51 61

sundhedsstrategisk@regionsjaelland.dk

amkr@regionsjaelland.dk

www.regionsjaelland.dk

Vi henviser til, at Region Sjælland via Danske Regioner tidligere har kommenteret på dele af lovforslaget, som også var i høring i februar 2019.

Supplerende bemærkninger:

Ad pkt.2.3 Øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser

Region Sjælland støtter op om de foreslåede lovændringer, som skal tilsikre øget beskyttelse af involveredes identitet – ikke kun af rapportør – men også sundhedspersoner involveret i en utilsigtet hændelse,

Sundheds- og Ældreministeriet angiver yderligere i indeværende udkast s.19 afsnit 8, at oplysninger om identiteten af sundhedspersoner, som indgår i en rapportering, må: *"videregives til den kreds af personer, der i samme kommune og region er ansat til at varetage opgaver med utilsigtede hændelse"*. Det er dog væsentligt at bemærke, at der også foretages analyser på tværs af kommuner og regioner. Derfor bør ovenstående sætning blødes op, så den også rummer analyser på tværs af sektorer, da det er i alles interesse at forebygge gentagelse af utilsigtede hændelser.

Ad pkt. 2.6 Vurdering af lægeerklæringer

Som det fremgår af Sundheds- og Ældreministeriets udkast s. 28 afsnit 8: *"Autoriserede sundhedspersoner skal efter autorisationsloven § 20, stk.1, ved udfærdigelse af erklæringer, som vedkommende afgiver i sin egenskab af autoriseret sundhedsperson, udvise omhu og uhildethed"* Og videre.... *"Med uhildethed forstås, at erklæringen skal være objektiv."*

Vi finder som region, at lægers udfærdigelser af erklæringer er underlagt lægeløftet ligesom alt andet lægearbejde. Med det ændrede lovforslag finder vi, at der dels sås tvivl om lægernes

faglighed, men at der også udvises mistillid til lægernes vurderinger. En mistillid, som vi vurderer, ikke er fremmende for samarbejdet mellem myndigheder og læger. Desuden finder vi ikke, at forslaget understøtter afbureaukratiseringstankegangen. Vi mener ikke, at der er behov for en særskilt organisering til at varetage denne opgave, da der allerede findes en myndighed, som holder tilsyn med autoriserede sundhedspersoner, herunder også lægers faglighed og overholdelse af lægeløfte.

Ad pkt. 2.7 Styrelsen for Patientklagers myndighedsopgaver

Vi har ingen bemærkninger til dette punkt.

Ad pkt. 2.8 Forenkling af proceduren for anmeldelse af virksomhedsansvarlige læger og tandlæger m.v.

Vi har ingen bemærkninger til dette punkt.

Venlig hilsen

Anja Manby Kramper
Specialkonsulent

From: Jane Pallisgaard-Holt
Sent: Mon, 7 Oct 2019 06:24:14 +0000
To: Frederik Rechenback Enelund;DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Subject: Tandlægeforeningens hørings svar vedr.: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om vir

Hermed fremsendes Tandlægeforeningens hørings svar vedr.:

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Samt tilhørende bilag:

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (TF's hørings svar af 26-2-2019)

Jeg skal venligst anmode om en kvittering for modtagelse tak.

Venlig hilsen

Jane Pallisgaard-Holt
Sekretariatschef

Tandlægeforeningen
Administration og Regnskab
Amaliegade 17
1256 København K
Danmark

Tel.: [+45 70 25 77 11](tel:+4570257711)
Mob.: [+45 61 20 64 01](tel:+4561206401)
jap@tdl.dk
www.tandlaegeforeningen.dk

Sund mund - Sund krop #SundmundSundkrop

Tandlægeforeningen er 9001 certificeret. Certifikatet omfatter:
Tandlægeforeningen yder medlemsrådgivning til alle typer tandlæger. Partsrådgivning til såvel arbejdsgivere som ansatte tandlæger baseret på Tandlægeforeningens principper om fortrolig, uvildig interessevaretagelse. Information og kursusvirksomhed inden for tandlægebranchen. Sekretariatsbetjening af Tandlægeforeningens fagpolitiske system. TAPCERT ApS gennemfører certificeringen på vegne af Nemko AS.

Vi gør opmærksom på, at denne e-mail kan indeholde fortrolig information. Hvis du ved en fejltagelse modtager e-mailen, beder vi dig venligst informere afsender om fejlen ved at bruge svar-funktionen. Samtidig beder vi dig slette e-mailen i dit system uden at videresende eller kopiere den. Selv om e-mailen og ethvert vedhæftet bilag efter vores overbevisning er fri for virus og andre fejl, som kan påvirke computeren eller it-systemet, hvori den modtages og læses, åbnes den på modtagerens eget ansvar. Vi påtager os ikke noget ansvar for tab og skade, som er opstået i forbindelse med at modtage og bruge e-mailen.

Sundheds- og Ældreministeriet
Att.: Frederik Rechenbach Enelund

sum@sum.dk

fre@sum.dk

Tandlægeforeningen
Amaliegade 17
1256 København K

Tel.: 70 25 77 11
Fax: 70 25 16 37
info@tandlaegeforeningen.dk
www.tandlaegeforeningen.dk

CVR nr. 21318418

Dato: 7. oktober 2019
Sagsbeh: TRS/IBJ/OM
E-mail: trs@tdl.dk
Journal: Hoering058_2019

**Vedr.: Udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven mv. –
(journal 19048889)**

Kære Frederik

Tak for det fremsendte udkast til lovforslag.

Indledningsvis skal Tandlægeforeningen, som også fremhævet i vores hørings-
svar af 26. februar 2019 i forbindelse med ministeriets oprindelige udkast til
ovennævnte høring, både anerkende og rose Ministeren for at have handlet på
de argumenter, som sundhedssektoren har rejst vedrørende sundhedsperso-
ners retssikkerhed og den generelle patientsikkerhed i den forbindelse.

Tandlægeforeningens høringssvar i ovennævnte forbindelse vedlægges for god
ordens skyld som bilag til dette høringssvar, idet vi fortsat henviser også til be-
mærkningerne i vores oprindelige høringssvar.

Supplerende har vi følgende bemærkninger til det nye høringsudkast:

Ankenævnet for Tilsynssanktioner

På flere områder bør forslaget efter Tandlægeforeningens opfattelse revurde-
res:

- For det første fremgår det, at klager til Ankenævnet for Tilsynsafgørel-
ser ikke har opsættende virkning. Dette er naturligvis begrundet i pati-
entsikkerhedsmæssige hensyn. Men det er efter Tandlægeforeningens
opfattelse meget vigtigt af retssikkerhedsmæssige hensyn i forhold til
den sundhedsperson, som klager til Ankenævnet, også tilgodeses. Vi vil
derfor foreslå, at der opstilles klart formulerede krav til en meget kort
sagsbehandlingstid i nævnet.

- Samtidig undrer det Tandlægeforeningen, at nævnet ikke får kompetence til behandle klager over afgørelser, hvor sundhedspersoner kommer under skærpet tilsyn. Tilsynssanktioner af denne karakter virker også særdeles indgribende overfor den enkelte sundhedsperson, og afgørelser herom bør efter Tandlægeforeningens opfattelse også kunne prøves af nævnet.
- Det fremgår af det fremsendte udkast, at nævnets næstformænd skal være dommere og "kan være dommere fra de overordnede retter". I denne sammenhæng vil Tandlægeforeningen opfordre ministeriet til at stille krav om, at næstformændene skal være dommere fra de overordnede retter.
- Tandlægeforeningen kan ikke tilslutte sig ministeriets udkast i relation til finansiering af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser. Finansieringen af et nævn af denne karakter bør efter Tandlægeforeningens opfattelse være et samfundsmæssigt anliggende, og bør således på ingen måde være afhængig af den enkelte sundhedspersons økonomi.

Administrativ klageadgang

Tandlægeforeningen vil påpege, at ændringen i § 68 for så vidt angår optikere, kan sidestilles med tilsvarende problemstilling på tandlægeområdet.

- Tandlæger, der har bestået en dansk tandlægeeksamen før 1. januar 2007 var omfattet af den daværende [lov om tandlæger](#). I den står der følgende i § 1 og § 2:

§ 1. Ret til at udøve virksomhed som tandlæge og betegne sig som tandlæge har kun den, der har modtaget autorisation eller i øvrigt har adgang til at udøve tandlægevirksomhed i henhold til §§ 2 og 3.

§ 2. Den, der har bestået dansk eksamen for tandlæger og har virket som klinisk assistent hos en autoriseret tandlæge i 1 år, har ret til autorisation som tandlæge. Denne meddeles af sundhedsstyrelsen.
- Således var praksis, at tandlægen først søgte om autorisation når pågældende havde virket som klinisk assistent hos en autoriseret tandlæge i 1 år, og dermed også kunne arbejde selvstændigt som tandlæge.
- Pr. 1. januar 2007 trådte [Autorisationsloven](#) i kraft, hvor der blev lavet en overgangsordning i § 94. Denne mener Tandlægeforeningen bør suppleres af, at tandlæger, der har bestået en dansk tandlægeeksamen fra før 1. januar 2007 og som har virket som klinisk assistent hos en autoriseret tandlæge i 1 år, men som ikke har fået søgt om autorisation kan søge om dispensation og få ret til selvstændigt virke efter § 94.

- Tandlægeforeningen anbefaler derfor, at der tilføjes til lovforslaget, at " Styrelsen for Patientsikkerhed kan efter ansøgning meddele dispensation til tandlæger, der har en dansk tandlægeeksamen fra før 1. januar 2007 og som har virket som klinisk assistent hos en autoriseret tandlæge i 1 år inden 1. september 2007, jf. § 6 i BEK nr. 892 af 09/07/2007, til at få autorisation og tilladelse til selvstændigt virke med virkning fra 1. september 2007.

Virksomhedsansvarlige tandlæger

Det følger allerede af vejledningen om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger eksisterende regler om virksomhedsansvarlige tandlæger, at hvis flere selvstændige tandlæger er samlet på ét behandlingssted, skal hver af disse kun anmelde en virksomhedsansvarlig tandlæge, hvis den enkelte enhed beskæftiger mere end én tandlæge. Dette er således ikke noget nyt, hvilket vi også har gjort opmærksom på i foreningens hørings svar af den 26. februar 2019.

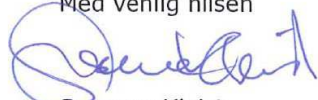
Derimod forholder forslaget sig ikke til, hvordan ministeriet fremover vil forholde sig til de situationer, hvor der er tale om selvstændige tandlæger på samme adresse, som har en vis fælles organisering, hvor de deler klinikpersonale eller journalsystem. I denne situation følger det af de eksisterende regler, at i så fald skal flere selvstændige tandlæger på samme adresse i fællesskab udpege en virksomhedsansvarlig tandlæge.

Utilsigtede hændelser

Tandlægeforeningen kan kun bifalde, at der med det fremsendte udkast lægges op til større fortrolighed både i forhold til de sundhedspersoner, som indrapporterer utilsigtede hændelse og i relation til de sundhedspersoner, som indgår i indrapporteringerne.

Har Ministeriet uddybende spørgsmål eller kommentarer til tandlægeforeningens bemærkninger ovenfor, er Ministeriet meget velkommen til at kontakte os.

Med venlig hilsen

Susanne Kleist

Formand, tandlæge mTF

Joakim Lilholt

Adm. direktør

Sundheds- og Ældreministeriet
sum@sum.dk
fre@sum.dk

Tandlægeforeningen
Amaliegade 17
1256 København K

Tel.: 70 25 77 11
Fax: 70 25 16 37
info@tandlaegeforeningen.dk
www.tandlaegeforeningen.dk

CVR nr. 21318418

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (Sagsbeh.: DEPFRE / Sagsnr.: 1803288 / Dok. nr.: 823567)

Dato: 26. februar 2019

Sagsbeh: JOLI/-
E-mail: joli@tdl.dk
Sagsnr.: hoering022_2019

Tak for det modtagne udkast til lovforslag.

Indledningsvis skal Tandlægeforeningen anerkende og rose Ministeren for at have handlet på de anbringender, som sundhedssektoren har rejst vedrørende sundhedspersoners retssikkerhed og den generelle patientsikkerhed i den forbindelse. Det glæder os, at dette samarbejde nu bærer frugt.

Tandlægeforeningen har primært følgende bemærkninger:

- Tandlægeforeningen finder, at det fremsendte udkast mangler et særdeles vigtigt element, nemlig et **ankenævn**, hvortil tandlæger kan anke en afgørelse fra Styrelsen for Patientsikkerhed og Styrelsen for Patientklager. Henset til de konsekvenser, som en afgørelse fra styrelsen kan få for den enkelte tandlæge, forekommer det ikke retssikkerhedsmæssigt på nogen måde rimeligt, at der ingen ankemulighed er for tandlægen. Dette har Tandlægeforeningen tidligere gjort opmærksom på.
- Tandlægeforeningen har erfaret, at Styrelsen for Patientklager allerede inden gennemførelse af partshøring i visse situationer oversender patientklager til Styrelsen for Patientsikkerhed med henblik på **overvejelse vedrørende et risikobaseret tilsyn** på den enkelte klinik der klages over. Denne arbejdsgang finder Tandlægeforeningen – ligeledes af hensyn til sundhedspersonernes retssikkerhed – bør ændres, således at der tidligst gennemføres overvejelser vedrørende oversendelse af en klagesag til Styrelsen for Patientsikkerhed, når sundhedspersonen er blevet partshørt; eventuelt via en agterskrivelse og en hastehøring.
- **Sprogkravet** finder vi er en længe ventet bekræftelse af journalføringsreglernes bestemmelse om journalsproget. I den forbindelse bemærker vi, at også faglige og kliniske kompetencer bør have fokus, hvorfor Tandlægeforeningen igen skal bede om en dialog om indførelse af en formaliseret **turnus**model for nyuddannede tandlæger; forenin-

gen har foreslået en partsejet model, hvor alle interessenter bærer en del af udgifterne.

- **Instrukser** finder vi er endnu en administrativ byrde, idet der ikke findes belæg eller saglig dokumentation for, at der i tandlægepraksis er noget vundet ved at beskrive flere procedurer. Fastholdes forslaget, bør det kraftigt overvejes at niveaupdele denne yderligere administrative byrde, så den målrettes, hvor dette specifikt beskrevet forventes at gøre gavn. Forslaget stemmer generelt ikke overens med regeringens "regelforenklingsprogram":
- **Faglige Forum for Patientsikkerhed** har længe været efterspurgt, og Tandlægeforeningen stiller gerne op, og deltager i dette arbejde.
- **Indrapportering af utilsigtede hændelser** har længe været problematisk, og foreningen har gentagne gange gjort gældende, at sundhedspersoner har været usikre på oplysningernes vandren i systemerne. Det er glædeligt, at der nu forsøges at sikre og regelfæste sundhedspersonernes retssikkerhed.
- **Rådgivende Udvalg for Tilsyn** har længe været efterspurgt, og Tandlægeforeningen deltager gerne i dette arbejde.
- Tandlægeforeningen hilser enhver regelforenklings velkommen og bifalder derfor også at der i det fremsendte udkast lægges op til en administrativ forenkling i regelsættet vedrørende anmeldelse af **Virksomhedsansvarlige tandlæger**. Vi skal dog gøre opmærksom på, at det følger af de eksisterende regler, at hvis flere selvstændige klinikejere enten deler journalsystem eller har ansat sundhedsfagligt personale i fællesskab, betragtes sådanne klinikker som én samlet sundhedsfaglig virksomhed i forhold til reglerne om udpegning af virksomhedsansvarlige tandlæger. Ministeriet bedes bekræfte, at persondatareglen også gælder i disse tilfælde.

Såfremt Ministeriet har uddybende spørgsmål eller kommentarer til Tandlægeforeningens bemærkninger til lovforslaget, er Ministeriet meget velkommen til at kontakte os.

Med venlig hilsen

Susanne Kleist
Formand, tandlæge mTF

Joakim Lilholt
Adm. direktør

From: Henriette Fagerberg Erichsen
Sent: Mon, 7 Oct 2019 09:01:56 +0200
To: DEP Sundheds- og Ældreministeriet;Frederik Rechenback Enelund
Subject: Sv: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarli (Sagsnr.: 2019 - 3)

Tak for henvendelsen.

Advokatrådet har besluttet ikke at afgive høringsvar.

Med venlig hilsen

ADVOKATSAMFUNDET
RETSSIKKERHED · UAFHÆNGIGHED · INTEGRITET

Henriette Fagerberg Erichsen
Sekretær

Advokatsamfundet, Kronprinsessegade 28, 1306 København K
D +45 33 96 97 28

hfe@advokatsamfundet.dk - www.advokatsamfundet.dk

Fra: Frederik Rechenback Enelund [mailto:fre@sum.dk]

Sendt: 1. oktober 2019 17:32

Til: regioner@regioner.dk; kl@kl.dk; regionh@regionh.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk; kontakt@rsyd.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; region@rn.dk; 3f@3f.dk; info@ato.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; do@optikerforeningen.dk; dkf@danskkiropraktorforening.dk; dp@dp.dk; kontakt@dpfo.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dsr@dsr.dk; info@dansktp.dk; danske.bandagister@mail.dk; dbio@dbio.dk; info@fodterapeut.dk; fysio@fysio.dk; ddd@ddd.dk; 'etf@etf.dk'; 'ff@farmakonom.dk'; foa@foa.dk; post@kost.dk; fas@dadl.dk; sek@jordemoderforeningen.dk; info@lkt.dk; dadl@dadl.dk; lvs@dadl.dk; plo@dadl.dk; pto@pto.dk; ast@ast.dk; kontakt@radiograf.dk; sl@sl.dk; info@tandlaegeforeningen.dk; yl@dadl.dk; post@alzheimer.dk; info@bedrepsykiatri.dk; dhf@danskhandicapforbund.dk; dh@handicap.dk; info@danskepatienter.dk; info@danske-aeldreraad.dk; dch@dch.dk; info@diabetes.dk; info@gigtforeningen.dk; admin@hjernesagen.dk; post@hjerterforeningen.dk; mail@hoereforeningen.dk; info@cancer.dk; lap@lap.dk; lev@lev.dk; sa@spiseforstyrrelser.dk; landsforeningen@sind.dk; medlem@patientforeningen.dk; info@patientforeningen-danmark.dk; info@scleroseforeningen.dk; mail@sjaeldnediagnoser.dk; ulf@ulf.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; Postkasse - Samfund - Advokatsamfundet; info@danskerhverv.dk; di@di.dk; dit@dit.dk; Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk; dsam@dsam.dk; info@patientsikkerhed.dk; formanden@dskf.org; retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk; forens@au.dk; RI@health.sdu.dk; info@danske-seniorer.dk; dommerforeningen@gmail.com; hoeringer@fbr.dk; fsd@socialchefforeningen.dk; fp@forsikringogpension.dk; formand@retspolitik.dk; info@sundheddanmark.nu; web@tf-tandskade.dk; ast@ast.dk; dt@datatilsynet.dk; DKetik Institutionspostkasse; Det Etske Råd kontakt; himr@himr.fo; govsec@nanoq.gl; info@humanrights.dk; kfst@kfst.dk; pebl@patienterstatningen.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; info@digitalsikkerhed.dk; post@udsatte.dk

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og

erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Sundheds- og Ældreministeriet fremsender hermed vedhæftet udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed, øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, krav om instrukser, sprogkrav til sundhedspersoner, vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet, forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaktlinseoptiker m.v.) i offentlig høring.

Hovedparten af elementerne har tidligere været i offentlig høring i første del af 2019.

Ministeriet skal anmode om eventuelle bemærkninger senest den 7. oktober 2019 kl. 10.

Med venlig hilsen

Frederik Rechenback Enelund

Specialkonsulent

Sundhedsjura

Mobil: 20 22 03 91

Telefon: 72 26 95 13

Mail: fre@sum.dk

Sundheds- og Ældreministeriet • Holbergsgade 6 •
1057 København K • Tlf. 7226 9000 • Fax 7226 9001 • www.sum.dk

From: Helle Susanne Pedersen
Sent: Mon, 7 Oct 2019 09:08:27 +0200
To: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc: Frederik Rechenback Enelund
Subject: Endeligt høringsvar til Sundheds- og Ældreministeriet - 07-10-2019 (Id nr.: 2154318)

Hermed fremsendes høringsvar fra Lægeforeningen.

Med venlig hilsen

Helle Susanne Pederse

Helle Susanne Pedersen

Juridisk chef

Jura & Etik

Tlf: +45 3544 8215 (Direkte)

E-mail: hsp@DADL.DK

Lægeforeningen

Kristianiagade 12

2100 København Ø

Tlf: +45 3544 8500

Web: www.laeger.dk

Vi passer godt på dine oplysninger. Du kan læse mere om vores behandling af dine personoplysninger i vores privatlivspolitik [her](#).

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed, øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, krav om instrukser, sprogkrav til sundhedspersoner, vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet, forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaktlinseoptikere m.v.)

7. oktober 2019

Sagsnr: 2019 - 6625

Aktnr: 2148114

Ankenævnet for Tilsynsafgørelser er et skridt på vejen til bedre retssikkerhed for sundhedspersoner

Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser

Et ankenævn for særligt indgribende tilsynssager er helt centralt for både at styrke retssikkerheden for sundhedspersoner og for at genopbygge tilliden til Styrelsen for Patientsikkerhed. Lægeforeningen hilser det derfor særdeles velkomment, at Sundheds- og Ældreministeren har fremlagt forslag til Ankenævnet for Tilsynsafgørelser.

Det er Lægeforeningens opfattelse, at ankenævnet bør være skattefinansieret – ikke brugerfinansieret. Offentlige afgørelser skal kunne efterprøves uden betydelige økonomiske omkostninger for de involverede personer. Det er særligt vigtigt at have for øje, da etablering af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser netop skal bidrage til at styrke retssikkerheden for sundhedspersoner.

Det fremgår af lovforslaget, at finansieringen af ankenævnet er delvis brugerfinansieret ved, at den enkelte sundhedsperson, der ønsker at klage, skal betale et gebyr på 5.000 kr. Derudover skal hver ny sundhedsperson, der autoriseres, betale et gebyr på 250 kr.

Urimeligt, at 2-års fristen forlænges

Der lagt op til en forlængelse af 2-års fristen, hvis en sag indbringes for Ankenævnet for Tilsynsafgørelser, og nævnet tiltræder eller afviser klagen. Lovforslaget betyder, at den oprindelige frist på 2 år forlænges med ankefristen, som er fire uger, og med nævnets sagsbehandlingstid, som kan være op til tre måneder. Derved er den oprindelige 2- års frist for styrelsens mulighed for at indbringe sagen for domstolene forlænget med op til samlet set fire måneder.

Hvis nævnet derimod hjemviser sagen til fornyet afgørelse i Styrelsen for Patientsikkerhed, og styrelsen træffer beslutning om, at stadfæste eller ændre sin afgørelse, er det uklart, hvordan bestemmelsen skal forstås i forhold til 2-års fristen. I bemærkningerne til § 11a, stk. 3 står: *"Såfremt Styrelsen for Patientsikkerhed træffer afgørelse om at stadfæste eller ændre sin afgørelse, vil det automatiske bortfald af en sådan midlertidig tilsynssanktion på to år som følge af styrelsens nye afgørelse, skulle regnes fra udløbet af fristen på 4 uger for indgivelse af en klage over denne nye afgørelse til Ankenævnet for Tilsynsafgørelser"*.

Det er uklart, om bestemmelsen skal forstås sådan, at der indføres en ny 2- års frist og 4 ugers ankefrist lægges oven i, eller om 2-års fristen fra styrelsens oprindelige afgørelse forlænges med 4 ugers ankefrist. Det bør stå mere klart, så der ikke skabes usikkerhed om forståelsen.

Uanset den usikre forståelse mener Lægeforeningen ikke, at en forlængelse af 2- års fristen er rimelig i nogle af situationerne og har svært ved at se, hvilket formål det skal tjene.

Det har ikke været meningen med indførelsen af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser, at der skal ske forringelser af sundhedspersoner retssikkerhed, hvilket må siges at være tilfældet, hvis tidspunktet for en domstolsprøvelse forlænges, fordi sundhedspersonen har benyttet sig af adgangen til at få sagen prøvet i ankenævnet. Det skal også ses i sammenhæng med, at der ikke er fastsat en frist for styrelsens behandling af sagen ved hjemvisning, hvorfor der kan gå rigtig lang tid, førend sundhedspersonen får afklaret sin situation.

Hjemvisning af sager fra ankenævnet skal sagsbehandles hurtigt af tilsynet

Lovforslaget lægger op til, at ankenævnet kan afvise en sag uden realitetsbehandling, tiltræde Styrelsen for Patientsikkerheds afgørelse eller hjemvise sagen til Styrelsen for Patientsikkerhed til fornyet behandling.

Bliver sagen hjemvist, gælder Styrelsen for Patientsikkerheds afgørelse, indtil styrelsen træffer en ny afgørelse. Lægeforeningen finder det derfor væsentligt, at der i loven fastsættes en frist for, hvornår Styrelsen for Patientsikkerhed senest skal have truffet en ny afgørelse.

Lægeforeningen mener, at fristen skal være 14 dage, men at der undtagelsesvist kan være situationer, hvor fristen kan forlænges, f.eks. hvis der skal indhentes en ny sagkyndig erklæring.

Fastsættes der ikke en frist for, hvornår styrelsen skal træffe en ny afgørelse, er der risiko for, at sundhedspersoner har en afgørelse hængende over hovedet i længere tid, som ankenævnet ikke har fundet i orden. Det er helt uholdbart.

Ankenævnet skal have faglige specialister

Lægeforeningen finder ikke den foreslåede model for ankenævnets sammensætning for hensigtsmæssig. Der er lagt op til en model, som kendes fra Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn, hvor de faglige organisationer skal udpege de

sundhedsfaglige medlemmer. De skal så repræsentere standen, men er ikke sagkyndige, som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget.

Lægeforeningen ser hellere, at der er en model for nævnets sammensætning, som sikrer, at de sundhedsfaglige medlemmer repræsenterer det speciale, som ankesagen omhandler. Lægeforeningen foreslår derfor, at der udpeges sundhedsfaglige repræsentanter, f.eks. af Sundhedsstyrelsen eller de videnskabelige selskaber, som kan indgå i nævnets behandling for at sikre, at der altid er den konkrete specialistviden til stede ved ankesagens behandling.

Lægeforeningen hilser det velkomment, at det er en dommer, der skal sidde for bordenden i Ankenævnet for Tilsynsafgørelser. Det er med til at sikre den juridiske kvalitet af nævnets afgørelser og derved legitimitet af nævnet.

Ankenævnet skal indhente sagkyndige udtalelser

Lægeforeningen finder det vigtigt, at Ankenævnet for Tilsynsafgørelser altid indhenter en sagkyndig erklæring, som skal indgå i nævnets behandling af sagen. Der skal være tale om sagkyndige erklæringer inden for det relevante speciale. De sagkyndige kan f.eks. udpeges af Sundhedsstyrelsen eller de videnskabelige selskaber.

Lægeforeningen finder der derfor utilstrækkeligt, at Ankenævnet for Tilsynsafgørelser selv skal træffe bestemmelse om tilvejebringelse af eventuelle sagkyndige erklæringer, sådan som det er formuleret i lovforslaget.

Ikke alle tilsynsafgørelser kan ankes

Lovforslaget gør det muligt at anke visse tilsynsafgørelser af særlig indgribende karakter. Det er afgørelser, hvor sundhedspersonen kan risikere at miste eller i væsentlig grad få begrænset deres indtægtsgrundlag. Det drejer sig om afgørelser om midlertidig fratagelse af autorisation eller indskrænkning af virksomhedsområde, afgørelser om arbejdsforbud og afgørelser om suspension.

Det er Lægeforeningens principielle holdning, at hensynet til sundhedspersoners retssikkerhed altid bør omfatte en mulighed for at få prøvet sin sag i en anden instans. Det gælder både i tilsynssager, men også i klagesager, hvor der i sidstnævnte heller ikke i dag findes en ankeinstans. Hverken for tilsynssager eller klagesager er der i dag heller ikke mulighed for at få sager prøvet administrativt i Sundheds- og Ældreministeriet ikke engang få så vidt angår de respektive styrelsers sagsbehandling.

Ankenævnet skal være hurtigtarbejdende

Lægeforeningen er tilfreds med, at der er lagt op til, at Ankenævnet for Tilsynsafgørelser skal være hurtigtarbejdende. Det sker ved, at der i lovforslaget er en bestemmelse om, at ankenævnet skal træffe afgørelse inden tre måneder efter klagens modtagelse.

Lægeforeningen mener imidlertid, at ankesager om arbejdsforbud skal behandles inden for 1 måned. Det skyldes, at et arbejdsforbud ofte er af kortere varighed, og det bør afspejles i ankenævnets sagsbehandlingstid.

Generelt bør det præciseres i bemærkningerne, at Styrelsen for Patientsikkerhed, også under en ankesags behandling, er forpligtet til at ophæve en sanktion, hvis grundlaget for sanktionen ikke længere er til stede.

Lægeforeningen er glade for, at det i bemærkninger er gjort klart, at ankenævnet i sager skal foretage en prøvelse af alle dele af sagen, herunder det sundhedsfaglige og juridiske skøn, men også styrelsens sagsbehandling.

Ankenævnet skal kunne genoptage sager

Lægeforeningen mener, at Ankenævnet for Tilsynsafgørelser skal kunne tage en sag op til fornyet behandling og afgørelse, som nævnet tidligere har truffet afgørelse i, hvis der kommer væsentlige nye oplysninger i sagen, eller hvis der er begået væsentlige sagsbehandlingsfejl hos Styrelsen for Patientsikkerhed eller i ankenævnets tidligere behandling af sagen.

Lovforslaget forholder sig ikke til, om og i givet fald under hvilke betingelser en sag kan genoptages i Ankenævnet for Tilsynsafgørelser. Det er Lægeforeningens opfattelse, at det bør være en mulighed.

Der skal sikres habilitet i sekretariatsbetjeningen

Ankenævnet for Tilsynsafgørelser skal sekretariatsbetjenes af Styrelsen for Patientklager, som også sekretariatsbetjener Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn.

Lægeforeningen finder det væsentligt, at der er fuldstændig vandtætte skotter mellem sekretariatsbetjeningen af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn. Det betyder, at habiliteten hos medarbejdere og eventuelle sagkyndige aldrig må være til diskussion.

Lægeforeningen forudsætter, at Styrelsen for Patientklager i sekretariatsbetjeningen i henhold til de databeskyttelsesretlige regler sikrer, at der etableres administrative og tekniske foranstaltninger, som sikrer en fuldstændig adskillelse af de to instanser.

Ankefristen kan fraviges i særlige tilfælde

Der er i lovforslaget fastsat en ankefrist på fire uger. Lægeforeningen er tilfredse med, at der kan dispenseres fra klagefristen i ganske særlige tilfælde.

Afrapportering fra Ankenævnet og evaluering af nævnets arbejde

Lægeforeningen tiltræder, at ankenævnet i en årsberetning rapporterer til Sundheds- og Ældreministeren og Styrelsen for Patientsikkerhed fra ankenævnets arbejde.

Lægeforeningen ønsker, at det fremgår af lovforslaget, at der sker en evaluering af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser efter 2 år bl.a. med henblik på, om nævnet bidrager til at skabe øget retssikkerhed for sundhedspersoner.

Skærp sprogkrav til EU-læger

Sprogkompetencer hos læger og andre sundhedspersoner er helt afgørende for patientsikkerheden. Derfor kan det undre, at der med det fremsendte lovforslag ikke stilles krav om et givet minimumsniveau til alle udenlandske læger, som skal arbejde i Danmark, uanset om de kommer fra et EU-land eller et andet land. Et sådant mindste krav til sprogkompetencer kan være med til at sikre, at læge og patient altid kan forstå og tale med hinanden.

Lægeforeningen ser derfor den foreslåede bestemmelse i lovforslaget om, at regionsråd, kommunalbestyrelser og private virksomheder skal sikre, at deres ansatte sundhedspersoner har de sproglige kompetencer, der er nødvendige for at kunne udføre den stilling, som vedkommende ansættes i, for helt utilstrækkelig.

Efter Lægeforeningens opfattelse er der ikke noget nyt i, at det er en driftsherres og i praksis en ledelsesopgave ved ansættelsen at sikre, medarbejdere har de kompetencer, der er nødvendige, herunder at kunne fungere sprogligt og kommunikativt i det daglige arbejde, når det er kompetencer, som er væsentlige for stillingen.

For at sikre helt klare procedurer og retningslinjer foreslår Lægeforeningen, at man i lighed med krav til alle udenlandske uddannede læger i Sverige og Finland også i Danmark fremover stiller nationale sprogkrav til alle udenlandske læger, som skal arbejde i Danmark, uanset om de kommer fra et EU-land eller et andet land og uanset hvor høj grad af patientkontakt, de har. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er der i arbejdsgiverforpligtelsen til at sikre sproglige kompetencer heller ikke noget til hinder for eller modsætningsforhold i, at der kan indføres en skærpet national sprogkontrol.

Kravet om sprogkompetencer kan for det første være med til at sikre, at læge og patient altid kan forstå og tale med hinanden. Det er en forudsætning for indhentelse af det informerede samtykke, at patienten har forstået den information lægen giver om patientens helbredstilstand, behandlingsmuligheder og eventuelle risici. For det andet skal krav om sprogkompetencer sikre, at den udenlandsk uddannede læge har et sprogligt niveau, så vedkommende f.eks. kan føre en forsvarlig patientjournal, og for det tredje vil et sprogkrav også sikre kommunikationen og samarbejdet med det øvrige personale

Vi mener derfor, at Danmark bør stille krav om, at EU-læger kan dokumentere, at de har sprogkundskaber svarende til den Prøve i Dansk 3, som man kræver af læger uden for EU, når de skal arbejde i Danmark. Det er ulogisk, at der bliver stillet forskellige krav til de udenlandske læger alt afhængig af, om de kommer fra et EU-land eller udenfor. I både Finland og Sverige stiller man af hensyn til patientsikkerhed sprogkrav til EU-læger.

Som det er nu, stilles der ingen formelle sprogkrav fra myndighederne til læger rekrutteret fra EU-lande til det danske sundhedsvæsen. Det er alene arbejdsgiverens - dvs. oftest regionernes – ansvar, at en læge har de

kvalifikationer, som kræves for at udføre sit arbejde, herunder om han eller hun kan forstå og tale dansk med patienterne.

Godt med krav om udarbejdelse instrukser

Lægeforeningen har deltaget i den arbejdsgruppe, som den tidligere sundhedsminister nedsatte som en del af tillidspakken fra januar 2018 som et initiativ for at styrke sundhedspersoners retssikkerhed og genskabe et tillidsfuldt samarbejde mellem sundhedsvæsenet og Styrelsen for Patientsikkerhed.

Arbejdsgruppen afsluttede sit arbejde i september 2018 og fremkom med en række anbefalinger, herunder at der ved lov fastsættes udtrykkelige krav om driftsherrens pligt til at udfærdige instrukser, og at der i loven gives bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om kravene til instrukserne, indholdet af disse og om driftsherrernes ansvar for udarbejdelse og implementering.

Lægeforeningen kan derfor støtte den foreslåede bestemmelse i lovforslaget om, at "regionsråd, kommunalbestyrelser og private virksomheder skal sikre, at der på de enkelte behandlingssteder i relevant og nødvendigt omfang udarbejdes instrukser, som understøtter patientsikkerheden".

Arbejdsgruppen anbefalede, at der ved lov gives bemyndigelse til, at der kan fastsættes nærmere regler i bekendtgørelse om kravene til instrukserne. I den sammenhæng påpegede Lægeforeningen at bemyndigelsen ikke gives til Styrelsen for Patientsikkerhed, men at bemyndigelsen udstedes til Sundheds- og Ældreministeren for blandt andet at sikre tæt sammenhæng og koordinering i forhold til de øvrige arbejdsgrupper om medhjælp og journalføring, som den tidligere sundhedsminister nedsatte. Lægeforeningens synspunkt blev støttet af Danske Regioner, Dansk Sygeplejeråd og Kommunernes Landsforening.

Lægeforeningen og de øvrige interessenters ønske om bemyndigelse til Sundheds- og Ældreministeren er ikke blev hørt i det forslag, der foreligger. Lovforslaget indeholder en bemyndigelse til Styrelsen for Patientsikkerhed til at fastsætte nærmere regler om omfang, indhold og tilgængelighed af instrukser.

Lægeforeningen skal opfordre til, at bemyndigelsen ændres i overensstemmelse med Lægeforeningen, Danske Regioner, Dansk Sygeplejeråd og Kommunernes Landsforenings anbefaling i rapporten.

Oprettelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed

Det gældende samarbejdsfora Fagligt Forum for Patientsikkerhed forslås som en egentlig lovfæstet ordning med henblik på at bistå Styrelsen for Patientsikkerhed med faglig sparring om læringsaktiviteter.

Lovforslaget lægger op til, at Styrelsen for Patientsikkerhed udpeger repræsentanter for et bredt udsnit af interessenter på sundhedsområder. I bemærkninger til lovforslaget nævnes f.eks. repræsentanter fra patientorganisationer, Dansk Selskab for Patientsikkerhed, privathospitaler, kommuner, praksissektoren og regionen.

Lægeforeningen vil gerne have mulighed for at bidrage til arbejdet i Fagligt Forum for Patientsikkerhed ved udpegnings af en repræsentant.

Lægeforeningen skal i denne forbindelse mere generelt bemærke, at Styrelsen for Patientsikkerheds primære opgaver som tilsynsmyndighed og sundhedsvæsenets øverste kontrollerende organ sætter grænser for styrelsens muligheder for samtidig at fungere som lærende instans. Det vil eksempelvis ikke være realistisk, at styrelsen som kontrollerende myndighed samtidig forsøger at gennemføre en lærende proces med sundhedsprofessionelle. Læring indebærer, at der i en periode skal være mulighed for og accept af øget risiko for at fejle. Læring vil i denne forstand være et arbejdsgiveransvar, som - via god ledelse og tillid til personalet - har muligheden for at skabe de rette rammer for god læring. Den mulighed har styrelsen ikke.

Styrelsens rolle som både kontrollerende og lærende myndighed må – som det også fremgår af det nye finanslovsforslag (§ 16.11.12) – være, ”at der nationalt sker en opsamling og aktiv videreformidling af viden fra rapporteringssystemet for utilsigtede hændelser samt klage- og erstatningsankesagerne til sundhedsvæsenet med henblik på at bidrage til læring og forbedringer i behandlingen til gavn for patientsikkerheden”.

Bidrag til læring i sundhedsvæsenet ved opsamling og videreformidling af indhentet viden og med klare begrænsninger i, hvor ”aktive” styrelsen kan være i forhold til videreformidling. Det må også være inden for disse rammer, at Fagligt Forum for Patientsikkerhed kan bistå Styrelsen for Patientsikkerhed.

Personer fra rapporter om utilsigtede hændelser beskyttes

Lægeforeningen er meget tilfreds med, at der fastsættes entydige og klare retlige rammer for begrænsningen af anvendelsen af rapporterede utilsigtede hændelser ved at udvide den gældende beskyttelse til også at omfatte personer, der fremgår af rapporteringen. Det er i overensstemmelse med gældende praksis.

Det betyder, at personer der indgår i rapporteringen af utilsigtede hændelser beskyttes på samme måde, som de personer, som har rapporteret hændelsen.

På samme måde beskyttes personer, der indgår i rapporten mod ansættelsesretlige sanktioner og kan heller ikke underkastes disciplinære undersøgelser og foranstaltninger af arbejdsgiveren, tilsynsmæssige reaktioner fra Styrelsen for Patientsikkerhed eller strafferetlige sanktioner fra domstolene som følge af rapporteringen.

Unødvendigt og bureaukratisk med ny enhed til vurdering af lægeklæringer på indfødsretsområdet

Lægeforeningen finder ikke, at det er hensigtsmæssigt med oprettelsen af en enhed i Styrelsen for Patientklager, som særskilt skal foretage en ”second opinion” af de lægeklæringer, som afgives på indfødsretsområdet. Lægeforeningen mener ikke, at forslaget om second opinion-enhed er egnet til formålet. Der er tale om en reaktiv ordning, som ikke vil løse en eventuel udfordring omkring kvaliteten i lægeklæringerne.

Lægeforeningen skal i stedet pege på følgende tiltag, som en proaktiv og mere virksom vej at sikre kvaliteten i lægerklæringerne:

- Tilknyt lægelig konsulent til Indfødsretskontoret

En lægekonsulent vil, som man kender det fra kommunerne sikre, at erklæringerne er korrekt udfyldt og om nødvendigt gå i dialog med pågældende læge herom. Lægekonsulenten kan også bistå Folketingets Indfødsretsudvalg, hvis der er spørgsmål til erklæringerne af lægefaglig karakter.

Dertil kommer, at der via den "tidstro" dialog mellem en lægekonsulent og attestudstedende læge sker en læring, som kan øge kvaliteten i fremtidige erklæringer fra samme læge. En lægekonsulentordning vil desuden reducere antallet af sagskridt og dermed ressource- og tidsforbruget.

Omvendt er erfaringen fra både klage- og tilsynsområdet, at der generelt er en meget lang sagsbehandlingstid. Den tidsmæssige afstand mellem attestafgivelse og afgørelse er ikke kun til gene for de involverede parter, men mindsker tillige elementet af læring betydeligt.

En lægekonsulent kan også bistå Folketingets Indfødsretsudvalg, hvis der er spørgsmål til erklæringerne af lægefaglig karakter. En lægekonsulentordning vil desuden medføre et bedre overblik over området. En sundhedsfaglig nøgleperson i Indfødsretskontoret, som samler viden om udviklingen på området, vil gøre det lettere at identificere og handle på evt. generelle problemer omkring attestens udformning eller kvalitet.

Lægeforeningen mener, at lovforslaget er alt for vidtgående, da det indebærer, at Styrelsen for Patientklager kan afkræve enhver sundhedsperson og ethvert offentligt eller privat behandlingssted, organisation m.v. oplysninger, som af styrelsen vurderes nødvendige.

Helbredsoplysningerne bør alene kunne indhentes med patientens samtykke, da oplysningerne er givet til den behandlende læge i tiltro til dennes tavshedspligt. At indføre en bestemmelse om, at lægen har en pligt til at udlevere fortrolige helbredsoplysninger, går langt ud over, hvad der er nødvendigt.

Lægeforeningen finder det i øvrigt kritisabelt, at der i bemærkningerne til lovforslaget italesættes, at læger afgiver urigtige erklæringer, og at dette er baggrunden for, at Styrelsen for Patientklager skal kunne videregive oplysninger til Styrelsen for Patientsikkerhed til brug for styrelsens tilsyn med sundhedspersoner. Der er tale om et vanskeligt område, hvor myndighederne har en forventning om, at lægen kan vurdere forhold, som ikke umiddelbart ligger inden for en læges kompetenceområde. Dette har Lægeforeningen tidligere påpeget over for Udlændinge- og Integrationsministeriet. Det synes derfor ikke rimeligt, at det af bemærkninger til lovforslaget fremgår, at læger afgiver urigtige erklæringer.

Læger gør deres bedste, når de skal udfærdige erklæringer på dette område. Læger er i denne situation – ligesom i alle andre situationer, hvor læger afgiver erklæringer - meget opmærksomme på at udvise omhu og uhildethed, herunder at

man som læge alene må afgive erklæring om sygdomme eller forhold, som man har et fornødent fagligt kendskab til.

Læger er bevidste om, at fravigelse af disse regler kan være forbundet med straf. Dette gælder allerede i dag. Oprettelsen af en enhed i Styrelsen for Patientklager vil således hverken forbedre muligheden for at arbejde med kvaliteten i lægeerklæringer eller ændre i det regelgrundlag, som lægerne i dag udfærdiger erklæringer i overensstemmelse med. Oprettelsen af enheden i Styrelsen for Patientklager vil alene medføre øget bureaukrati uden fokus på læring.

Alle faser af tilsynssager skal indgå i det Rådgivende Udvalg for Tilsyns arbejde

Med lovforslaget foreslås et Rådgivende Udvalg for Tilsyn efter inspiration fra Det Rådgivende Praksisudvalg, som gælder på klagesagsområdet. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn skal rådgive Styrelsen for Patientsikkerhed om læring af sager om tilsyn med sundhedspersoner og med behandlingssteder.

Lægeforeningen mener, at en forudsætning for at lykkes med et Rådgivende Udvalg for Tilsyn er, at Udvalget er opmærksomme på formidling af drøftelserne i udvalget, så de kan bruges i den kliniske hverdag. Det er ikke nok, udvalget alene redegør for sin virksomhed i den årlige beretning, som nævnt i bemærkningerne til lovforslaget. Erfaringerne med udmeldinger fra Det Rådgivende Praksisudvalg på klagesagsområdet er desværre ikke noget, som der er gode erfaringer med, da formidlingen fra Praksisudvalget er vanskeligt at få øje på.

Af lovforslagets bemærkninger fremgår det, at det Rådgivende Udvalg for Tilsyn er et forum, hvor deltagerne rådgiver Styrelsen for Patientsikkerhed om styrelsens tilsynsmetoder, fremgangsmetoder, herunder drøfter gode og dårlige oplevelser. Hvordan de gode og dårlige oplevelser indsamles/formidles til udvalget fremgår ikke af forslaget.

Lægeforeningen forventer, at rådgivningen af styrelsen om tilsynsmetoder og om fremgangsmetoder omfatter tendenser fra tilsynssager og Styrelsen for Patientsikkerheds praksis og procedurer med det formål at drage erfaringer og sikre den rette balance mellem sundhedspersoners retssikkerhed og patientsikkerheden.

Lægeforeningen mener, at det er vigtigt, at udvalgets arbejde omfatter alle faser af tilsynssagerne herunder politianmeldelser og straffesager, der er en udløber af en tilsynssag. Det bør præciseres i bemærkningerne.

Lægeforeningen mener, at det er afgørende, at læringen foregår ude i den kliniske hverdag, og at tilsynet har dette for øje i sin almindelige virksomhed. Udvalget kan muligvis spille en rolle i dette, men gør det ikke alene.

Lægeforeningen mener, at det er væsentligt, at sundhedspersoners erfaringer med tilsyn inddrages, og Lægeforeningen vil gerne deltage i udvalget.

Med hensyn til styrelsens rolle som lærende myndighed henvises til ovenstående bemærkninger under afsnittet om Fagligt Forum for Patientsikkerhed.

Med venlig hilsen

Andreas Rudkjøbing

Domus Medica
Kristianiagade 12
DK-2100 København Ø

Tlf.: +45 3544 8500
E-post: dadl@dadl.dk
E-post: ark@DADL.DK
www.laeger.dk

From: Gurli Petersen
Sent: Mon, 7 Oct 2019 07:10:14 +0000
To: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc: Frederik Rechenback Enelund
Subject: Høringsvar til udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven mv.

Her kommer Danske Fysioterapeuters høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger.

Med venlig hilsen

Gurli Petersen
Faglig konsulent

Danske Fysioterapeuter
Holmbladsgade 70 · 2300 København S
Tlf: 33414656/60298394 · gp@fysio.dk · fysio.dk

Vi holder mennesker i bevægelse

Vi indhenter og anvender kun personoplysninger for at varetage og fremme foreningens formål. [Se vores persondatapolitik.](#)

Hørings svar til udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger mv.

Danske Fysioterapeuter takker for høringsudkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger mv.

I høringsbrevet fremgår det, at "Udkastet til lovforslag indeholder elementer af to tidligere udkast til lovforslag, der tidligere har været i offentlig høring i henholdsvis februar og april 2019 men grundet valgudskrivelsen ikke blev fremsat eller færdigbehandlet af Folketinget."

I høringsmaterialet til nærværende forslag til lovændring er det uklart, hvad der præcist adskiller sig fra de tidligere lovforslag og bemærkninger til lovforslag, hvortil Danske Fysioterapeuter har givet hørings svar.¹

Givet den korte høringsfrist på 6 dage er det beklageligt, at ministeriet i sit fremsendte høringsmateriale ikke har tydeliggjort hvori det nye lovforslag -og bemærkninger til lovforslag- adskiller sig fra de lovforslag, som var i høring tidligere på året.

Danske Fysioterapeuter vurderer, at lovforslagene, som skal udmønte flere af initiativerne i tillidspakken, hver for sig og samlet set, vil gavne læringen i sundhedsvæsenet og styrke patientsikkerheden.

Vi har følgende bemærkninger til udvalgte forslag.

---

¹ Hørings svar til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang indenfor sundhedsvæsenet og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (28.2.2019)

Hørings svar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser) (25.4.2019)

Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser

Alene vidtgående sanktioner kan ankes

Det fremgår, at det alene er vidtgående sanktioner, herunder midlertidig fratagelse af autorisation eller indskrænkning af virksomhedsområde, forbud mod udøvelse af faglig virksomhed mv., som kan ankes.

Det er Danske Fysioterapeuters vurdering, at også mindre vidtgående sanktioner, som eksempelvis skærpet tilsyn, skal kunne ankes.

Klagesagsgebyr og generelt gebyr ved meddelelse af autorisation

Pr. ankesag foreslås et klagesagsgebyr på 5000 kr., som den pågældende sundhedsperson skal betale og driften af ankenævnet foreslås finansieret af et generelt gebyr på 250-500 kr. for hver ny sundhedsperson, der autoriseres.

Det foreslås videre, at sundhedspersonen får klagesagsgebyret tilbage, hvis det er en sag, hvor ankenævnet ikke har kompetence eller hvis fristen er overskredet. Gebyret tilbagebetales også, hvis man får medhold (i form af en hjemvisning).

Danske Fysioterapeuters finder det meget kritisabelt, at fysioterapeuter og andre sundhedspersoner skal pålægges et klagesagsgebyr på 5.000 kr. pr. ankesag. Ligesom vi finder det meget kritisabelt, at nye sundhedspersoner skal betale et generelt gebyr på 250-500 kr.

Et klagesagsgebyr vil i værste fald afholde sundhedspersonen fra at anke sagen, og det generelle gebyr, som opkræves samtidig med meddelelsen af autorisationen vilreelt være en fordobling af det nuværende autorisationsgebyr på 313 kr.

Alle behandlingssteder, herunder selvstændige erhvervsdrivende fysioterapeuter, er i forvejen pålagt årlige gebyrer til finansiering af behandlerstedsregister og det sundhedsfaglige tilsyn.

Danske Fysioterapeuter deler ønsket om et ankenævn, men det er en offentlig opgave, at sikre sundhedspersoners mulighed for ankeinstans.

Vi finder derfor ministerens model for finansiering af drift af ankenævnet for uacceptabel.

Fysioterapeuter i ankenævnet

For at undgå afgørelser, som ikke har bund i den sundhedsfaglige kliniske virkelighed, så opfordrer Danske Fysioterapeuter til, at der i ankenævnet ved ankesager om fysioterapi, skal sidde fysioterapeuter med relevant fysioterapeutisk ekspertise og erfaring fra dagligdagen i sundhedsvæsenet.

Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn

Det er positivt, at der etableres Det rådgivende Udvalg for Tilsyn, som skal drøfte oplevelser ved tilsynssager og tilsynsbesøg og komme med anbefalinger til Styrelsen for Patientsikkerhed.

Styrelsen for Patientsikkerhed er kilden til viden og læring om patientsikkerhed.

Danske Fysioterapeuter har i forbindelse med de organisatoriske sundhedsfaglige tilsyn på fysioterapeutområdet i 2017, haft dialog og samarbejde med styrelsen, ligesom Danske Fysioterapeuter har været bisidder for medlemmer, som har været indkaldt i styrelsen i forbindelse med undersøgelsessager og tilsynssager.

Med oprettelsen af et formelt forum, vil Styrelsen for Patientsikkerhed og relevante interessenter få en formaliseret dialog om de gode- og de dårlige- oplevelser ved tilsynssager og tilsynsbesøg. Styrelsen vil drage læring af en formaliseret dialog og således forbedre tilsynene til gavn for sundhedspersonerne, læringsindsatserne og patientsikkerhedsarbejdet i det hele taget.

Danske Fysioterapeuter foreslår, at Det rådgivende Udvalg for Tilsyn formidler deres viden og læring i kanaler i et andet format end referater, som sundhedspersoner kan opsøge og følge.

Danske Fysioterapeuter stiller sig naturligvis til rådighed i forbindelse med etablering af Det rådgivende Udvalg for Tilsyn.

Lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed

Det er positivt, at Fagligt Forum for Patientsikkerhed, hvor styrelsens læringsindsatser drøftes med sundhedsvæsenets interessenter, lovfæstes som ordning.

Det fremgår af ministeriets overvejelser, at Styrelsen for Patientsikkerhed ved udpegelse af medlemmer sikrer, at Fagligt Forum består af et bredt udsnit af interessenter på sundhedsområdet, herunder praksissektoren.

Det fremgår ikke tydeligt i hvilket omfang "praksissektoren" alene rummer almen praksis.

Danske Fysioterapeuter foreslår derfor, at Styrelsen for Patientsikkerhed sikrer det brede udsnit og inddrager alle interessenter i praksissektoren, herunder repræsentant for de praktiserende fysioterapeuter.

Danske Fysioterapeuter foreslår videre, at Fagligt Forum for Patientsikkerhed formidler deres viden og læring i kanaler i et andet format end referater, som sundhedspersoner kan opsøge og følge.

Øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser

Rapportering af utilsigtede hændelser er et vigtigt redskab til at sikre viden om, hvad der går galt i sundhedsvæsenet. Men rapporteringssystemet må ikke bruges sanktionerende og det skal den enkelte sundhedsperson, som er involveret i en afrapporteret utilsigtet hændelse, være betrygget i.

Det er derfor meget positivt, at personkredsen nu udvides, så alle personer, som indgår i en rapporteret utilsigtet hændelse, alene som følge af rapporteringen, ikke kan underkastes disciplinære undersøgelser og foranstaltninger af arbejdsgiveren, tilsynsmæssige reaktioner fra Styrelsen for Patientsikkerhed eller strafferetlige sanktioner af domstolene.

Krav om instrukser

Det skaber usikkerhed hos sundhedspersonerne og udgør risiko for patientsikkerheden, hvis sundhedspersonerne har manglende kendskab til instrukser eller der slet ikke findes instrukser, hvor det er relevant og nødvendigt.

Danske Fysioterapeuter finder det derfor meget positivt, at Sundheds- og Ældreministeriet har tilsluttet sig anbefalingerne fra arbejdsgruppen om instrukser og ansvarsforhold i patientbehandlingen og, at der nu ved lov fastsættes udtrykkeligt krav om driftsherrers pligt til at udfærdige instrukser, hvor det er relevant og nødvendigt.

Ligeledes er det positivt, at der fastsættes bestemmelse om hvilken retsvirkning manglende efterlevelse skal have for driftsherren.

Instrukser om hvorledes sundhedspersonerne skal forholde sig under givne omstændigheder, organisatoriske som faglige, vil styrke den enkelte fysioterapeut i at kunne varetage patientsikker behandling, ligesom lovforslaget vil bidrage til tydeliggøre snitfladen mellem ledelsesretten og den enkelte fysioterapeuts autorisationsretlige ansvar.

Sprogkrav til sundhedspersoner

Danske Fysioterapeuter er enig i, at sprogkompetencer hos sundhedsfagligt personale er afgørende for patientsikkerheden og dagligdagen på arbejdspladserne.

Patientsikkerhed er et nationalt anliggende. Så ansvaret for sikring af tilstrækkelige sprogkompetencer bør først og fremmest ligge hos Styrelsen for Patientsikkerhed, i styrelsens vurdering af sundhedspersonens uddannelse og kvalifikationer, som ligger til grund for meddelelse af dansk autorisation.

Derfor er Danske Fysioterapeuter betænkelig over for, at det ikke fremgår af lovforslaget, at Styrelsen for Patientsikkerhed har et selvstændigt ansvar for at sikre sundhedspersoners sprogkompetencer, inden de meddeles dansk autorisation.

Danske Fysioterapeuter har ingen yderligere bemærkninger til høringsudkastet.

Danske Fysioterapeuter står til rådighed for yderligere, såfremt det ønskes.

Med venlig hilsen

Tina Lambrecht

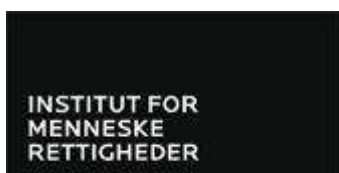
From: Trine Otto Hansen
Sent: Mon, 7 Oct 2019 07:25:38 +0000
To: DEP Sundheds- og Ældreministeriet;Frederik Rechenback Enelund
Subject: Ingen bemærkninger: Høring over udkast til lovforslag om ændring af sundhedsloven og forskellige andre love

Til Sundheds- og Ældreministeriet

Se venligst vedhæftede høringssvar.

Med venlig hilsen

Trine Otto Hansen

TRINE OTTO HANSEN
JURIDISK RÅDGIVER

MONITORERING
WILDERS PLADS 8K | 1403 KØBENHAVN K

TELEFON 3269 8888 | DIREKTE +45 9132 5659

TRIH@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK | HUMANRIGHTS.DK

[TILMELD DIG VORES DANSKE NYHEDSBREV](#). 10 gange årligt giver vi dig nyt om instituttets viden og aktiviteter.
[SUBSCRIBE TO OUR ENGLISH NEWSLETTER](#). 10 times a year we brief you on new human rights knowledge and our activities.

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K
E-mail: sum@sum.dk, fre@sum.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 91325659
TRIH@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 19/02564-2

7. OKTOBER 2019

**HØRINGSSVAR OVER UDKAST TIL LOVFORSLAG OM
ÆNDRING AF SUNDHEDSLOVEN, LOV OM KLAGE- OG
ERSTATNINGSADGANG INDEN FOR
SUNDHEDSVÆSENET, LOV OM AUTORISATION AF
SUNDHEDSPERSONER OG OM SUNDHEDSFAGLIG
VIRKSOMHED OG LOV OM
VIRKSOMHEDSANSVARLIGE LÆGER OG TANDLÆGER**

Sundheds- og Ældreministeriet har ved e-mail af 1. oktober 2019 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger.

Der henvises til ministeriets sagsnummer: 1904889

Instituttet har ingen bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Trine Otto Hansen
JURIDISK RÅDGIVER

From: DKetik Institutionspostkasse
Sent: Mon, 7 Oct 2019 09:32:44 +0200
To: Frederik Rechenback Enelund;DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Subject: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæg

Kære Frederik Rechenback Enelund

NVK har med den korte frist ikke haft mulighed for at kunne nå at besvare høringen. Såfremt I vurderer, at der er relevante dele i høringen, som NVK bør forholde sig til, beder vi om en fristforlængelse.

Med venlig hilsen

Mette Luise Nielsen
Specialkonsulent
Cand.jur.

Fællessekretariatet
Det Etske Råd og
National Videnskabsetisk Komité

Ørestads Boulevard 5
Bygning 37K, st.
2300 København S

M: +45 72 21 85 58

mln@dketik.dk
www.etiskraad.dk
www.nvk.dk

Fra: Frederik Rechenback Enelund <fre@sum.dk>

Sendt: 1. oktober 2019 17:32

Til: regioner@regioner.dk; kl@kl.dk; regionh@regionh.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk; kontakt@rsyd.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; region@rn.dk; 3f@3f.dk; info@ato.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; do@optikerforeningen.dk; dkf@danskkiropraktorforening.dk; dp@dp.dk; kontakt@dpfo.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dsr@dsr.dk; info@dansktp.dk; danske.bandagister@mail.dk; dbio@dbio.dk; info@fodterapeut.dk; fysio@fysio.dk; ddd@ddd.dk; 'etf@etf.dk' <etf@etf.dk>; 'ff@farmakonom.dk' <ff@farmakonom.dk>; foa@foa.dk; post@kost.dk; fas@dadl.dk; sek@jordemoderforeningen.dk; info@lkt.dk; dadl@dadl.dk; lvs@dadl.dk; plo@dadl.dk; pto@pto.dk; ast@ast.dk; kontakt@radiograf.dk; sl@sl.dk; info@tandlaegeforeningen.dk;

yl@dadl.dk; post@alzheimer.dk; info@bedrepsykiatri.dk; dhf@danskhandicapforbund.dk;
dh@handicap.dk; info@danskepatienter.dk; info@danske-aeldreraad.dk; dch@dch.dk; info@diabetes.dk;
info@gigtforeningen.dk; admin@hjernesagen.dk; post@hjertereforeningen.dk; mail@hoereforeningen.dk;
info@cancer.dk; lap@lap.dk; lev@lev.dk; sa@spiseforstyrelser.dk; landsforeningen@sind.dk;
medlem@patientforeningen.dk; info@patientforeningen-danmark.dk; info@scleroseforeningen.dk;
mail@sjaelnediagnoser.dk; ulf@ulf.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; samfund@advokatsamfundet.dk;
info@danskerhverv.dk; di@di.dk; dit@dit.dk; Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk; dsam@dsam.dk;
info@patientsikkerhed.dk; formanden@dskf.org; retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk; forens@au.dk;
RI@health.sdu.dk; info@danske-seniorer.dk; dommerforeningen@gmail.com; hoeringer@fbr.dk;
fsd@socialchefforeningen.dk; fp@forsikringogpension.dk; formand@retspolitik.dk;
info@sundheddanmark.nu; web@tf-tandskade.dk; ast@ast.dk; dt@datatilsynet.dk; DKetik
Institutionspostkasse <DKetik@DKetik.dk>; Det Etiske Råd kontakt <kontakt@etiskraad.dk>; himr@himr.fo;
govsec@nanoq.gl; info@humanrights.dk; kfst@kfst.dk; pebl@patienterstatningen.dk;
rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; info@digitalsikkerhed.dk; post@udsatte.dk
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og
erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om
sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Sundheds- og Ældreministeriet fremsender hermed vedhæftet udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed, øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, krav om instrukser, sprogkrav til sundhedspersoner, vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet, forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaktlinseoptiker m.v.) i offentlig høring.

Hovedparten af elementerne har tidligere været i offentlig høring i første del af 2019.

Ministeriet skal anmode om eventuelle bemærkninger senest den 7. oktober 2019 kl. 10.

Med venlig hilsen

Frederik Rechenback Enelund

Specialkonsulent

Sundhedsjura

Mobil: 20 22 03 91

Telefon: 72 26 95 13

Mail: fre@sum.dk

Sundheds- og Ældreministeriet • Holbergsgade 6 •
1057 København K • Tlf. 7226 9000 • Fax 7226 9001 • www.sum.dk

From: DSAM
Sent: Mon, 7 Oct 2019 07:36:58 +0000
To: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc: Frederik Rechenback Enelund;'lotte.hvas@dadlnet.dk'
Subject: Høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang etc.

Til Sundheds- og Ældreministeriet

Vedhæftet fremsendes hermed høringssvar fra Dansk Selskab for Almen Medicin vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger.

Venlig hilsen
Dorthe Pedersen

Dorthe Pedersen, sekretær
Dansk Selskab for Almen Medicin
Stockholmegade 55, 2100 Kbh Ø
T: 7070 7431 - M: 5150 1676
dp@dsam.dk - www.dsam.dk

[Følg os på Facebook](#) og [abonner på vores nyhedsbreve](#)

*DSAM er de praktiserende lægers fagvidenskabelige selskab.
Vi arbejder for at fremme faget og udvikle det almenmedicinske speciale
med særlig vægt på uddannelse, forskning og kvalitetsudvikling.*

Sundheds- og Ældreministeriet

7. oktober 2019

DSAM's hørings svar vedr. "Forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger"

DSAM takker for muligheden for at få lov til at afgive hørings svar vedrørende ovenstående. Vi konstaterer, at der er tilsendt en stor mængde lovstof, som er en sammenskrivning af to tidligere høringsudkast på 81 sider med helt omskrevne lovbetragtninger. For at kunne foretage en egentlig besvarelse har det været nødvendigt at gennemgå teksten igen. Vi finder en sagsbehandlingstid på 3 hverdage yderst u hensigtsmæssig – såfremt man ønsker et seriøst svar fra høringsparterne, må det være rimeligt med en længere tid. Alternativt bør materialet ikke udsendes igen.

Lovforslagene implementerer flere elementer af den såkaldte Tillidspakke¹, som daværende sundhedsminister Ellen Trane Nørby fremlagde den 31. januar 2018. Pakken skulle genskabe et tillidsfuldt samarbejde mellem sundhedsvæsenet og Styrelsen for Patientsikkerhed (STPS), blandt andet ved at oprette et ankenævn, hvor læger, sygeplejersker og andre sundhedspersoner kunne klage over afgørelser på tilsynsområdet, som var særligt indgribende for den enkelte. I DSAM mener vi imidlertid ikke, at et tillidsfuldt forhold mellem sundhedsvæsenet og STPS kan genskabes uden mulighed for at kunne anke alle afgørelser på tilsynsområdet samt anke alle almindelige klagesager, som i dag hører under Styrelsen for Patientklager (STPK), men som i januar 2018 lå under STPS.

Den individuelle sundhedspersons retssikkerhed bør sikres, ved at der indføres en formaliseret mulighed for at anke afgørelser i både alle tilsyns- og klagesager. Vi vil gerne understrege, at vi betragter det som en udtømmelig kilde til dyr og farlig defensiv medicin (overforbrug af undersøgelser, diagnoser og behandlinger), at ankemuligheden ikke indrømmes sundhedspersoner i det danske sundhedsvæsen. Den mangelfulde ankemulighed, og den derved kritisable retssikkerhed, forstærkes af flere forhold, særligt i almen praksis.

Stockholmegade 55, st.
2100 København Ø

T: 7070 7431
dsam@dsam.dk
www.dsam.dk

¹ <https://www.sum.dk/Aktuelt/Nyheder/Sundhedspersonale/2018/Januar/Sundhedsminister-vil-oegge-laegers-og-sygeplejerskers-tillid-og-retssikkerhed.aspx>

STPS fik med Strammerpakken² fra 2016 mulighed for at gribe ind på begrundet mistanke om, at en sundhedsperson udgør en fremtidig risiko og fare for patientsikkerheden, og farekriteriet kan derfor udløses ved manglende overholdelse af formalia, som mest skal sikre patienter juridisk, det vil sige journalføring, information, samtykke og tavshedspligt. Det gælder også i situationer, hvor fejl i formalia ikke har haft betydning for behandlingen. Det er hensyn, som strider mod arbejdsformen i almen praksis, hvor der ses mange patienter på kort tid og formalia ved journalføring er beskedne.

Ved sanktioner er der nu ikke længere krav om, at der forudgående er truffet afgørelse om, at der er udvist manglende omhu. Sanktionsmulighederne er desuden udvidet fra kun at omfatte "fratagelse af autorisation" til også at omfatte "midlertidig fratagelse" og "delvis indskrænkning i retten til at virke som autoriseret sundhedsperson" og "udstedelse af faglige påbud". I en solopraksis kan midlertidig fratagelse af autorisation eller en delvis indskrænkning i retten til virke, hvor man kun må arbejde under supervision, i realiteten være lige så indgribende som en autorisationsfratagelse og kan potentielt føre til kliniklukning og personlig fallit. Alt sammen forstærker det DSAM's ønske om udtalt ankemulighed.

I lyset af den fortsatte mangel på retssikkerhed for sundhedspersonale øges vores bekymring kun ved, at der tillige med lovforslaget implementeres en beslutning fra indfødsrets aftalen mellem Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti fra den 29. juni 2018 om en "second opinion"- enhed i STPK. Enheden skal vurdere konkrete lægeattester, som typisk udfærdiges af egen læge og skal hjælpe Folketingets Indfødsretsudvalg med at "gribe ind over for de læger, der afgiver urigtige erklæringer", som der står i bemærkningerne.

Dette bringer endnu en gang det lægefaglige skøn under pres og vil også afføde defensiv adfærd ved, at langt færre vil turde afgive en sådan erklæring, hvor der i sagens natur vil være mulighed for uenighed mellem en myndighed, der skal vurdere alene på baggrund af tekst, og så en læge, der kan vurdere på baggrund af et længelevende kendskab til patienten og dennes funktionsevne i den virkelige verden. DSAM mener, at der er tale om en uhensigtsmæssig politisering, som kun kan bidrage til yderligere mistillid mellem de udøvende sundhedspersoner og de tilsynsførende myndigheder. I tillæg finder DSAM det uhensigtsmæssigt, at der oprettes et bureaukratisk og helt særligt sagsbehandlingsystem for denne ene attesttype.

Som det fremgår af efterfølgende kommentarer, ser DSAM visse gode takter i de fremlagte lovændringer, men skal tilliden til STPS og STPK reelt genoprettes, anbefaler DSAM følgende:

- **Sundhedspersoners retssikkerhed sikres, ved at der indføres en formaliseret mulighed for at anke ALLE afgørelser i tilsynssager.**
  - Såfremt der er tale om anke over tilsynssager, som vedrører forhold, der ikke har haft betydning for selve patientbehandlingen, så skal anken have opsættende virkning.

---

² <https://www.sum.dk/Aktuelt/Nyheder/Sygehusvaesen/2016/Januar/Ny-tilsynspakke-strammer-reglerne-for-sundhedsautorisationer.aspx>

- Ankenævnet skal selvstændigt kunne omgøre afgørelser i tilsynssager hos STPS, kun derved sikres reel uafhængig sagsbehandling.
- **Sundhedspersoners retssikkerhed sikres, ved at der indføres en formaliseret mulighed for at anke afgørelser i klagesager.**
- **Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn skal have mulighed for at drøfte konkrete tilsynssager og diskutere Styrelsen for Patientsikkerheds afgørelser.**
- **Særbehandling af attester til Indfødsretsudvalget droppes, der bør ikke gælde et særligt sagsbehandlingssystem for denne attest.**

DSAM's konkrete kommentarer til lovforslagets delelementer er følgende:

Vedrørende: Oprettelse af Ankenævn for Tilsynssager

Ankenævn for Tilsynsafgørelser vil med lovforslaget kunne behandle klager over Styrelsen for Patientsikkerheds afgørelser om midlertidig fratagelse af autorisation, indskrænkning af virksomhedsområde og afgørelser om arbejdsforbud og suspension. Ankenævnet er uafhængigt af ministeriet og STPS. Ankenævnet for Tilsynsafgørelser kan enten tiltræde afgørelsen fra STPS eller hjemvise sagen til STPS til fornyet behandling. En anke har IKKE opsættende virkning. Ankenævnet har 3 måneder til at afgøre, om sagen skal sendes tilbage til STPS.

Positivt

- DSAM finder det godt, at der nu kommer en ankemulighed, netop fordi selve de mildere sanktioner er så alvorlige for selvstændige.
- DSAM finder ligeledes, at det er hensigtsmæssigt at understrege Ankenævnets uafhængighed af STPS og ministeriet.
- Det er rimeligt af hensyn til patienternes sikkerhed, at i sager hvor det er vurderet, at lægen i forbindelse med sin behandling reelt har været til fare, så har anken IKKE opsættende virkning.

Negativt

- Der mangler mulighed for, at alle tilsynssager kan ankes.
- Såfremt der er tale om anke over tilsynssager, som vedrører forhold, der ikke har haft betydning for selve patientbehandlingen, så skal anken have opsættende virkning. Det kan eksempelvis være i sager om journalføring, information, samtykke og tavshedspligt.
- 3 måneders behandling af anke er for lang tid, når anken IKKE har opsættende virkning, når man i private klinikker under anken vil skulle afholde klinikdriften.
- Ankenævnet har ikke mulighed for selvstændigt at omgøre afgørelser i tilsynssager hos STPS, men kan udelukkende vælge at sende sager retur til STPS for revurdering. Det burde i stedet være ankenævnet, som selvstændigt kunne omstøde afgørelsen, for derved at sikre reel uafhængig sagsbehandling af anken. På den måde ville det være nye og uafhængige øjne, som revurderer sagen. Det er vigtigt i forhold til den mistillid, som blandt andet Svendborgsagen og andre sager har skabt.
- Sundhedspersoners retssikkerhed er fortsat truet i almindelige klagesager, fordi der med lovforslaget ikke indføres en formaliseret mulighed for at anke afgørelser i klagesager under STPK.

Vedrørende: Rådgivende udvalg for tilsyn

DSAM ser gode takter i at nedsætte Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn med henblik på læring i sager om tilsyn med sundhedspersoner og med behandlingssteder. DSAM mener dog slet ikke, at tiltaget i tilstrækkelig grad tilgodeser sundhedspersoners retssikkerhed, når udvalget ikke får mulighed for at drøfte konkrete tilsynssager og diskutere Styrelsen for Patientsikkerheds afgørelser.

Vedrørende: Fagligt Forum for Patientsikkerhed

DSAM bifalder, at Styrelsen for Patientsikkerhed nedsætter Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, som rådgiver Styrelsen for Patientsikkerhed om læring af sager om tilsyn med sundhedspersoner og med behandlingssteder.

Vedrørende: Øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser (UTH)

DSAM bifalder, at der fastsættes klare retlige rammer for begrænsning i anvendelsen af rapporterede utilsigtede hændelser (UTH), der sikrer, at alle de personer, der indgår i en rapportering, ikke på baggrund af rapporteringen kan underkastes disciplinære undersøgelser og foranstaltninger af arbejdsgiveren, tilsynsmæssige reaktioner af Styrelsen for Patientsikkerhed eller strafferetlige sanktioner af domstolene.

Vedrørende: Krav om instrukser

DSAM anerkender, at vi også i almen praksis er ansvarlige for i et vist relevant omfang at forholde os til ansvarsfordelingen i klinikkerne via oprettelse af instrukser. Det er dog et problem, at vi allerede i dag i klinikkerne bruger uforholdsmæssig meget tid på at indrette os og sikre os mod tilsynssager. Der er allerede i dag alt for meget bureaukrati, og det er ikke bare dyrt – det går også ud over servicen og kvaliteten i det borgernære sundhedsvæsen og fører til defensiv medicin. Et faldende antal læger og en voksende befolkning, der ældes, gør det allerede vanskeligt at få tid til kerneopgaven, nemlig kontakten med patienterne, som er det der sikrer kommunikationens kvalitet og afstemning af beslutningerne (fælles beslutningstagning). Begge dele er nødvendige forudsætninger for patientsikkerhed. Det bør nøje tages med i overvejelserne, når STPS siden i bekendtgørelse skal fastsætte de nærmere krav til hvilke områder og forhold, som instrukserne skal forholde sig til.

Vedrørende: Sprogkrav til sundhedspersoner

DSAM finder det rimeligt, at det i lovgivningen fastsættes, at det påhviler regionsråd, kommunalbestyrelser og private virksomheder, herunder almen praksis, at sikre, at sundhedspersoner er i besiddelse af de sproglige kompetencer, der er nødvendige for at kunne udøve den stilling, som de ansættes i.

Vi mener dog, at de centrale myndigheder bør stille krav om, at også EU-læger kan dokumentere, at de har sprogkundskaber svarende til de kundskaber, som man kræver af læger uden for EU, når de skal arbejde i Danmark. Lige nu bliver der stillet forskellige krav til de udenlandske læger alt afhængig af, om de kommer fra et EU-land eller fra et land udenfor EU. Af hensyn til patientsikkerheden må de formelle krav være ens og svarende til nuværende krav til læger fra lande udenfor EU.

Vedrørende: Vurdering af lægeerklæringer på Indfødsretsområdet

Folketingets Indfødsretsudvalg kan således, hvis forslaget vedtages, anmode Styrelsen for Patientklager om at foretage en vurdering af lægeerklæringer, som er udfærdiget til brug for behandlingen af sager om naturalisation. Det foreslås derudover, at Styrelsen for Patientklager kan videregive oplysningerne om styrelsens vurdering af lægeerklæringen til STPS for at kunne anvende de modtagne oplysninger til brug for tilsyn med sundhedspersoner og behandlingssteder.

I DSAM mener vi, at en sådan procedure for vurdering af kvaliteten af lægeerklæringer vil lægge et urimeligt politisk og juridisk pres på lægens faglige vurdering. Dertil skal man lægge, at den aktuelt gældende fortrykte attest "Lægeerklæring til brug ved Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets behandling af ansøgninger om dansk indfødsret" er så udpræget juridisk udformet, at den nærmest er umulig for en lægefaglig person at udfylde omhyggeligt nok. DSAM vurderer, at med den foreslåede ordning kan lægen indirekte komme til at stå som ansvarlig for ført politik på Christiansborg. Det er ikke hensigtsmæssigt. Folketinget må, hvis de ønsker at undgå disse attester i fremtiden, i stedet tage det fulde ansvar, og lovgive direkte derom. Særbehandling af attester til Indfødsretsudvalget bør droppes.

Vedrørende: Styrelsen for Patientklagers myndighedsopgaver

DSAM har ingen kommentarer til, at der i loven indsættes en bestemmelse, der beskriver Styrelsen for Patientklagers nuværende myndighedsopgaver.

Vedrørende: Forenkling af proceduren for anmeldelse af virksomhedsansvarlige læger og tand- læger og indhentning af oplysninger til brug for opfyldelse af pligten som virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

DSAM bifalder, at anmeldelsesordningen for virksomhedsansvarlige læger og tandlæger forenkles.

Vedrørende: Dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaktlinseoptiker

DSAM har ingen kommentarer.

Med venlig hilsen

Anders Beich
Formand, DSAM

From: Jette R. Møller
Sent: Mon, 7 Oct 2019 07:47:36 +0000
To: DEP Sundheds- og Ældreministeriet;Frederik Rechenback Enelund
Subject: Høring over udkast til lov om ændring af Sundhedsloven m.v.

Kære Frederik Rechenback Enelund

Vedhæftet finder du Optikerforeningens kommentar til ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed.

Med venlig hilsen
Jette Rosenstand Møller
Kontorchef Cand. Jur.

Optikerforeningen
St. Kongensgade 110 E 2. sal | 1264 København K
Office +45 45 86 15 33 | Direkte: +45 88 44 06 12
Email: jm@optikerforeningen.dk | www.optikerforeningen.dk

OPTIKERFORENINGEN

Optikerforeningen er brancheforeningen for optikere, optometriste og optikvirksomheder i Danmark. Vi repræsenterer 270 virksomheder og over 1.000 optikere / optometriste.

7. oktober 2019

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger.

Optikerforeningen har modtaget ovenstående lovforslag i høring, og har følgende kommentarer til forslaget om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og sundhedsfaglig virksomhed.

2.9 Dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som Kontaktlinseoptiker

Det foreslås, at Styrelsen for patientsikkerhed efter ansøgning kan meddele dispensation til de optikere, der opfyldte betingelserne for autorisation som kontaktlinseoptiker inden, fristen for ansøgning den 1. januar 2016 udløb.

Det fremsatte forslag vil tilgodese en gruppe optikere, der er kommet i klemme, fordi de ikke har søgt rettidigt om kontaktlinseautorisation. Disse optikere har på trods af, at de har kontaktlinseuddannelsen ikke kunne praktisere selvstændigt, hvilket i væsentlig grad har begrænset deres erhvervsmuligheder.

Optikerforeningen kan som følge heraf tilsluttede sig forslaget herunder, at dette alene vedrører optikere, der har taget kontaktlinseuddannelsen inden den 1. januar 2016.

Det fremgår af 2. afsnit i 2.9.3. at ansøgeren skal have opretholdt en tilknytning til branchen siden fristens udløb. Ved tilknytning til branchen forstås, at vedkommende har opretholdt sin viden inden for branchen ved at virke som optiker i en periode, som minimum svarer til 12 måneders fuldtidsansættelse inden for de seneste tre år forud for dispensationsansøgningen.

Optikerforeningen er også enig i dette, men skal foreslå, at det præciseres, at der ingen tidsbegrænsninger er for muligheden for at ansøge om kontaktlinseautorisation, såfremt de uddannelsesmæssige krav og tilknytningskravet som ovenfor nævnt er opfyldt.

Endeligt skal det bemærkes, at der i sidste afsnit henvises til §67, stk. 1, 1.pkt. Optikerforeningen går ud fra, at der skulle henvises til §68, stk. 1, 1.pkt.

Optikerforeningen har ikke yderligere kommentarer.

Med venlig hilsen

Jette Rosenstand Møller
Kontorchef Cand.jur.

From: Jens Reventlov
Sent: Mon, 7 Oct 2019 07:48:52 +0000
To: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc: Frederik Rechenback Enelund
Subject: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæg

Jeg sender hermed Dansk Selskab for Patientsikkerheds høringssvar til høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger.

Høringssvaret er vedhæftet denne mail.

Med venlig hilsen / Best regards

Jens Reventlov
Specialkonsulent
+ 45 2011 4899
jens.reventlov@patientsikkerhed.dk

Dansk Selskab for Patientsikkerhed

Fra: Joan Belling <joan.belling@patientsikkerhed.dk> **På vegne af** Dansk Selskab for Patientsikkerhed
Sendt: 2. oktober 2019 06:52
Til: Jens Reventlov <jens.reventlov@patientsikkerhed.dk>
Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæg

Fra info-mailen.....

Med venlig hilsen / Best regards

Joan Belling
Afdelingskoordinator
20 28 54 35 /
joan.belling@patientsikkerhed.dk

Dansk Selskab for Patientsikkerhed

Fra: Frederik Rechenback Enelund <fre@sum.dk>
Sendt: 1. oktober 2019 17:32
Til: regioner@regioner.dk; kl@kl.dk; regionh@regionh.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk; kontakt@rsyd.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; region@rn.dk; 3f@3f.dk; info@ato.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; do@optikerforeningen.dk; dkf@danskkiropraktorforening.dk; dp@dp.dk; kontakt@dpfo.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dsr@dsr.dk; info@dansktp.dk; danske.bandagister@mail.dk; dbio@dbio.dk; info@fodterapeut.dk; fysio@fysio.dk; ddd@ddd.dk; 'etf@etf.dk' <etf@etf.dk>; 'ff@farmakonom.dk' <ff@farmakonom.dk>; foa@foa.dk;

post@kost.dk; fas@dadl.dk; sek@jordemoderforeningen.dk; info@lkt.dk; dadl@dadl.dk; lvs@dadl.dk; plo@dadl.dk; pto@pto.dk; ast@ast.dk; kontakt@radiograf.dk; sl@sl.dk; info@tandlaegeforeningen.dk; yl@dadl.dk; post@alzheimer.dk; info@bedrepsykiatri.dk; dhf@danskhandicapforbund.dk; dh@handicap.dk; info@danskepatienter.dk; info@danske-aeldreraad.dk; dch@dch.dk; info@diabetes.dk; info@gigtforeningen.dk; admin@hjernesagen.dk; post@hjerteforeningen.dk; mail@hoeforeningen.dk; info@cancer.dk; lap@lap.dk; lev@lev.dk; sa@spiseforstyrelser.dk; landsforeningen@sind.dk; medlem@patientforeningen.dk; info@patientforeningen-danmark.dk; info@scleroseforeningen.dk; mail@sjaeldnediagnoser.dk; ulf@ulf.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; info@danskerhverv.dk; di@di.dk; dit@dit.dk; Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk; dsam@dsam.dk; Dansk Selskab for Patientsikkerhed <info@patientsikkerhed.dk>; formanden@dskf.org; retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk; forens@au.dk; RI@health.sdu.dk; info@danske-seniorer.dk; dommerforeningen@gmail.com; hoeringer@fbr.dk; fsd@socialchefforeningen.dk; fp@forsikringogpension.dk; formand@retspolitik.dk; info@sundheddanmark.nu; web@tf-tandskade.dk; ast@ast.dk; dt@datatilsynet.dk; DKetik Institutionspostkasse <DKetik@DKetik.dk>; Det Etske Råd kontakt <kontakt@etiskraad.dk>; himr@himr.fo; govsec@nanoq.gl; info@humanrights.dk; kfst@kfst.dk; pebl@patienterstatningen.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; info@digitalsikkerhed.dk; post@udsatte.dk

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Sundheds- og Ældreministeriet fremsender hermed vedhæftet udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed, øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, krav om instrukser, sprogkrav til sundhedspersoner, vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet, forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaktlinseoptiker m.v.) i offentlig høring.

Hovedparten af elementerne har tidligere været i offentlig høring i første del af 2019.

Ministeriet skal anmode om eventuelle bemærkninger senest den 7. oktober 2019 kl. 10.

Med venlig hilsen

Frederik Rechenback Enelund

Specialkonsulent

Sundhedsjura

Mobil: 20 22 03 91

Telefon: 72 26 95 13

Mail: fre@sum.dk

Sundheds- og Ældreministeriet • Holbergsgade 6 •
1057 København K • Tlf. 7226 9000 • Fax 7226 9001 • www.sum.dk

SUNDHEDS-
OG ÆLDREMINISTERIET

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlig læger og tandlæger

Dansk Selskab for Patientsikkerhed takker for muligheden for at give høringssvar til ovenfor nævnte lovforslag indeholdende følgende elementer:

- Oprettelse af Ankenævnet for tilsynsafgørelser
- Oprettelsen af Det Rådgivende udvalg for tilsyn
- Lovfæstelse af Fagligt Forum
- Øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser
- Sprogkrav til sundhedspersoner
- Vurdering af lægeerklæring på indfødsretsområdet
- Forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger
- Dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaktlinse-optiker

Fremadrettet anbefaler vi, at der afsættes en passende høringsfrist. Høringen var Dansk Selskab for Patientsikkerhed i hænde tirsdag aften. Der har således reelt været tre hverdage til at gennemgå og kommentere på lovforslaget. Det er ikke fremmede for en inddragende og god lovproces, at høringsparter har så kort en frist til at se på lovmaterialet. Høringssvaret afgives således med forbehold for vores bestyrelses godkendelse.

Dansk Selskab for Patientsikkerhed har følgende bemærkninger til lovforslaget:

Oprettelse af Ankenævnet for tilsynsafgørelser

Dansk Selskab for Patientsikkerhed støtter oprettelsen af Ankenævnet for Tilsynsafgørelse. Det vil være med til at styrke retssikkerheden for sundhedspersoner og understøtte tillid til Styrelsen for Patientsikkerhed.

Rådgivende udvalg for tilsyn

Dansk Selskab for Patientsikkerhed støtter forslaget om nedsættelse af Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, et forum hvis bidrag skal øge Styrelsen for Patientsikkerheds læring af tilsynssager og tilsynsbesøg. Dansk Selskab for Patientsikkerhed mener, at det er positivt, at der etableres et forum, hvor Styrelsens for Patientsikkerheds tilsynsmetoder, fremgangsmetoder, herunder drøfter gode og dårlige oplevelser og udvalget kommer med anbefalinger til styrelsens fremtidige tilsyn.

Dansk Selskab for Patientsikkerhed er dog i tvivl om, hvordan denne videns- og læringsopsamling foregår og hvem der tager stilling til hvilke sager, der tages op og drøftes og hvordan de formidles til udvalget. Vi er desuden i tvivl om, hvordan den læring, der uddrages af tilsynene og drøftes med udvalget, formidles til den kliniske hverdag. Dansk Selskab for Patientsikkerhed ser det ikke som nok, at udvalget kun redegør for sine aktiviteter i en årlig beretning. Dansk Selskab

for Patientsikkerhed bliver derfor i tvivl om, hvordan udvalget bidrager til at klinikerne kan drage læring af de drøftelser, der foregår i udvalget.

Lovforslaget beskriver desuden ikke hvilke faser af tilsynssagerne udvalgets arbejder omfatter. Det bør præciseres i bemærkningerne.

Dansk Selskab for Patientsikkerhed ser det desuden som afgørende for udvalgets succes, at sundhedspersoners erfaringer med tilsyn inddrages.

Lovfæstelse af Fagligt Forum

Dansk Selskab for Patientsikkerhed støtter lovfæstelsen af Fagligt Forum for Patientsikkerhed. Dansk Selskab for Patientsikkerhed vil fortsat meget gerne bidrage til arbejdet i Fagligt Forum.

I lovforslaget er det beskrevet, at Fagligt Forum skal bistå Styrelsen for Patientsikkerhed med faglig sparring om læringsaktiviteter. Det er Dansk Selskab for Patientsikkerheds perspektiv, at Styrelsen for Patientsikkerhed skal drive videns-, informations- og formidlingsaktiviteter til det danske sundhedsvæsen, der kan understøtte læring, men at Styrelsen for Patientsikkerheds opgave som tilsynsmyndighed sætter grænser for styrelsens muligheder for at fungere som en lærende instans. Det er selskabets perspektiv, at det er i den kliniske hverdag blandt sundhedspersonale og ledelse, at læringen mod det bedre skal ske.

Det må således være Fagligt Forum og Styrelsen for Patientsikkerheds opgave at opsamle og videreformidle indhentet viden og erfaringer, som man lokalt kan lære af.

Øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser

Dansk Selskab for Patientsikkerhed støtter forslaget, som vil betyde, at alle sundhedspersoner, der indgår i en rapportering af en utilsigtet hændelse vil blive omfattet af beskyttelse mod ansættelsesretlige sanktioner og kan heller ikke underkastes disciplinære undersøgelser og foranstaltninger af arbejdsgiveren, tilsynsmæssige reaktioner fra Styrelsen for Patientsikkerhed eller strafferetlige sanktioner fra domstolene.

Sprogkrav til sundhedspersoner

Dansk Selskab for Patientsikkerhed ser ikke, at der er noget nyt i, at det er driftsherrernes opgave at sikre at sundhedspersoner er i besiddelse af de sproglige kompetencer, der er nødvendige for at kunne udøve den stilling, som de ansættes i.

I stedet undrer Dansk Selskab for Patientsikkerhed sig over, at der i det fremsendte lovforslag ikke stilles krav om minimumskrav for sproglige kompetencer til sundhedspersoner uanset om de kommer fra et EU-land eller et andet land.

Det er Dansk Selskab for Patientsikkerheds perspektiv, at en sikker kommunikation, hvor patienter og sundhedspersoner kan forstå og tale med hinanden er forudsætningen for et patientsikkert sundhedsvæsen.

Dansk Selskab for Patientsikkerhed foreslår derfor, at der indføres et minimumskrav til de sproglige kompetencer for alle sundhedspersoner uanset om de kommer fra et EU-land eller et andet land og uden hensyntagen til graden af patientkontakt.

Dansk Selskab for Patientsikkerhed har ikke øvrige kommentarer til lovforslaget.

På vegne af Dansk Selskab for Patientsikkerhed
Jens Reventlov

Specialkonsulent

.
Dansk Selskab for Patientsikkerhed

d. 7. oktober, 2019

From: Katrine Lester
Sent: Mon, 7 Oct 2019 07:51:35 +0000
To: Frederik Rechenback Enelund;DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc: Iben Hauschultz;Poul Ipsen
Subject: Høringssvar

Se venligst vedhæftede høringssvar.

Med venlig hilsen

Katrine Lester

Direktør

Tlf.: 26 24 61 58 - Mail: kal@danske-seniorer.dk

Se medlemsfordele og rabatter [her](#)

VI HJÆLPER HINANDEN
seniorer.dk

Danske Seniorer er landsorganisation for aktive seniorer og paraplyorganisation for seniorklubber og pensionistforeninger over hele landet med ca. 90.000 medlemmer

Hovedkontor: Griffenfeldsgade 58, 2200 København N – Hovedkontor

Tlf.: 35 37 24 22 – man.- fre. 9.30 -14 – mail: info@danske-seniorer.dk

Medlemsservice: Stadion Alle 11, 6270 Sdr. Omme

Tlf.: 75 34 12 17 – man.- fre. 9.30 -14 – mail: medlemsservice@danske-seniorer.dk

VI HJÆLPER HINANDEN

Danske Seniorer
Griffenfeldsgade 58
2200 København N
Tlf.: 35 37 24 22
CVR: 10 78 87 14

Arbejdernes Landsbank
Konto-nr.: 5301 0273256

info@danske-seniorer.dk
www.danske-seniorer.dk

Kontoret i Sdr. Omme:
Stadion Allé 11
7260 Sdr. Omme
Tlf.: 75 34 12 17
medlemsservice@danske-seniorer.dk

Sundheds- og Ældreministeriet
sum@sum.dk
C.c. fre@sum.dk

København 7. oktober 2019

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Sundheds- og Ældreministeriet har i skrivelse af 1. oktober 2019 sendt ovennævnte lovforslag i høring. Der er tale om lovforslag, der tidligere har været i høring. I henhold til Frederik Enelund er der i forhold til de tidligere udsendte høringsforslag kun sket indholdsmæssige ændringer vedr. bestemmelser om kontaktlinser. Danske Seniorer vil derfor henvise til de to hørings svar, der allerede er indsendt. Det drejer sig om vedlagte skrivelse af 26 februar 2019 herfra vedr.

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsansvar inden for sundhedsvæsenet og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

og vedlagte skrivelse fra Danske Seniorer af 24. april 2019 vedr.

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsansvar inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed

Med venlig hilsen

Katrine Lester
Direktør
Danske Seniorer

VI HJÆLPER HINANDEN

Danske Seniorer
Griffenfeldsgade 58
2200 København N
Tlf.: 35 37 24 22
CVR: 10 78 87 14

Arbejdernes Landsbank
Konto-nr.: 5301 0273256

info@danske-seniorer.dk
www.danske-seniorer.dk

Kontoret i Sdr. Omme:
Stadion Allé 11
7260 Sdr. Omme
Tlf.: 75 34 12 17
medlemsservice@danske-seniorer.dk

Sundheds- og Ældreministeriet
Center for Sundhedsjura og Psykiatri

sum@sum.dk

fre@sum.dk

København 24. april 2019

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed

Sundheds- og Ældreministeriet har i skrivelse af 9. april 2019 anmodet om eventuelle kommentarer til ovenstående lovforslag.

Med lovforslaget realiseres endnu et element i den såkaldte tillidspakke. Styrelsen for Patientsikkerhed vil med vedtagelse af de pågældende love være omgivet af tre fora: Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, Fagligt Forum for Patientsikkerhed og Ankenævnet for Tilsynsafgørelser, som det foreliggende lovforslag omhandler.

Medens Fagligt Forum for Patientsikkerhed, som navnet angiver, skal varetage patientinteresser skal Ankenævnet for Tilsynsafgørelser varetage sundhedspersonalets interesser. Hermed kan man sige, at der er skabt ligevægt; men man risikerer også, at der opstår magtkampe, og at Ankenævnet for Tilsynsafgørelser kan udvikle sig til et nævn med det ene formål at forsvare sundhedspersonalets interesser, hvad enten det i en konkret sag er sagligt velbegrundet eller ej.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget er begrundelsen for oprettelsen af det foreslåede ankenævn, at afgørelser fra Styrelsen for Patientsikkerhed, ”kan medføre situationer, hvor sundhedspersoner risikerer at miste eller i væsentlig grad få begrænset deres indtægtsgrundlag”.

Det er klart, at afgørelser om fratagelse eller indskrænkning af autorisation vil få økonomiske konsekvenser for den pågældende sundhedsperson. Afgørelsen bør derfor på alle måder være sagligt velbegrundet. Danske Seniorer finder det imidlertid vigtigt, at det ikke i sidste instans er det økonomiske aspekt, der er afgørende for en beslutning om fratagelse af autorisation eller indskrænkning af virksomhedsområde, men udelukkende de sundhedsfaglige forhold.

Det foreslåede ankenævn vil på papiret få begrænsede beføjelser; men ved at tilbagesende en sag til fornyet overvejelse, vil der dog gives et betydeligt vink til Styrelsen for Patientsikkerhed. Det er her vigtigt, at ankenævnet agerer sagligt og ikke blot som en interesseorganisation for sundhedspersonalet. I flg. bemærkningerne til lovforslaget skal ankenævnet ved behandling af en ankesag sammensættes således, at ”de sundhedsfaglige medlemmer afspejler klagerens sundhedsfaglige profession. De sundhedsfaglige medlemmer fungerer ved nævnets afgørelse af den enkelte sag som repræsentanter for standen”.

Det er naturligt, at der skal være sagkyndige i udvalget, når en sag behandles. Danske Seniorer finder det dog betænkeligt, at de sagkyndige skal agere ”som repræsentanter for standen”. Heri må ligge, at de, samtidig med at de sidder inde med sagkundskaben, forventes at bruge denne sagkundskab til at forsvare deres kollegaer, hvad enten det er sagligt begrundet eller ej. Heri ligger en potentiel stærk indskrænkning af Styrelsen for Patientsikkerheds evne til at agere efter sin oprindelige hensigt, hvilket Danske Seniorer finder bekymrende.

Med venlig hilsen

Katrine Lester
Direktør

VI HJÆLPER HINANDEN

Danske Seniorer
Griffenfeldsgade 58
2200 København N
Tlf.: 35 37 24 22
CVR: 10 78 87 14

Arbejdernes Landsbank
Konto-nr.: 5301 0273256

info@danske-seniorer.dk
www.danske-seniorer.dk

Kontoret i Sdr. Omme:
Stadion Allé 11
7260 Sdr. Omme
Tlf.: 75 34 12 17
medlemsservice@danske-seniorer.dk

Sundheds- og Ældreministeriet
sum@sum.dk
C.c. fre@sum.dk

København 26. februar 2019

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Sundheds- og Ældreministeriet har i skrivelser af 11. og 12. februar anmodet om eventuelle kommentarer til ovenstående lovforslag. Forslaget indeholder en række forskellige forslag. Danske Seniorer har kommentarer til nedenstående to forslag.

Sprogkrav for sundhedspersoner

Med de foreslåede bestemmelser vil regionsråd, kommuner og private virksomheder skulle sikre, at sundhedspersoner har de fornødne sproglige kompetencer til at udøve deres arbejde. Danske Seniorer er glad for den understregning og skærpende af sprogkravet, der ligger i forslaget. Ældre mennesker har ofte meget begrænsede sprogkunderskaber ud over dansk, og det er derfor meget vigtigt for denne gruppe, at de kan forstå, hvad lægen eller en anden sundhedsperson siger, og at de selv kan gøre sig forståelige på deres eget sprog.

Oprettelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed

Lovforslaget angiver, at Styrelsen for Patientsikkerhed skal nedsætte Fagligt Forum for Patientsikkerhed. Dette forum eksisterer allerede; men det bliver herved lovfæstet. I den anledning finder Danske Seniorer, at man bør overveje sammensætning og mandat for forummet.

Ældre patienter udgør en meget stor del af hospitalernes patienter. De har særlige behov og problemer, hvilket har givet sig udslag i oprettelse af et stigende antal geriatriske afdelinger. Det er karakteristisk, at ældre ofte har en række lidelser, og en del er demente, og behandlingen på sygehusene skal samtænkes med hjemmepleje og hjemmehjælp. Ved udpeging af medlemmer til forummet bør disse patienters særlige behov tilgodeses, ved at en faglig specialist på området samt en repræsentant for ældre patienter bliver medlemmer af Fagligt Forum for Patientsikkerhed.

Med venlig hilsen

Katrine Lester
Direktør

From: LAP
Sent: Mon, 7 Oct 2019 07:54:10 +0000
To: Frederik Rechenback Enelund
Cc: DEP Sundheds- og Ældreministeriet; Frederik Rechenback Enelund; Steen Moestrup; C_Ole Nielsen; Bo Steen Jensen; LAP
Subject: LAP: Hørings svar vedr. 'Udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og

LAP: Hørings svar vedr. 'Udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger'.

Disse ændringer kan godtages dog med forbehold for yderligere forbedringer vedrørende patienternes rettigheder, når og hvis der efterfølgende viser sig mulighed for yderligere forbedringer vedr. patienternes rettigheder. Udmærket arbejde.

Med de bedste hilsner

LAP arbejdsgruppe for presse og lov.

Ole Nielsen, Steen Moestrup, Bo Sten Jensen

LAP – Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere
Store Glasvej 49
5000 Odense C.
Tlf.: 66 19 45 11
E-mail: lap@lap.dk

Bemærk venligst at denne e-mail kan indeholde fortrolige oplysninger, der skal håndteres og opbevares korrekt samt slettes efter brug.

Fra: Frederik Rechenback Enelund [mailto:fre@sum.dk]

Sendt: 1. oktober 2019 17:32

Til: regioner@regioner.dk; kl@kl.dk; regionh@regionh.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk; kontakt@rsyd.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; region@rn.dk; 3f@3f.dk; info@ato.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; do@optikerforeningen.dk; dkf@danskkiropraktorforening.dk; dp@dp.dk; kontakt@dpfo.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dsr@dsr.dk; info@dansktip.dk; danske.bandagister@mail.dk; dbio@dbio.dk; info@fodterapeut.dk; fysio@fysio.dk; ddd@ddd.dk; 'etf@etf.dk' <etf@etf.dk>; 'ff@farmakonom.dk' <ff@farmakonom.dk>; foa@foa.dk; post@kost.dk; fas@dadl.dk; sek@jordemoderforeningen.dk; info@lkt.dk; dadl@dadl.dk; lvs@dadl.dk; plo@dadl.dk; pto@pto.dk; ast@ast.dk; kontakt@radiograf.dk; sl@sl.dk; info@tandlaegeforeningen.dk; yl@dadl.dk; post@alzheimer.dk; info@bedrepsykiatri.dk; dhf@danskhandicapforbund.dk; dh@handicap.dk; info@danskepatienter.dk; info@danske-aldretraad.dk; dch@dch.dk; info@diabetes.dk; info@gigtforeningen.dk; admin@hjernesagen.dk; post@hjerteforeningen.dk; mail@hoeforeningen.dk; info@cancer.dk; LAP <lap@lap.dk>; lev@lev.dk; sa@spiseforstyrrelser.dk; landsforeningen@sind.dk; medlem@patientforeningen.dk; info@patientforeningen-danmark.dk; info@scleroseforeningen.dk; mail@sjaldnediagnoser.dk; ulf@ulf.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; info@danskerhverv.dk; di@di.dk; dit@dit.dk; Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk;

dsam@dsam.dk; info@patientsikkerhed.dk; formanden@dskf.org; retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk; forens@au.dk; RI@health.sdu.dk; info@danske-seniorer.dk; dommerforeningen@gmail.com; hoeringer@fbr.dk; fsd@socialchefforeningen.dk; fp@forsikringogpension.dk; formand@retspolitik.dk; info@sundheddanmark.nu; web@tf-tandskade.dk; ast@ast.dk; dt@datatilsynet.dk; DKetik Institutionspostkasse <DKetik@DKetik.dk>; Det Etske Råd kontakt <kontakt@etiskraad.dk>; himr@himr.fo; govsec@nanoq.gl; info@humanrights.dk; kfst@kfst.dk; pebl@patienterstatningen.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; info@digitalsikkerhed.dk; post@udsatte.dk
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Sundheds- og Ældreministeriet fremsender hermed vedhæftet udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed, øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, krav om instrukser, sprogkrav til sundhedspersoner, vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet, forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaklinseoptiker m.v.) i offentlig høring.

Hovedparten af elementerne har tidligere været i offentlig høring i første del af 2019.

Ministeriet skal anmode om eventuelle bemærkninger senest den 7. oktober 2019 kl. 10.

Med venlig hilsen

Frederik Rechenback Enelund

Specialkonsulent

Sundhedsjura

Mobil: 20 22 03 91

Telefon: 72 26 95 13

Mail: fre@sum.dk

Sundheds- og Ældreministeriet • Holbergsgade 6 •
1057 København K • Tlf. 7226 9000 • Fax 7226 9001 • www.sum.dk

From: Ur og Optik
Sent: Mon, 7 Oct 2019 08:01:16 +0000
To: Frederik Rechenback Enelund;DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Subject: Høringssvar til udkast til lovforslag om ændring af sundhedsloven

Hermed fremsendes høringssvar til Sundhedsloven

Venlig hilsen

Anette Pedersen
Formand

SERVICEFORBUNDET
Urmagerne og Optikerne
Ramsingsvej 30
2500 Valby

Telefon +45 35473403
Mobil +45 40362681
Email: anp@forbundet.dk

Sikker post: uol@forbundet.dk

Sundheds- og ældreministeriet
sum@sum.dk
Frederik Rechenbach Enelund fre@sum.dk

København, den 9. oktober 2019
Ref.: 179-19

Høring over udkast til forslag om lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage-og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Serviceforbundet – Urmagerne og Optikerne har set lovforslaget, som er i høring og har følgende kommentar.

Serviceforbundet – Urmagerne og Optikerne tilslutter sig forslaget punkt 2.9.3 om at Styrelsen for Patientsikkerhed efter ansøgning kan meddele dispensation til de optikere, der opfyldte betingelserne for autorisation som kontaktlinseoptiker inden, fristen for ansøgning den 1. januar 2016 udløb.

Ligeledes tilslutter Serviceforbundet – Urmagerne og Optikerne sig også 2. afsnit i 2.9.3. om at ansøgeren skal have opretholdt en tilknytning til branchen siden fristens udløb. Ved tilknytning til branchen forstås, at vedkommende har opretholdt sin viden inden for branchen ved at virke som optiker i en periode, som minimum svarer til 12 måneders fuldtidsansættelse inden for de seneste tre år forud for dispensationsansøgningen.

Venlig hilsen

Anette Pedersen

URMAGERNE OG OPTIKERNE

Medlemsbladet TID & SYN

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

07/10/19

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Danske Bioanalytikere bifalder nedsættelsen af *Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn* til rådgivning af Styrelsen for Patientsikkerhed vedr. læring af sager om tilsyn med sundhedspersoner og med behandlingssteder. Danske Bioanalytikere vurderer, at et sådant udvalg med den rette faglige sammensætning vil kunne styrke det faglige grundlag for styrelsens fremtidige tilsyn og dermed forbedre patientsikkerheden.

Tilsvarende støtter Danske Bioanalytikere nedsættelsen af *Fagligt Forum for Patientsikkerhed* med formålet om at bistå Styrelsen for Patientsikkerhed med faglig sparring om læringsaktiviteter på både lokalt, nationalt og internationalt niveau.

Danske Bioanalytikere vurderer det afgørende for ovenstående udvalgs/forums succes, at de relevante sundhedsfaglige kompetencer fortsat indtænkes i udarbejdelsen af grundlaget for tilsynenes arbejde. Dette både i forhold til at få udvalgt de rette faglige områder, fokuspunkter og tilsynsmateriale, som det bl.a. er tilfældet i den Strategiske følgegruppe for det sundhedsfaglige tilsyn. Danske Bioanalytikere stiller gerne faglige ressourcer til rådighed til at indgå i ovennævnte udvalg/forum.

Danske Bioanalytikere støtter forslaget om oprettelsen af et ankenævn for tilsynssager vedr. afgørelser som Styrelsen for Patientsikkerhed træffer. Danske Bioanalytikere finder det imidlertid uhensigtsmæssigt, at dette skal finansieres med et klagegebyr på 5000 kr. og et ekstra gebyr på autorisationen på 250 kr.

Venlig hilsen
Danske Bioanalytikere

Bjarke Kirkemann
Politisk konsulent

Sekretariatet
Skindergade 45-47, 1.
1159 København K
Tlf: 4422 3246
dbio@dbio.dk
www.dbio.dk
Jyske Bank
5043-1308159

From: Laura Kofod
Sent: Mon, 7 Oct 2019 07:24:24 +0000
To: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc: Frederik Rechenback Enelund
Subject: Høringssvar - Rådet for Socialt Udsatte

Hermed høringssvar fra Rådet for Socialt Udsatte

Med venlig hilsen

Laura Kofod
Politisk konsulent

RÅDET FOR SOCIALT UDSATTE

m +45 41 85 10 64 **e** lauk@udsatte.dk
t +45 41 85 11 00 **w** www.udsatte.dk
a St. Torvegade 26, 3700 Rønne

Følg Rådet for Socialt Udsatte på [Facebook](#) og [Twitter](#)

sum@sum.dk

RÅDET FOR
SOCIALT
UDSATTE

Dato 3. oktober 2019

Høring over lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Rådet for Socialt Udsatte takker for høringen af 1. oktober.

Rådet har en enkelt bemærkning til forslaget om Fagligt Forum for Patientsikkerhed.

Socialt udsatte lever i gennemsnit 19 år kortere end den øvrige befolkning. En af årsagerne er, at de oplever mange problemer i mødet med sundhedsvæsenet. Det gælder både hos den praktiserende læge og på hospitalerne. Der er mange forskellige årsager til problemerne. Socialt udsatte har ofte mange sammensatte problemer og kan opleves som svære at rumme i det almindelige system. Samtidig betyder manglende viden fra sundhedspersonalet om fx addiktiv medicin, at mange med afhængighed af stoffer eller alkohol får en utilstrækkelig behandling.

Derfor vil Rådet for Socialt Udsatte gerne opfordre til, at Fagligt Forum for Patientsikkerhed sikrer sig viden om de særlige udfordringer, der kan være med patientsikkerhed for socialt udsatte. Det kan være i form medlemskab af en fagperson med særligt kendskab til området, fx fra Dansk Selskab for Addiktiv Medicin eller Fagligt Selskab for Addiktiv Sygepleje, eller at det faglige forum på anden vis forpligtes til at interessere sig for dette tema.

Med venlig hilsen

Jann Sjursen

From: Astrid Lembo
Sent: Mon, 7 Oct 2019 07:39:10 +0000
To: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc: Frederik Rechenback Enelund
Subject: Høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og

Vedlagt er Dansk Sygeplejeråds høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed, øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, krav om instrukser, sprogkrav til sundhedspersoner, vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet, forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaktlinseoptikere m.v.).

Venlig hilsen

Astrid Lembo

Konsulent
Politik og analyse

asl@dsr.dk
+45 4695 4213
+45 2337 1102

Dansk
Sygeplejeråd

Sankt Annæ Plads 30,
1250 København K
+45 3315 1555
dsr@dsr.dk
www.dsr.dk
[Facebook](#)

Fra: Frederik Rechenback Enelund <fre@sum.dk>

Sendt: 1. oktober 2019 17:32

Til: regioner@regioner.dk; kl@kl.dk; regionh@regionh.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk; kontakt@rsyd.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; region@rn.dk; 3f@3f.dk; info@ato.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; do@optikerforeningen.dk; dkf@danskkiropraktorforening.dk; dp@dp.dk; kontakt@dpfo.dk; ds@socialraadgiverne.dk; Dansk Sygeplejeråd <dsr@dsr.dk>; info@dansktp.dk; danske.bandagister@mail.dk; dbio@dbio.dk; info@fodterapeut.dk; fysio@fysio.dk; ddd@ddd.dk; 'etf@etf.dk' <etf@etf.dk>; 'ff@farmakonom.dk' <ff@farmakonom.dk>; foa@foa.dk; post@kost.dk; fas@dadl.dk; sek-Jordemoderforeningen (officiel postkasse) <sek@jordemoderforeningen.dk>; info@lkt.dk; dadl@dadl.dk; lvs@dadl.dk; plo@dadl.dk; pto@pto.dk; ast@ast.dk; kontakt@radiograf.dk; sl@sl.dk; info@tandlaegeforeningen.dk; yl@dadl.dk; post@alzheimer.dk; info@bedrepsykiatri.dk; dhf@danskhandicapforbund.dk; dh@handicap.dk; info@danskepatienter.dk; info@danske-aeldreraad.dk; dch@dch.dk; info@diabetes.dk; info@gigtforeningen.dk; admin@hjernesagen.dk; post@hjertereforeningen.dk; mail@hoeforeningen.dk; info@cancer.dk; lap@lap.dk; lev@lev.dk; sa@spiseforstyrelser.dk; landsforeningen@sind.dk; medlem@patientforeningen.dk; info@patientforeningen-danmark.dk; info@scleroseforeningen.dk;

mail@sjældnediagnoser.dk; ulf@ulf.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; info@danskerhverv.dk; di@di.dk; dit@dit.dk; Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk; dsam@dsam.dk; info@patientsikkerhed.dk; formanden@dskf.org; retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk; forens@au.dk; RI@health.sdu.dk; info@danske-seniorer.dk; dommerforeningen@gmail.com; hoeringer@fbr.dk; fsd@socialchefforeningen.dk; fp@forsikringogpension.dk; formand@retspolitik.dk; info@sundheddanmark.nu; web@tf-tandskade.dk; ast@ast.dk; dt@datatilsynet.dk; DKetik
Institutionspostkasse <DKetik@DKetik.dk>; Det Etske Råd kontakt <kontakt@etiskraad.dk>; himr@himr.fo; govsec@nanog.gl; info@humanrights.dk; kfst@kfst.dk; pebl@patienterstatningen.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; info@digitalsikkerhed.dk; post@udsatte.dk

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Sundheds- og Ældreministeriet fremsender hermed vedhæftet udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed, øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, krav om instrukser, sprogkrav til sundhedspersoner, vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet, forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaktlinseoptiker m.v.) i offentlig høring.

Hovedparten af elementerne har tidligere været i offentlig høring i første del af 2019.

Ministeriet skal anmode om eventuelle bemærkninger senest den 7. oktober 2019 kl. 10.

Med venlig hilsen

Frederik Rechenback Enelund

Specialkonsulent

Sundhedsjura

Mobil: 20 22 03 91

Telefon: 72 26 95 13

Mail: fre@sum.dk

Sundheds- og Ældreministeriet • Holbergsgade 6 •
1057 København K • Tlf. 7226 9000 • Fax 7226 9001 • www.sum.dk

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

Mail: Sum@sum.dk
c.c.: fre@sum.dk

Dansk
Sygeplejeråd

Den 7. oktober 2019
Ref.: ELH
Sagsnr.: 19/13229

Dansk Sygeplejeråds bemærkninger til Udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed, øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, krav om instrukser, sprogkrav til sundhedspersoner, vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet, forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaktlinseoptikere m.v.)

Dansk Sygeplejeråd

Sankt Annæ Plads 30
DK-1250 København K

mandag-torsdag 9.00-16.00
fredag 9.00-15.00

Tlf: +45 33 15 15 55
Fax: +45 33 15 24 55

www.dsr.dk
dsr@dsr.dk

Dansk Sygeplejeråd takker for muligheden for at kommentere dette udkast til lovforslag. Vi vil dog gøre opmærksom på, at en høringsfrist på kun 7 dage ikke er hensigtsmæssig, selvom der tidligere har været en høringsproces. Når lovforslaget først forventes fremsat ultimo november, kunne fristen have været længere.

Vi noterer os med tilfredshed, at lovforslaget tager hånd om initiativer fra tillidspakken fra januar 2018, og vi kan tilslutte os lovforslagets overordnede sigte med at værne om sundhedspersoners retssikkerhed. Generelt henviser vi til vores tidligere høringssvar af 18. februar og 25. april 2019.

Vi vil imidlertid fremhæve følgende bemærkninger:

Nej til gebyr ved klager til Ankenævnet for Tilsynsafgørelser

Vi konstaterer, at Sundheds- og Ældreministeriet har fastholdt den tidligere foreslåede finansiering, hvor mere end ½ af de skønnede udgifter dækkes af gebyrer.

Vi fastholder, at nævnet bør være skattefinansieret – netop ud fra det retssikkerhedshensyn, der ligger i lovforslaget. Vi kan på ingen måde

støtte forslaget om, at ankenævnet skal gøres delvist brugerfinansieret, herunder finansieret via de faglige organisationer, der har de klagende sundhedspersoner som medlemmer, som det foreslås i de specielle bemærkninger.

Forslaget om, at den klagende sundhedsperson skal betale et gebyr på 5.000 kr., er uændret. Det er et meget højt gebyr, der udgør ca. 1/6 af en gennemsnitlig (brutto)månedsløn for en fuldtidsbeskæftiget sygeplejerske, og gør derfor det foreslåede værn af sygeplejerskeres retssikkerhed illusorisk.

Ankenævnets område er også uændret til afgørelser, som Styrelsen for Patientsikkerhed træffer om midlertidig frakendelse af autorisation, indskrænkning af virksomhedsområde, arbejdsforbud og suspension.

Siden retssikkerhedspakken fra sommeren 2016 har DSR haft følgende antal sager inden for ankenævnets foreslåede område:

1. midlertidig frakendelse af autorisation – 9 sager, hvoraf 4 har fået autorisationen tilkendt igen efter en kortere periode
2. indskrænkning af virksomhedsområde – 2 sager
3. arbejdsforbud – ingen sager
4. suspension – 1 sag

og vi ville ikke have anbefalet det pågældende medlem at anke i disse få sager.

Dermed kommer det foreslåede ankenævn ikke at have en kompetence til at behandle ankesager for de typiske indgreb over for vores medlemmer såsom skærpet tilsyn, påbud eller vilkår, der i praksis kan være lige så indgribende i medlemmets indtægtsgivende virksomhed.

Efter vores opfattelse er resultatet, at alle vores medlemmer kommer til at betale et forhøjet gebyr for at få deres autorisation til et ankenævn, der ikke får kompetence til at træffe afgørelse i ankesager, der er relevant for hovedparten af sygeplejersker.

Derudover fremgår det fortsat ikke af lovforslaget, hvordan ministeriet er nået frem til, at det koster 5,2 mio. kr. at oprette ankenævnet med tilhørende afledte effekter. Beregningsforudsætningerne, herunder antallet af skønnede ankesager for de enkelte fagområder for autoriserede sundhedspersoner, efterlyses påny.

Instrukser

Vi noterer os, at Sundheds- og Ældreministeriet ikke har imødekommet anbefalingen fra Dansk Sygeplejeråd, Lægeforeningen, Danske Regioner og Kommuners Landsforening om, at bemyndigelsen udstedes til sundhedsministeren.

Da der både ligger en anbefaling i rapporten fra arbejdsgruppen om instrukser og i vores tidligere bemærkninger, opfordrer vi til, at bemyndigelsen ændres til Sundheds- og Ældreministeren.

Under alle omstændigheder ser vi frem til at blive involveret i arbejdet med de nærmere regler om omfang, indhold og tilgængelighed af de påkrævede instrukser i de forskellige dele af sundhedsvæsenet.

Lovfæstet ordning med Fagligt Forum for Patientsikkerhed

Vi har tilsluttet os, at Fagligt Forum for Patientsikkerhed bliver lovfæstet, men efterlyser en klar og utvetydig tilkendegivelse af, at DSR vil blive repræsenteret, så sygeplejeviden fra alle dele af sundhedssektoren kan tilføres den faglige sparring om læringsaktiviteter.

Oprettelse af Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn

Vi vil anbefale, at dette rådgivende udvalg får til opgave at følge alle faser af tilsynssagerne, herunder politianmeldelser og straffesager, der er en udløber af en tilsynssag.

Selv om DSR ikke udtrykkeligt er nævnt i lovforslagets bemærkninger, går vi ud fra, at vi bliver repræsenteret i udvalget og ser frem til at bidrage i arbejdet.

Videregivelse af bla. helbredsoplysninger fra journaler

Vi er bekymret over forslaget om vurdering af lægeerklæringer.

Forslaget indebærer, at Styrelsen for Patientklager kan af sundhedspersoner, af private og af myndigheder afkræve enhver oplysning, som er nødvendig for styrelsens vurdering i behandling af sager om naturalisation på anmodning af Folketingets indfødsretsudvalg. Styrelsen vil bl.a. kunne afkræve oplysninger fra journaler, herunder diagnoser m.v. Dermed kan sundhedspersonen blive pålagt at udlevere oplysninger fra journalen, som ansøgeren om indfødsret/patienten har givet i tillid til, at sundhedspersonen har tavshedspligt.

Vi opfordrer til, at det overvejes en ordning f.eks. tilknytning af en lægelig konsulent til indfødsretskontoret.

Med venlig hilsen

Grete Christensen
Formand

Center for Sundhedsjura og Psykiatri
Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

Dansk
Sygeplejeråd

Mail: sum@sum.dk med kopi til fre.sum.dk

Den 18. februar 2019
Ref.: ELH
Sagsnr.:

Dansk Sygeplejeråds bemærkninger til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om virksomhedsansvarlige læger (Sprogkrav til sundhedspersoner, krav om instrukser, oprettelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed, øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet, oprettelse af Rådgivende Udvalg for Tilsyn og forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger)

Dansk Sygeplejeråd

Sankt Annæ Plads 30
DK-1250 København K

mandag-torsdag 9.00-16.00
fredag 9.00-15.00

Tlf: +45 33 15 15 55
Fax: +45 33 15 24 55

www.dsr.dk
dsr@dsr.dk

Dansk Sygeplejeråd takker for muligheden for at kommentere dette lovforslag.

Vi noterer os med tilfredshed, at lovforslaget tager hånd om yderligere tre initiativer fra tillidspakken fra januar 2018.

Vi lægger stor vægt på, at sygeplejersker fra alle dele af sundhedsvæsenet kan komme med deres bidrag fra praksis til styrelsens virksomhed med læringsaktiviteter. Derfor har vi også en klar forventning om, at Dansk Sygeplejeråd er repræsenteret i **Fagligt Forum for Patientsikkerhed** og vi kan støtte, at det nu foreslås lovfæstet.

I forhold til forslaget om at udvide den beskyttede personkreds ved **rapportering af utilsigtede hændelser** ser vi forslaget som en præcisering af gældende ret, der må forventes at blive modtaget positivt af de sundhedsprofessionelle i praksis.

Vi kan også tilslutte os forslaget om et **rådgivende udvalg for tilsyn**, som rådgiver Styrelsen for Patientsikkerhed om læring af sager om tilsyn med sundhedspersoner og behandlingssteder, og ser frem til at deltage i udvalgets arbejde. Det er vigtigt, at udvalget også kan beskæftige sig med tendenser fra tilsynssager og med styrelsens procedurer, der kan fremme en balance mellem hensynet til patientsikkerhed og retssikkerhedshensynet hos de sundhedsprofessionelle. Alle faser af tilsynssagerne bør omfattes og derfor bør det præciseres, at også politianmeldelser og straffesager, der er en udløber af en tilsynssag, er omfattet af udvalgets arbejde. Det er væsentligt, at læringen fra tilsynssagerne overføres til den kliniske praksis, og her ses

det rådgivende udvalg for tilsyn som et nyt element, der kan supplere styrelsens øvrige læringsaktiviteter med fokus på den praksisnære læring. Det er ikke klart, hvordan det rådgivende udvalg for tilsyn afgrænses over for den eksisterende Strategiske følgegruppe for Det risikobaserede tilsyn.

Lovforslagets bestemmelse og bemærkninger om krav til **instrukser** følger afrapporteringen af arbejdsgruppen om instrukser og ansvarsforhold i patientbehandlingen, som vi har deltaget i. Arbejdsgruppen anbefalede, at der ved lov gives bemyndigelse til, at der kan fastsættes nærmere regler i bekendtgørelse om kravene til instrukserne.

Dansk Sygeplejeråd, Lægeforeningen, Danske Regioner og Kommuners Landsforening anbefaler, at bemyndigelsen udstedes til sundhedsministeren for blandt andet at sikre tæt sammenhæng og koordinering i forhold til de øvrige arbejdsgrupper om medhjælp og journalføring, som sundhedsministeren har nedsat. Vi opfordrer til, at bemyndigelsen i den foreslåede § 3a, stk. 4 ændres i overensstemmelse med vores anbefaling i rapporten.

Vi ser frem til at blive involveret i arbejdet med de nærmere regler om omfang, indhold og tilgængelighed af de påkrævede instrukser i de forskellige dele af sundhedsvæsenet.

Vi er enige i, at **sundhedspersonalets sprogkompetencer** er et væsentligt kriterium i forhold til patientsikkerheden. De bør være på linje med andre kompetencer, når en driftsherre ansætter sundhedsfagligt personale, dvs. at niveauet skal være forsvarligt for driftsherren, der skal sikre, at sundhedspersonen har de sproglige kompetencer, der gør det muligt for den pågældende at udføre sine opgaver med omhu og samvittighedsfuldhed, jf. autorisationslovens § 17. Den grundlæggende problemstilling er en mangel på sundhedsfaglig arbejdskraft i dele af Danmark.

De foreslåede ændringer i klage- og erstatningsloven omfatter **dialog- og bisidderordningen** for patienter, der klager over behandling i en region. Vi anbefaler de lovtekniske ændringer og vil benytte anledningen til på ny at foreslå, at der indføres en tilsvarende dialogordning for klager for behandling på de øvrige områder – med det kommunale område som første prioritet.

Desuden er vi bekymret over forslaget om **vurdering af lægeerklæringer**. Forslaget indebærer, at Styrelsen for Patientklager kan af sundhedspersoner, af private og af myndigheder afkræve enhver oplysning, som er nødvendig for styrelsens vurdering i behandling af sager om naturalisation på anmodning af Folketingets indfødsretsudvalg. Styrelsen vil bl.a. kunne afkræve oplysninger fra journaler, herunder diagnoser m.v. Dermed kan sundhedspersonen blive pålagt at udlevere oplysninger fra journalen, som ansøgeren om indfødsret/patienten har givet i tillid til, at sundhedspersonen har tavshedspligt. Vi opfordrer til, at det overvejes, om en ordning med samtykke fra ansøgeren kan være en tilstrækkelig og bedre løsning. Såfremt ansøgeren

ikke giver samtykke til udlevering af de konkrete beskrevne nødvendige oplysninger, må Folketingets Indfødsretsudvalg træffe afgørelse på det foreliggende grundlag. Alternativt kan der tilknyttes en lægelig konsulent til Indfødsretskontoret, som kan vurdere, om lægeerklæringen er korrekt udfyldt og i givet fald tage en drøftelse med den pågældende læge.

Endelig imødeser vi ministeriets tiltag i forhold til de resterende initiativer fra tillidspakken.

Med venlig hilsen

Grete Christensen
Formand

Center for Sundhedsjura og Psykiatri
Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

Mail: Sum@sum.dk
c.c.: fre@sum.dk

Dansk
Sygeplejeråd

Den 25. april 2019
Ref.: ELH
Sagsnr.: 19/05583

Dansk Sygeplejeråds bemærkninger til Udkast til forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser)

Dansk Sygeplejeråd takker for mulighed for at kommentere dette udkast til lovforslag.

Vi kan tilslutte os lovforslagets overordnede sigte med at værne om sundhedspersoners retssikkerhed, når Styrelsen for Patientsikkerhed træffer afgørelse, der griber ind i sundhedspersonens autorisation ud fra et hensyn til patientsikkerheden. Ud fra dette sigte er lovforslaget et første ud af en række tiltag, hvor der efter vores opfattelse er et lige så stort behov for en klageinstans f.eks. afgørelser om skærpet tilsyn, påbud eller vilkår, der i praksis kan være meget indgribende i sundhedspersonens indtægtsgivende virksomhed.

Nej til gebyr ved klager til Ankenævnet for Tilsynsafgørelser

Vi finder, at nævnet bør være skattefinansieret – også ud fra det retssikkerhedshensyn, der ligger i lovforslaget. Vi kan på ingen måde støtte forslaget om, at ankenævnet skal gøres delvist brugerfinansieret, herunder finansieret via de faglige organisationer, der har de klagende sundhedspersoner som medlemmer, som det foreslås i de specielle bemærkninger.

Det fremgår ikke af lovforslaget, hvordan ministeriet er nået frem til, at det koster 5,2 mio. kr. at oprette ankenævnet med tilhørende afledte effekter. Beregningsforudsætningerne, herunder antallet af skønnede ankesager, efterlyses.

Forslaget om at den klagende sundhedsperson skal betale et gebyr på 5.000 kr. Det er et meget højt gebyr, der udgør ca. 1/6 af en gennemsnitlig (brutto)månedsløn for en fuldtidsbeskæftiget

Dansk Sygeplejeråd

Sankt Annæ Plads 30
DK-1250 København K

mandag-torsdag 9.00-16.00
fredag 9.00-15.00

Tlf: +45 33 15 15 55
Fax: +45 33 15 24 55

www.dsr.dk
dsr@dsr.dk

sygeplejerske, og gør derfor det foreslåede værn af sygeplejersker-
nes retssikkerhed illusorisk.

Ankenævnets område og sammensætning

Ankenævnets område er foreslået til at dække klager over Styrelsen for Patientsikkerheds afgørelser om midlertidig fratagelse af autorisation, indskrænkning af virksomhedsområde og om arbejdsforbud og suspension.

Det er ikke i udkastet til lovforslaget oplyst, hvor mange af disse afgørelser Styrelsen for Patientsikkerhed træffer over en given periode f.eks. et år. I forhold til de sager, hvor sygeplejersker kontakter DSR for bistand, er der tale om meget få afgørelser om året. Derfor er det efter DSRs opfattelse behov for et større dækningsområde for at nå sigtet med at værne sundhedspersonernes retssikkerhed.

Det bør præciseres, at ankenævnet kan prøve både det sundhedsfaglige skøn og forvaltningsretlige mangler ved styrelsens afgørelse.

Ankenævnets område er foreslået centreret om de situationer, hvor Styrelsen for Patientsikkerhed har vurderet, at der er mistanke (i forskellig grad) om, at den pågældende sundhedsperson er til fare for patientsikkerheden.

Vi kan tilslutte os, at formandskabet bemannes med dommere. Men for at kunne vurdere, om en sundhedsperson er til fare for patientsikkerhed, er det afgørende, at ankenævnets medlemmer har højt specialiseret viden inden for det område, som ankesagen drejer sig om, f.eks. fra DSRs faglige selskaber.

Derfor opfordrer vi til, at den foreslåede model med sundhedsfaglige medlemmer som repræsentanter for standen genovervejes.

Indhegning af Ankenævnets område i den samlede sekretariatsbetjening i Styrelsen for Patientklager

Såfremt sekretariatsbetjeningen af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser placeres i Styrelsen for Patientklager, er det afgørende, at der er en fuldstændig adskillelse mellem denne sekretariatsbetjening og Styrelsens øvrige sekretariatsbetjening, særligt betjeningen af Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn.

I forhold til den enkelte ankesag er der tillige afgørende, at sagsbehandleren/rne, ledende medarbejdere, sagkyndige og dommere som formænd ikke kan deltage i behandlingen af ankesagen, såfremt den pågældende har deltaget i en tidligere vurdering af hele eller dele af det hændelsesforløb, der danner grundlag for ankesagen. Dette bør fremgå udtrykkeligt for alle grupper af aktører.

Sagsbehandling

Vi er enige i, at anke ikke kan tillægges opsættende virkning.

Der er imidlertid ikke taget højde for sundhedspersonens typiske situation umiddelbart efter f.eks. en afgørelse om en midlertidig autorisationsfratagelse. Vi har set medlemmer, der går ned med stress, andre former for sygemeldinger og en enkelt indlæggelse på en psykiatrisk afdeling. Derfor er det nødvendigt med en undtagelse for den foreslåede 14 dages klagefrist, så sundhedspersonen er kommet sig tilstrækkeligt til at kunne vurdere sin egen situation, herunder fordele og ulemper ved at anke. Desuden kan sundhedspersonen have behov for at indhente supplerende oplysninger til ankesagen, såsom en udtalelse fra sin aktuelle nuværende arbejdsgiver.

Ankenævnet bør altid indhente en sagkyndig udtalelse med en fremadrettet vurdering af en mulig fare for patientsikkerheden, som sundhedspersonen kan udgøre.

Ankenævnets sagsbehandlingstid er afgørende, hvor afgørelser om arbejdsforbud bør ankebehandles særligt hurtigt f.eks. inden for 1 måned, da denne sanktion er tænkt som en kortvarig sanktion med omgående indtægtstab til følge.

Det bør overvejes, om ankenævnet bør kunne træffe en selvstændig afgørelse f.eks. i form af en ændring af afgørelsen, truffet af Styrelsen for Patientsikkerhed. Der kan være tale om en situation, hvor der åbenlyst er tale om fejl/mangler ved afgørelsen.

Såfremt ankenævnet hjemviser sagen til fornyet behandling i Styrelsen for Patientsikkerhed, skal der være en lovfastsat frist for styrelsens sagsbehandlingstid.

Vi tager afstand kraftigt fra den foreslåede § 11a i autorisationsloven, der vedrører afgørelser om midlertidig autorisationsfrakendelse. Efter den gældende § 11a bortfalder afgørelsen senest 2 år efter, at Styrelsen for Patientsikkerhed har truffet afgørelse, medmindre styrelsen forinden har anlagt en retssag. Det er urimeligt, at den gældende 2 års frist generelt forlænges med den 14 dages klagefrist, og uacceptabelt, at en ankesag vil indebære, at 2 års fristen kan forlænges med både den 14 dages klagefrist, sagsbehandlingstiden i ankenævnet og den efterfølgende sagsbehandlingstid i Styrelsen for Patientsikkerhed. Alene dette tidsmæssige aspekt vil afholde sundhedspersonen fra at klage til ankenævnet.

Vi foreslår, at når en afgørelse om midlertidige autorisationsfrakendelse el.lign. er anket, skal denne oplysning fremgå af autorisationsregisteret. Endelig bør det overvejes at indføre en mulighed for økonomisk kompensation for det tab, som en sundhedsperson har lidt i de tilfælde, hvor afgørelsen underkendes af ankenævnet.

Digital selvbetjening

Vi kan generelt støtte forslaget om anvendelse af digital selvbetjening, såfremt Styrelsen for Patientklager får løsningen tilpasset, og den fremstår som ankenævnets.

Ligesom der er behov for en undtagelse fra den 14 dages ankefrist, finder vi, at Styrelsen for Patientklager bør anlægge en vid adgang til at dispensere fra anvendelsen af den digitale selvbetjening i ankesager til Ankenævnet for Tilsynsafgørelser.

Desuden bør det digitale selvbetjeningssystem sættes op, så det sender et kvitteringssvar omgående. Dermed undgås de udfordringer, der ses med E-boks, hvor der kan være en markant forskel på det tidspunkt, hvor klager/borger har sendt sin mail, og til den er tilgængelig for den offentlige myndighed – her Styrelsen for Patientklager har adgang til at læse og behandle klagen.

Partsrepræsentanter skal dog fortsat kunne fremsende ankeskrivelser til den officielle mail for Ankenævnet for Tilsynsafgørelser.

Med venlig hilsen

Grete Christensen

From: Louise Holm Sommer
Sent: Fri, 4 Oct 2019 12:34:10 +0000
To: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc: Frederik Rechenback Enelund
Subject: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Til Sundheds- og ældreministeriet,

Dansk Kiropraktor Forening skal kvittere for invitationen til høring vedrørende ovennævnte lovforslag, og samtidig meddele, at foreningen ikke har bemærkninger til forslagene.

Med venlig hilsen
Louise Holm Sommer,
Chefjurist

Dansk Kiropraktor Forening
Tlf: 3393 0400
Mobil 29384645
Direkte 3337 6096
www.danskkiropraktorforening.dk

Kiropraktorer er specialister i muskler og led med:

- 5+1 års uddannelse i Klinisk Biomekanik fra Syddansk Universitet
- Autorisation, overenskomst med regionerne og offentligt tilskud

From: Natja Hedegaard Knudsen
Sent: Mon, 7 Oct 2019 07:39:49 +0000
To: Frederik Rechenback Enelund;DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Subject: Region Midtjyllands høringsbidrag over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven m.v.

Att. Frederik Rechenback Enelund

På vegne af Region Midtjylland fremsendes hermed regionens bidrag til et hørings svar. I forbindelse med høringer beder Regionen om bidrag fra alle relevante parter i vores organisation herunder naturligvis også hospitalerne med henblik på at kunne fremsende bedst mulige hørings svar, der belyser hvilke konsekvenser/følger foreslåede lovændringer vil have for den praktiske hverdag, vores sundhedspersonale og sundhedssektoren i sin helhed. Vi er vant til høringsfrister, der til tider er korte, men det er efter vores opfattelse ikke i overensstemmelse med Justitsministeriets vejledning om god lovkvalitet at fremsende en høring med en frist på 5 dage, hvoraf kun 3 er arbejdsdage. Vi henviser særligt til den del af Justitsministeriets vejledning om god lovkvalitet, hvoraf det fremgår *"Høringsfristen må afpasses efter de nærmere omstændigheder, men bør være så lang, at de hørte parter har mulighed for at udarbejde et fyldestgørende svar. Der bør herved også tages hensyn til, at bl.a. offentlige myndigheder, der høres, kan have behov for at indhente udtalelser fra underordnede særligt sagkyndige institutioner mv. Under normale omstændigheder vil en høringsfrist på 4 uger være passende."* Region Midtjylland vil opfordre ministeriet til, at man fremadrettet tilrettelægger høringer, så det er muligt at komme med et gennemarbejdet hørings svar.

Regionen har følgende bemærkninger til lovforslaget.

Indholdsfortegnelsen og overskrifter

Det bemærkes, at indholdsfortegnelsen og flere afsnit har forkerte nummereringer begyndende med afs. 2.1 *Rådgivende udvalg for Tilsyn*, der skulle hedde afs. 2.2. Der er tilsvarende forkert nummerering i overskrifter til de enkelte afsnit i lovforslaget, f.eks. afsnit 2.3 *øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser*. Afsnittet burde f.eks. hedde 2.4.

Sprogkrav til sundhedspersoner

Regionen noterer sig, at arbejdsgivers (Regionsråd), gældende ansvar, vedr. nødvendige sproglige kompetencer hos ansatte Sundhedspersoner gøres eksplicit i ændringsforslaget til Sundhedsloven. Det er dog uklart for Region Midtjylland, hvilke krav bestemmelsen stiller i forhold til dokumentationen af sprogkrav f.eks. CV, ansøgning m.v. Ligesom det bør præciseres, hvorvidt sprogkravene kun vil gælde i forhold til nyansættelser, og hvordan det forholder sig med allerede ansatte sundhedspersoner.

Fagligt Forum (Sundhedslovens § 199 a)

Region Midtjylland har ikke bemærkninger til § 199 a, hvormed det allerede fungerende Fagligt Forum indskrives i loven. Det er godt at have fokus på det vigtige samarbejde om patientsikkerhed mellem Styrelsen for Patientsikkerhed, regioner og kommuner mfl.

Rammerne for at samarbejde om patientsikkerhed og arbejde med utilsigtede hændelser (UTH), så der opnås læring lokalt, skal imidlertid være brede nok til, at patientsikkerhedsordningen kan opfylde sit formål, der er uddybet i vejledning om rapportering af utilsigtede hændelser i sundhedsvæsenet m.v. afs. 2.1. Ifølge denne er formålet bl.a., at: *"...understøtte patientsikkerheden ved at indsamle, analysere og formidle viden om utilsigtede hændelser og dermed skabe en systematisk læring..."*.

Udvidelse af den særlige tavshedspligt omkring de involverede sundhedspersoner (Sundhedslovens § 200 stk. 2)

Af hensyn til formålet med patientsikkerhedsordningen er det vigtigt, at den særlige tavshedspligt ikke udvides i en grad, der gør det umuligt at gennemføre dyberegående analyser/kerneårsagsanalyser. Det gælder både internt i regionen og i forbindelse med hændelser, der er sket i overgangen mellem kommune og region, hvor begge parter nødvendigvis må involveres i analysen for at opnå den vigtige læring som patientsikkerhedsordningen forpligter os til.

Region Midtjylland kan se, at de bemærkninger som Danske Regioner sendte i første høringsrunde tilbage i februar er søgt imødekommet i anden høringsrunde. Dette er sket ved at tilføje bemærkninger fra lovforslaget om udvidelse af patientsikkerhedsordningen fra 2008, hvorefter det både er: "... personer, der har den praktiske opgave med at modtage, gennemse og iværksætte analyser af rapporteringerne, og ansatte, der inddrages som kompetencepersoner i forbindelse med konkrete analyser af visse rapporteringer, der kan modtage oplysningerne." Denne udvidede fortolkning af § 200 stk. 2 hilses naturligvis velkommen.

Det er imidlertid fortsat et problem, at bestemmelsen i § 200 stk. 2, alene tillader videregivelse til personer: "...i samme region eller kommune...", da det vil gøre det umuligt at gennemføre dyberegående analyser af UTH i sektorovergange. Ofte er det kun hændelsen som parterne fra de to sektorer kender til og ikke identiteten af de involverede sundhedspersoner i den anden sektor. Bestemmelsen betyder, at de to parter heller ikke må komme til at kende hinanden og at ressourcepersoner fra de respektive sektorer heller ikke må kende identiteten på de involverede parter i den anden sektor. Dermed kan der ikke holdes analysemøder på tværs af sektorer, hvilket som ofte er nødvendigt, hvis de mere komplekse og alvorlige hændelser i sektorovergange skal afdækkes.

Region Midtjylland mener grundlæggende, at en udvidelse af § 201 bør være tilstrækkelig til at opfylde formålet om, at sikre de involverede sundhedspersoner mod sanktioner som følge af en rapporteret UTH. En stramning af den særlige tavshedspligt med tilføjelsen til § 200 stk. 2 synes alene at besværliggøre arbejdet med analyse af UTH i sektorovergangene, idet bestemmelsen om *fortrolighed* ifølge lovbemærkningerne fra 2008 hele tiden har betydet, at der kun må: "...videregives oplysninger om enkeltpersoner, når det sker som et nødvendigt led i regionens og kommunens varetagelse af opgaver efter § 198, stk. 1, til brug for forbedring af patientsikkerheden...", jf. lovbemærkningerne til § 200 stk. 1 fra 2008.

Det angives i nærværende høringsudkast, at bestemmelsen: "...vil medføre en begrænsning i adgangen til at videregive og anvende oplysningerne...". Men grundet de oprindelige lovbemærkninger til § 200 stk. 1, der angiver, at deling kun må ske i *nødvendigt* omfang, så synes det vanskeligt at gennemskue, hvori stramningen reelt består udover at begrænse muligheden for at dele oplysninger på tværs af sektorer i forbindelse med analyser af UTH i sektorovergangene. Dette må ifølge ordlyden ikke ske selv om det kan være *nødvendigt*.

Det har næppe været hensigten at lægge særlige begrænsninger på patientsikkerhedsarbejdet i sektorovergangene og har derfor generelt svært ved at få øje på, hvorfor denne tilføjelse til § 200 stk. 2 skulle være nødvendig. Når bemærkningerne gennemlæses, synes forslaget reelt kun at have givet anledning til at få præciseret bemærkningerne og forståelsen af bestemmelsen om *fortrolighed* i den allerede gældende § 200 stk. 1, hvis man ser bort fra, at der lægges begrænsninger på analysearbejdet i sektorovergangene.

Sanktionsfrihed for de involverede sundhedspersoner (Sundhedslovens § 201)

Formuleringen, der betyder, at sanktionsfriheden nu udtrykkeligt kommer til at gælde for de involverede sundhedspersoner er et positivt tiltag. Loven har også tidligere været fortolket

sådan i Region Midtjylland, at de involverede reelt var beskyttet pga. bestemmelsen om *fortrolighed* i sundhedsloven § 200 stk. 1. Men det er alligevel kærkomment, at sanktionsfriheden for de involverede fastslås og bestemmelsen anses samtidig for tilstrækkelig til at sikre de involverede mod sanktioner, hvorfor udvidelsen af § 200 stk. 2, som angivet ovenfor, synes overflødig.

Med venlig hilsen

Natja Knudsen

Juridisk konsulent

Tel. +45 23 44 91 43

natknu@rm.dk

Regionssekretariatet, Juridisk Kontor • Region Midtjylland
Skottenborg 26 • DK-8800 Viborg

Fra: CSU-FP-Jura [<mailto:jura.center-for-sundhed@regionh.dk>]

Sendt: 4. oktober 2019 13:14

Til: fre@sum.dk; sum@sum.dk

Cc: Region Sjælland; Hovedpostkasse Region Midtjylland; Region Nordjylland; kontakt@rsyd.dk; Troels Dan-Weibel

Emne: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Kære Frederik

Jeg har netop forsøgt at ringe til dig vedr. udsættelse af høringsfristen, men telefonen blev ikke taget.

Vi ser os ikke i stand til at komme med et ordentligt høringssvar indenfor for denne meget korte frist.

Sidste gang udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger var i offentlig høring, var fristen heller ikke i overensstemmelse med den almindelige fremgangsmåde for høringer.

Vi vil derfor gerne bede om at få en nærmere forklaring på disse meget korte frister.

Med venlig hilsen

Katrine Hansen

Jurist

Direkte: 38 66 50 44

Mail: katrine.hansen.06@regionh.dk

Region Hovedstaden

Center for Sundhed

Enhed for Patientsikkerhed og Patientjura

Kongens Vænge 2

3400 Hillerød

Tlf: 38 66 50 00

Web: www.regionh.dk

Denne e-mail indeholder fortrolig information. Hvis du ikke er den rette modtager af denne e-mail eller hvis du modtager den ved en fejltagelse, beder vi dig venligst informere afsender om fejlen ved at bruge svarfunktionen. Samtidig bedes du slette e-mailen med det samme uden at videresende eller kopiere den.

Fra: CSU-FP-Jura

Sendt: 4. oktober 2019 10:12

Til: 'fre@sum.dk' <fre@sum.dk>; 'sum@sum.dk' <sum@sum.dk>

Cc: Region Sjælland <regionsjaelland@regionsjaelland.dk>; Region Midtjylland <kontakt@regionmidtjylland.dk>; Region Nordjylland <region@rn.dk>; 'kontakt@rsyd.dk' <kontakt@rsyd.dk>; 'Troels Dan-Weibel' <TDW@regioner.dk>

Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Kære Frederik

Region Hovedstaden har modtaget denne høring.

Vi skal gøre opmærksom på, at fristen er alt for kort til at vi kan komme med et ordentligt høringssvar. Dette også selv at det er oplyst, at hovedparten tidligere har været i offentlig høring. Det er ikke tilstrækkeligt at oplyse at hovedparten allerede er kendt, når det ikke fremgår hvad der er nyt og hvad der er kendt fra tidligere høring.

Vi skal derfor bede om at høringsfristen udsættes, og at det fremhæves i høringen hvilke dele der tidligere har været i høring og hvilke der er nye.

Vil du kontakte mig i løbet af formiddagen og bekræfte at du har modtaget denne mail.

Med venlig hilsen

Katrine Hansen

Jurist

Direkte: 38 66 50 44

Mail: katrine.hansen.06@regionh.dk

Region Hovedstaden

Center for Sundhed

Enhed for Patientsikkerhed og Patientjura

Kongens Vænge 2

3400 Hillerød

Tlf: 38 66 50 00

Web: www.regionh.dk

Denne e-mail indeholder fortrolig information. Hvis du ikke er den rette modtager af denne e-mail eller hvis du modtager den ved en fejltagelse, beder vi dig venligst informere afsender om fejlen ved at bruge svarfunktionen. Samtidig bedes du slette e-mailen med det samme uden at videresende eller kopiere den.

Fra: Frederik Rechenback Enelund <fre@sum.dk>

Sendt: 1. oktober 2019 17:32

Til: Danske Regioner <regioner@regioner.dk>; kl@kl.dk; Region Hovedstaden <regionh@regionh.dk>; Region Sjælland <regionsjaelland@regionsjaelland.dk>; Ck; Region Midtjylland <kontakt@regionmidtjylland.dk>; Region Nordjylland <region@rn.dk>; 3f@3f.dk; info@ato.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; do@optikerforeningen.dk; dkf@danskkiropraktorforening.dk; dp@dp.dk; kontakt@dpfo.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dsr@dsr.dk; info@dansktp.dk; danske.bandagister@mail.dk; dbio@dbio.dk; info@fodterapeut.dk; fysio@fysio.dk; ddd@ddd.dk; 'etf@etf.dk' <etf@etf.dk>; 'ff@farmakonom.dk' <ff@farmakonom.dk>; foa@foa.dk; post@kost.dk; fas@dadl.dk; sek@jordemoderforeningen.dk; info@lkt.dk; dadl@dadl.dk; lvs@dadl.dk; plo@dadl.dk; pto@pto.dk; ast@ast.dk; kontakt@radiograf.dk; sl@sl.dk; info@tandlaegeforeningen.dk; yl@dadl.dk; post@alzheimer.dk; info@bedrepsykiatri.dk; dhf@danskhandicapforbund.dk; dh@handicap.dk; info@danskepatienter.dk; info@danske-aeldreraad.dk; dch@dch.dk; info@diabetes.dk; info@gigtforeningen.dk; admin@hjernesagen.dk; post@hjertereforeningen.dk; mail@hoereforeningen.dk; info@cancer.dk; lap@lap.dk; lev@lev.dk; sa@spiseforstyrelser.dk; landsforeningen@sind.dk; medlem@patientforeningen.dk; info@patientforeningen-danmark.dk; info@scleroseforeningen.dk; mail@sjaelndiagnoser.dk; ulf@ulf.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; info@danskerhverv.dk; di@di.dk; dit@dit.dk; Helen Gerdrup Nielsen <Helen.Gerdrup.Nielsen@regionh.dk>; dsam@dsam.dk; info@patientsikkerhed.dk; formanden@dskf.org; retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk; forens@au.dk; RI@health.sdu.dk; info@danske-seniorer.dk; dommerforeningen@gmail.com; hoeringer@fbr.dk; fsd@socialchefforeningen.dk; fp@forsikringogpension.dk; formand@retspolitik.dk; info@sundheddanmark.nu; web@tf-tandskade.dk; ast@ast.dk; dt@datatilsynet.dk; DKetik Institutionspostkasse <DKetik@DKetik.dk>; Det Etske Råd kontakt <kontakt@etiskraad.dk>; himr@himr.dk; govsec@nanog.gl; info@humanrights.dk; kfst@kfst.dk; pebl@patienterstatningen.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; info@digitalsikkerhed.dk; post@udsatte.dk

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Sundheds- og Ældreministeriet fremsender hermed vedhæftet udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed, øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, krav om instrukser, sprogkrav til sundhedspersoner, vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet, forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaktlinseoptiker m.v.) i offentlig høring.

Hovedparten af elementerne har tidligere været i offentlig høring i første del af 2019.

Ministeriet skal anmode om eventuelle bemærkninger senest den 7. oktober 2019 kl. 10.

Med venlig hilsen

Frederik Rechenback Enelund

Specialkonsulent

Sundhedsjura

Mobil: 20 22 03 91

Telefon: 72 26 95 13

Mail: fre@sum.dk

Sundheds- og Ældreministeriet • Holbergsgade 6 •
1057 København K • Tlf. 7226 9000 • Fax 7226 9001 • www.sum.dk

---

Denne e-mail indeholder fortrolig information. Hvis du ikke er den rette modtager af denne e-mail eller hvis du modtager den ved en fejltagelse, beder vi dig venligst informere afsender om fejlen ved at bruge svarfunktionen. Samtidig bedes du slette e-mailen med det samme uden at videregive eller kopiere den.

From: Katrine Lapp
Sent: Fri, 4 Oct 2019 12:53:32 +0000
To: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc: 1-DEP Høringer; Louise Kastfelt; Milan Sufi; Kathrine Aaby Lorentzen; Frederik Rechenback Enelund
Subject: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har den 1. oktober 2019 modtaget Sundheds- og Ældreministeriets høring over udkast til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed, øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, krav om instrukser, sprogkrav til sundhedspersoner, vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet, forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaklinseoptiker m.v.)

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udgør sammen med Konkurrencerådet en uafhængig konkurrencemyndighed. De følgende høringsbemærkninger afgives udelukkende som konkurrencemyndighed.

På det foreliggende grundlag har styrelsen ikke bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

Katrine Lapp

Souschef/Deputy Head of Division
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen/Danish
Competition and Consumer Authority
Direkte +45 4171 5156
E-mail lapp@kfst.dk

*Vi arbejder for velfungerende markeder.
Se vores privatlivspolitik på kfst.dk.*

Fra: 1 - KFST Officiel hovedpostkasse <kfst@kfst.dk>

Sendt: 2. oktober 2019 08:44

Til: 1 - KFST Forkontor <Forkontor@kfst.dk>

Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

/Heidi

Fra: Frederik Rechenback Enelund <fre@sum.dk>

Sendt: 1. oktober 2019 17:32

Til: regioner@regioner.dk; kl@kl.dk; regionh@regionh.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk; kontakt@rsyd.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; region@rn.dk; 3f@3f.dk; info@ato.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; do@optikerforeningen.dk; dkf@danskkiropraktorforening.dk; dp@dp.dk; kontakt@dpfo.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dsr@dsr.dk; info@dansktp.dk; danske.bandagister@mail.dk; dbio@dbio.dk; info@fodterapeut.dk; fysio@fysio.dk; ddd@ddd.dk; 'etf@etf.dk' <etf@etf.dk>; 'ff@farmakonom.dk' <ff@farmakonom.dk>; foa@foa.dk; post@kost.dk; fas@dadl.dk; sek@jordemoderforeningen.dk; info@lkt.dk; dadl@dadl.dk; lvs@dadl.dk; plo@dadl.dk; pto@pto.dk; Ankestyrelsen <ast@ast.dk>; kontakt@radiograf.dk; sl@sl.dk; info@tandlaegeforeningen.dk; yl@dadl.dk; post@alzheimer.dk; info@bedrepsykiatri.dk; dhf@danskhandicapforbund.dk; dh@handicap.dk; info@danskepatienter.dk; info@danske-aeldreraad.dk; dch@dch.dk; info@diabetes.dk; info@gigtforeningen.dk; admin@hjernesagen.dk; post@hjerteforeningen.dk; mail@hoeforeningen.dk; info@cancer.dk; lap@lap.dk; lev@lev.dk; sa@spiseforstyrrelser.dk; landsforeningen@sind.dk; medlem@patientforeningen.dk; info@patientforeningen-danmark.dk; info@scleroseforeningen.dk; mail@sjaldnediagnoser.dk; ulf@ulf.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; info@danskerhverv.dk; di@di.dk; dit@dit.dk; Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk; dsam@dsam.dk; info@patientsikkerhed.dk; formanden@dskf.org; retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk; forens@au.dk; RI@health.sdu.dk; info@danske-seniorer.dk; dommerforeningen@gmail.com; hoeringer@fbr.dk; fsd@socialchefforeningen.dk; fp@forsikringogpension.dk; formand@retspolitik.dk; info@sundheddanmark.nu; web@tf-tandskade.dk; Ankestyrelsen <ast@ast.dk>; Datatilsynet <dt@datatilsynet.dk>; DKetik Institutionspostkasse <DKetik@DKetik.dk>; Det Etske Råd kontakt <kontakt@etiskraad.dk>; himr@himr.dk; govsec@nanoq.gl; info@humanrights.dk; 1 - KFST Officiel hovedpostkasse <kfst@kfst.dk>; pebl@patienterstatningen.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; info@digitalsikkerhed.dk; Rådet for Socialt Udsatte <post@udsatte.dk>

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Sundheds- og Ældreministeriet fremsender hermed vedhæftet udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed, øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, krav om instrukser, sprogkrav til sundhedspersoner, vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet, forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaktlinseoptiker m.v.) i offentlig høring.

Hovedparten af elementerne har tidligere været i offentlig høring i første del af 2019.

Ministeriet skal anmode om eventuelle bemærkninger senest den 7. oktober 2019 kl. 10.

Med venlig hilsen

Frederik Rechenback Enelund
Specialkonsulent

Sundhedsjura

Mobil: 20 22 03 91

Telefon: 72 26 95 13

Mail: fre@sum.dk

Sundheds- og Ældreministeriet • Holbergsgade 6 •
1057 København K • Tlf. 7226 9000 • Fax 7226 9001 • www.sum.dk

From: Merete Kaas
Sent: Fri, 4 Oct 2019 11:50:39 +0000
To: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc: Frederik Rechenback Enelund
Subject: Høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven mv.
(ministeriets sagsnr.: 1904889)

Vedhæftet sendes høringssvar fra Danmarks Apotekerforening

Med venlig hilsen

Merete Kaas
Juridisk chefkonsulent

Danmarks Apotekerforening

Lægemidler og sektorpolitik

Bredgade 54 · 1260 København K

Direkte 33 76 76 02 · Hovedtelefonnr. 33 76 76 00 · Fax 33 76 76 99 mka@apotekerforeningen.dk ·

www.apotekerforeningen.dk

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

04-10-2019
MKA/4201/00001

Svar på høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Sundheds- og Ældreministeriet har den 1. oktober 2019 sendt ovennævnte lovudkast i en kort høring.

Lovudkastet indeholder følgende elementer:

- Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Det Rådgivende Udvalg for
- Tilsyn
- Lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed
- Øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser
- Krav om instrukser
- Sprogkrav til sundhedspersoner
- Vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet
- Forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger
- Dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaklinseoptiker m.v.

Lovudkastet samler forslag til ændringer, som tidligere har været i høring, men som ikke blev (færdig)behandlet på grund af valgudskrivelsen.

I relation til forslaget om oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser har Danmarks Apotekerforening noteret sig, at lovudkastet i den nu udsendte version indeholder en præcisering af, at også behandlerfarmaceuter er omfattet af forslaget og dermed af muligheden for at klage over Styrelsen for Patientsikkerheds afgørelser om visse tilsynssanktioner.

Det fremgår af lovudkastet, at Ankenævnet for Tilsynsafgørelser skal finansieres delvist ved gebyrer; dels et klagesagsgebyr på 5.000 kr. pr. sag og dels et engangsgebyr på ca. 250 kr. for hver sundhedsperson, der autoriseres efter lovens ikrafttræden. Engangsgebyret vil blive opkrævet sammen med det gebyr, der opkræves for meddelelse af autorisation.

Danmarks Apotekerforening finder principielt, at det bør være muligt at få efterprøvet offentlige myndigheders afgørelser uden betydelige økonomiske omkostninger for den pågældende.

Danmarks Apotekerforening undrer sig endvidere over, at alle sundhedspersoner, der autoriseres efter lovens ikrafttræden, skal være med til at finansiere nævnet, mens allerede autoriserede sundhedspersoner ikke opkræves gebyr til finansiering af nævnet.

Danmarks Apotekerforening skal derfor opfordre til, at det nye ankenævn finansieres fuldt ud via offentlige bevillinger.

Danmarks Apotekerforening har noteret sig, at klagefristen i lovudkastet i den nu udsendte version er fastsat til 4 uger, og at der er indsat en mulighed for i ganske særlige tilfælde at dispensere fra klagefristen. Apotekerforeningen kan tilslutte sig denne justering i forhold til det oprindelige lovudkast.

Danmarks Apotekerforening har ikke yderligere bemærkninger til lovudkastet.

Med venlig hilsen

Merete Kaas

From: Anja Rindom Bøndergaard
Sent: Fri, 4 Oct 2019 13:08:58 -0200
To: Frederik Rechenback Enelund
Subject: Svar på høring vedr. forslag til lov om ændring af sundhedsloven mv. (Nanoq - ID nr.: 11773534)

Til Sundheds- og Ældreministeriet
Att: Frederik Rechenback Enelund

Departementet for Sundhed i Grønlands Selvstyre takker for at få tilsendt forslag til lov om ændring af sundhedsloven mv. i høring.

Departementet for Sundhed har ingen bemærkninger til høringen.

Inussiarnersumik Inuulluaqquillunga - Med venlig hilsen - Best regards

Anja Rindom Bøndergaard
Inatsisileritooq - Jurist - Legal advisor

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik
Departementet for Sundhed - Ministry of Health

P.O. Box 1160. 3900 Nuuk
Oq./Tel.: +299 34 66 19

anbo@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Inussiarnersumik Inuulluaqquillunga - Med venlig hilsen - Best regards

Anja Rindom Bøndergaard
Inatsisileritooq - Jurist - Legal advisor

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik
Departementet for Sundhed - Ministry of Health

P.O. Box 1160. 3900 Nuuk
Oq./Tel.: +299 34 66 19

anbo@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

From: Frederikke Leo Fleischer
Sent: Mon, 7 Oct 2019 07:49:47 +0000
To: Frederik Rechenback Enelund
Cc: Hanne Agerbak
Subject: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Kære Frederik Rechenback

Jeg vedhæfter her KL's høringsbemærkninger til Sundheds- og Ældreministeriets udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet mv.

Med venlig hilsen
Frederikke Leo Fleischer

Konsulent
Sundhed og Ældre

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København

D +45 3370 3715
E FRLF@kl.dk

T +45 3370 3370
W kl.dk

Fra: Frederik Rechenback Enelund <fre@sum.dk>

Sendt: 1. oktober 2019 17:32

Til: regioner@regioner.dk; KL <KL@kl.dk>; regionh@regionh.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk; kontakt@rsyd.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; region@rn.dk; 3f@3f.dk; info@ato.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; do@optikerforeningen.dk; dkf@danskkiropraktorforening.dk; dp@dp.dk; kontakt@dpfo.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dsr@dsr.dk; info@dansktp.dk; danske.bandagister@mail.dk; dbio@dbio.dk; info@fodterapeut.dk; fysio@fysio.dk; ddd@ddd.dk; 'etf@etf.dk' <etf@etf.dk>; 'ff@farmakonom.dk' <ff@farmakonom.dk>; foa@foa.dk; post@kost.dk; fas@dadl.dk; sek@jordemoderforeningen.dk; info@lkt.dk; dadl@dadl.dk; lvs@dadl.dk; plo@dadl.dk; pto@pto.dk; ast@ast.dk; kontakt@radiograf.dk; sl@sl.dk; info@tandlaegeforeningen.dk; yl@dadl.dk; post@alzheimer.dk; info@bedrepsykiatri.dk; dhf@danskhandicapforbund.dk; dh@handicap.dk; info@danskepatienter.dk; info@danske-aeldreraad.dk; dch@dch.dk; info@diabetes.dk; info@gigtforeningen.dk; admin@hjernesagen.dk; post@hjerteforeningen.dk; mail@hoereforeningen.dk; info@cancer.dk; lap@lap.dk; lev@lev.dk; sa@spiseforstyrrelser.dk; landsforeningen@sind.dk; medlem@patientforeningen.dk; info@patientforeningen-danmark.dk; info@scleroseforeningen.dk; mail@sjaeldnediagnoser.dk; ulf@ulf.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; info@danskerhverv.dk; di@di.dk; dit@dit.dk; Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk; dsam@dsam.dk;

info@patientsikkerhed.dk; formanden@dskf.org; retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk; forens@au.dk; RI@health.sdu.dk; info@danske-seniorer.dk; dommerforeningen@gmail.com; hoeringer@fbr.dk; fsd@socialchefforeningen.dk; fp@forsikringogpension.dk; formand@retspolitik.dk; info@sundheddanmark.nu; web@tf-tandskade.dk; ast@ast.dk; dt@datatilsynet.dk; DKetik Institutionspostkasse <DKetik@DKetik.dk>; Det Etske Råd kontakt <kontakt@etiskraad.dk>; himr@himr.fo; govsec@nanoq.gl; info@humanrights.dk; kfst@kfst.dk; pebl@patienterstatningen.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; info@digitalsikkerhed.dk; post@udsatte.dk
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Sundheds- og Ældreministeriet fremsender hermed vedhæftet udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed, øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, krav om instrukser, sprogkrav til sundhedspersoner, vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet, forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaktlinseoptiker m.v.) i offentlig høring.

Hovedparten af elementerne har tidligere været i offentlig høring i første del af 2019.

Ministeriet skal anmode om eventuelle bemærkninger senest den 7. oktober 2019 kl. 10.

Med venlig hilsen

Frederik Rechenback Enelund

Specialkonsulent
Sundhedsjura

Mobil: 20 22 03 91
Telefon: 72 26 95 13
Mail: fre@sum.dk

Sundheds- og Ældreministeriet • Holbergsgade 6 •
1057 København K • Tlf. 7226 9000 • Fax 7226 9001 • www.sum.dk

**SUNDHEDS-
OG ÆLDREMINISTERIET**

KL's hørings svar til forslag om lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet mv.

KL har den 1. oktober modtaget udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed samt lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger i høring.

KL takker for muligheden for at afgive hørings svar, men vil samtidig understrege, at høringsfristen på under én uge ikke har været rimelig. Selvom udkastet er en sammenskrivning af to tidligere udkast til lovforslag, der var i offentlig høring i henholdsvis februar og april 2019, tager det tid at afkode, hvilke elementer der er kendte, og hvilke dele der er ændret på baggrund af tidligere høringsrunder.

Det har ikke været muligt at behandle KL's hørings svar politisk inden for tidsfristen, hvorfor KL tager forbehold for senere politisk behandling og for økonomiske konsekvenser af forslaget.

Specifikke bemærkninger

1.1 Ankenævnet for Tilsynsafgørelser

KL ser positivt på regeringens ønske om at styrke sundhedspersoners retssikkerhed ved at indføre et uafhængigt ankenævn til behandling af klager over visse tilsynsafgørelser truffet af Styrelsen for Patientsikkerhed.

KL læser forslaget i forlængelse af *Lov om ændring af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, lov om apoteksvirksomhed og forskellige andre love fra november 2018*, som bl.a. havde til formål at sikre sundhedspersoners retssikkerhed ved at tydeliggøre det organisatoriske ansvar for fejl og andre forhold, der kan være til fare for patientsikkerheden. Ifølge bemærkningerne til lovforslaget indebærer det bl.a. ansvar for planlægning og indretning af opgaver samt ansvar for tilstrækkelige ressourcer, herunder medarbejdere med fornødne kvalifikationer og kompetencer. KL bemærkede i den forbindelse, at lovforslaget imidlertid ikke stiller krav om et givent niveau for bemanning eller personalemæssige kompetencer, men at det stadig er den lokale ledelses ansvar at sikre organisering og personale. KL sluttede i forlængelse heraf, at Styrelsen for Patientsikkerhed ikke kan anlægge en ny tilsynspraksis over for kommuner og regioner, som fratager autoriserede sundhedspersoner den nødvendige daglige prioritering af opgaver i sundhedsvæsenet med hjemmel i denne bestemmelse.

KL vil endnu en gang gerne understrege, at ovenstående vilkår selvfølgelig også må gøre sig gældende i forhold til det nye ankenævn og deres behandling af Styrelsen for Patientsikkerheds afgørelser. Krav til

Dato: 4. oktober 2019

Sags ID: SAG-2019-05358
Dok. ID: 2817793

E-mail: FRLF@kl.dk
Direkte: 3370 3715

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 3

organisering, kapacitet og nødvendige kompetencer i kommuner og regioner, som tilsynene måtte medføre, bør fortsat ske i den løbende dialog med staten om forventningerne til opgaveudførelsen.

1.2 Rådgivende Udvalg for Tilsyn

KL finder det positivt, at regeringen ønsker at oprette et udvalg, hvor relevante parter kan rådgive Styrelsen for Patientsikkerhed om styrelsens tilsynsmetoder og fremgangsmåder, herunder drøfter gode og dårlige oplevelser og kommer med anbefalinger til styrelsens fremtidige tilsyn, således at styrelsen drager læring af tilsynssager og tilsynsbesøg.

KL har tidligere påpeget, er der risiko for overlap i forhold til de arbejdsopgaver, som Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn og Fagligt Forum skal varetage. Sundheds- og Ældreministeriet har i et tidligere høringsnotat adresseret KL's opmærksomhedspunkt ved at henvise til lovforslagets bemærkninger, hvor det bl.a. fremgår, at Fagligt Forum for Patientsikkerhed skal bistå Styrelsen for Patientsikkerhed med faglig sparring omkring læringsaktiviteter. KL mener dog stadig, at der er risiko for overlap. Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn skal fx udbrede information om patientsikkerhedsmæssige forhold, herunder områder, hvor der hyppigt opstår fejl og utilsigtede hændelser. Som nævnt er patientsikkerhed, fejl og utilsigtede hændelser netop de arbejdsområder, som Fagligt Forums beskæftiger sig med. KL opfordrer derfor til, at der i praksis sker en koordinering mellem det nye Rådgivende Udvalg for Tilsyn og Fagligt Forum hos Styrelsen for Patientsikkerhed.

KL bemærker endvidere, at der siden sidste høringsrunde er foretaget sproglige ændringer i forhold til, hvordan udvalget skal sammensættes. I udkastet fra februar er kommuner og regioner medtaget i bemærkningerne til lovforslaget som repræsentanter i udvalget. I dette udkast er kommuner og regioner erstattet af *offentlige og private driftsherrer* – og KL vil derfor for en god ordens skyld opfordre til, at kommunerne repræsenteres i udvalget.

1.3 Fagligt Forum for Patientsikkerhed

KL bakker op om lovfæstelsen af Fagligt Forum for Patientsikkerhed. Fagligt Forum er et meget anvendeligt forum, hvor der er mulighed for at drøfte patientsikkerhedsarbejdet tværsektorielt, og hvor initiativer deles på tværs af myndigheder, regioner og kommuner.

Som skrevet overfor bør der dog være en opmærksomhed på, at Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn og Fagligt Forum ikke overlapper, så der ikke oprettes parallelle udvalg. Allerede i dag er de kommunale i repræsentanter hhv. Driftsgruppen for DPSD og Fagligt Forum frustrerede over overlap mellem de to grupper. Det kan kompliceres yderligere, hvis der ikke er en klar afgrænsning af opgaver mellem Fagligt Forum og det Rådgivende Udvalg for Tilsyn.

1.4 Øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser

KL støtter overordnet forslaget om at øge beskyttelsen af sundhedspersoner, der indgår i rapporteringen af en utilsigtet hændelse. Beskyttelsen vurderes at være afgørende for, at der bliver rapporteret og lært af hændelserne. Forslaget kan således være med til at styrke

Dato: 4. oktober 2019

Sags ID: SAG-2019-05358
Dok. ID: 2817793

E-mail: FRLF@kl.dk
Direkte: 3370 3715

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 3

patientsikkerheden og skabe øget fokus omkring systematisk læring og forebyggelse af utilsigtede hændelser.

KL er dog blevet opmærksom på, at forslaget kan være en barriere i tilfælde, hvor der er behov for at samles om en tværsektoriel analyse med repræsentanter fra både kommune og region. Hvis identiteten af involverede sundhedspersoner kun må være kendt af personer i samme region eller kommune, der varetager opgaver efter § 198, stk. 1., forhindres muligheden for at involverede personer kan mødes på tværs af sektorer for at analysere en kompleks og alvorlig hændelse, da de ikke må kende hinandens identitet.

På den baggrund anbefaler KL, at formuleringen i § 200 stk. 2 blødes op, så der fortsat er mulighed for, at involverede sundhedspersoner kan deltage i en tværsektoriel analyse af en alvorlige hændelse.

1.5 Krav om instrukser

KL vil endnu engang gerne opfordre til, at bemyndigelsen til at fastsætte det nærmere indhold af kravet til instrukser placeres hos Sundhedsministeren og ikke hos Styrelsen for Patientsikkerhed. Det vil bl.a. sikre en klar sammenhæng til arbejdet med medhjælpsbekendtgørelsen og journalføringsbekendtgørelsen, som er forankret i Sundheds- og Ældreministeriet. KL vil også gerne bemærke, at Danske Regioner, DSR, Lægeforeningen og Dansk Selskab for Patientsikkerhed er af samme opfattelse, jf. tidligere høringsnotat. KL håber derfor, at ministeriet tager opfordringen til efterretning.

1.6 Sprogkrav til sundhedspersoner

KL anerkender, at det i mange situationer er vigtigt for patientsikkerheden, at sundhedspersoner kan kommunikere med borgere/patienter. Lovforslaget lægger op til, at det er arbejdsgiveren og driftherrens vurdering, hvorvidt sundhedspersonerne forsvarligt kan leve op til sine pligter, jf. autorisationslovens §17. KL er enig i, at det er et arbejdsgiveransvar at vurdere sprogkunderskaber, da det bl.a. vil afhænge af det øvrige personale og de konkrete opgaver, pågældende medarbejder skal udføre.

Med venlig hilsen

Hanne Agerbak
Kontorchef, Sundhed og Ældre, KL

Dato: 4. oktober 2019

Sags ID: SAG-2019-05358
Dok. ID: 2817793

E-mail: FRLF@kl.dk
Direkte: 3370 3715

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 3

From: Anne Merethe Christensen
Sent: Mon, 7 Oct 2019 08:23:09 +0000
To: Frederik Rechenback Enelund
Cc: 'TDW@regioner.dk'
Subject: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæg

Til Sundheds- og Ældreministeriet, att: Frederik Rechenback Enelund

Vi har modtaget denne høring den 2. oktober 2019. Vi har vedhæftet tidligere fremsendte bemærkninger af 26. februar 2019.

Herudover har vi følgende bemærkninger:

Vedr. sprogkravet anfører Aalborg Universitetshospital følgende:

I forhold til § 1, nr. 1 + pkt. 2.5 vedr. sprogkrav til sundhedspersoner har Aalborg UH følgende opmærksomhedspunkter:

Regionsrådenes (driftsherrens) og hospitalsledelsernes (arbejdsgiverens) ansvar for at sikre de nødvendige sproglige kompetencer hos personalet lovfæstes med forslaget. Den 3. juni 2019 besluttede Regionsrådets forretningsudvalg at indføre de samme sprogkrav til udenlandske sundhedspersoner, der er uddannet og/eller er statsborger i et EU/EØS land. Hospitalet vurderer imidlertid, at sprogkravene bør besluttes nationalt via lovgivning/ alternativt som aftale mellem regionerne, således at det ikke bliver et u hensigtsmæssigt konkurrenceparameter regionerne imellem.

Lovforslaget lægger ikke op til at indføre et ensrettet sprogkrav som en fast procedure i autorisationsprocessen. Hospitalet finder det imidlertid hensigtsmæssigt at stille de samme krav til dansksproglige kompetencer til alle udenlandske sundhedsprofessionelle, uanset hvor de har taget deres uddannelse. Der kan med fordel udarbejdes en ny test i stedet for PD3. En test der i højere grad fokuserer på lytteforståelse og mundtlig kommunikativ kompetence, som i særdeleshed er aktuel for sundhedsvæsenet. Hospitalet er opmærksomme på, at et krav om specifikke sprogkompetencer forud for autorisation ikke vil være en garant for, at den sundhedsprofessionelle pr. automatik kan fungere i den kliniske hverdag. Det vil fortsat være ledelsens ansvar at vurdere som ved en hvilken som helst ansættelse.

I bemærkningerne til lovforslaget begrundes mulighederne for fortsat differentiering med, at det afhænger af kravene i jobbet og omfanget af patientkontakt, hvilke sproglige kompetencer der er behov for. Det vurderes, at de stedlige ledelser i praksis bør have frihed til at vurdere de ansatte sprogkompetencer i forhold til de funktioner, der ligger i den konkrete ansættelse. Det er den praksis vi kender i dag. Så umiddelbart ændrer lovforslaget ikke på forpligtelsen men skærper bevidstheden om at explicitere forventningerne til sprogligt niveau. Det er hospitalets holdning, at et minimum af dansksproglige kompetencer er nødvendige i alle funktioner på hospitalet uafhængig af patientkontaktens form og hyppighed. Derfor vil et ensrettet sprogkrav ikke blive betragtet som en hæmsko. Det vil tværtimod virke understøttende for afdelingernes rekrutteringsproces, være mere gennemskueligt og troværdigt udadtil og indadtil.

Lovforslaget giver Styrelsen for Patientsikkerhed bemyndigelse til at give påbud, hvis manglende sproglige færdigheder bringer patientsikkerheden i fare eller har potentiale for det. Hvad det i praksis vil få af betydning er ikke helt tydeligt i materialet.

Vedr. muligheden for at anke tilsynsafgørelser anfører administrationen følgende:

Vi er enige i, at der er behov for at kunne anke tilsynsafgørelser. Der er tale om afgørelser, som kan have en ganske indgribende indvirkning på den eller de involverede sundhedspersoner.

Vedr. beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser anfører administrationen følgende:

I Region Nordjylland mener vi, det er meget vigtigt at beskytte personalet i forbindelse med rapportering af utilsigtede hændelser, og derfor hilser vi forslaget om ændring i §201 velkomment. Det er positivt, at beskyttelsen mod sanktioner nu udtrykkeligt kommer til at gælde for både den rapporterende person og de involverede sundhedspersoner i en UTH. Det er dog også sådan, vi indtil nu har opfattet lovgivningen.

I forhold til §200 anerkender vi, at der er blevet lyttet til den bekymring, som regionerne kom med sidst lovforslaget var i høring. Vi kan konstatere, at det er skrevet ind i bemærkningerne til lovforslaget, at oplysninger omkring identiteten af sundhedspersoner kan være berettiget, hvis "Videregivelsen konkret er nødvendig for at den person, der skal modtage oplysninger, kan varetage arbejdet med at modtage, registrere eller analysere en hændelse." Det er uklart, hvorvidt formuleringerne i bemærkningerne tager hensyn til de analyser, der laves af flere sektorer i fællesskab fx en region og en kommune. Overgange er netop et af de områder, hvor der sker mange utilsigtede hændelser, og en del af disse kræver analyse i fællesskab, for at skabe den bedst mulige læring. Derudover kan det være problematisk, hvis formuleringerne i bemærkningerne skal forstås så udtømmende, at oplysninger kun kan videregives i forbindelse med arbejdet med 'at modtage, registrere eller analysere en hændelse' – der kunne være situationer, hvor der var andre formål. Den meget korte tidsfrist for at afgive høringssvar har betydet, at det ikke har været praktisk muligt at få sendt lovforslaget bredere ud i organisationen og ej heller muligt at nå at få vurderet konsekvenserne af lovforslaget og eventuelle problemstillinger. Som udgangspunkt vil det være vigtigt, at bemærkningerne lægger op til, at vi kan fortsætte den praksis, der er for nuværende.

Afsluttende skal vi bemærke, at vi ikke finder det rimeligt at sende et omfattende lovforslag i høring med en frist på under 1 uge uanset at der er tale om forslag, som for størstedelen tidligere har været fremsendt. Hvis det er af afgørende betydning at sende det i høring og nøjes med en kort frist, så bør det som minimum fremgå af høringsbrevet, hvor lovforslaget adskiller sig fra det tidligere udsendte.

Med venlig hilsen

Anne Merethe Christensen
Juridisk specialkonsulent
97 64 83 92
anmech@rn.dk

REGION NORDJYLLAND

Jura
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Ø
rn.dk

Fra: Frederik Rechenback Enelund [mailto:fre@sum.dk]

Sendt: 1. oktober 2019 17:32

Til: Danske Regioner <regioner@regioner.dk>; kl@kl.dk; Region Hovedstaden <regionh@regionh.dk>; Region Sjælland <regionsjaelland@regionsjaelland.dk>; kontakt@rsyd.dk; Region Midtjylland <kontakt@regionmidtjylland.dk>; Region Nordjylland <region@rn.dk>; 3f@3f.dk; info@ato.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; do@optikerforeningen.dk; dkf@danskkiropraktorforening.dk; dp@dp.dk; kontakt@dpfo.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dsr@dsr.dk; info@dansktp.dk; danske.bandagister@mail.dk; dbio@dbio.dk; info@fodterapeut.dk; fysio@fysio.dk; ddd@ddd.dk; 'etf@etf.dk' <etf@etf.dk>; 'ff@farmakonom.dk' <ff@farmakonom.dk>; foa@foa.dk; post@kost.dk; fas@dadl.dk; sek@jordemoderforeningen.dk; info@lkt.dk; dadl@dadl.dk; lvs@dadl.dk; plo@dadl.dk; pto@pto.dk; ast@ast.dk; kontakt@radiograf.dk; sl@sl.dk; info@tandlaegeforeningen.dk; yl@dadl.dk; post@alzheimer.dk; info@bedrepsykiatri.dk; dhf@danskhandicapforbund.dk; dh@handicap.dk; info@danskepatienter.dk; info@danske-aeldreraad.dk; dch@dch.dk; info@diabetes.dk; info@gigtforeningen.dk; admin@hjernesagen.dk; post@hjerterforeningen.dk; mail@hoeforeningen.dk; info@cancer.dk; lap@lap.dk; lev@lev.dk; sa@spiseforstyrelser.dk; landsforeningen@sind.dk; medlem@patientforeningen.dk; info@patientforeningen-danmark.dk; info@scleroseforeningen.dk; mail@sjaldnediagnoser.dk; ulf@ulf.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; info@danskerhverv.dk; di@di.dk; dit@dit.dk; Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk; dsam@dsam.dk; info@patientsikkerhed.dk; formanden@dskf.org; retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk; forens@au.dk; RI@health.sdu.dk; info@danske-seniorer.dk; dommerforeningen@gmail.com; hoeringer@fbr.dk; fsd@socialchefforeningen.dk; fp@forsikringogpension.dk; formand@retspolitik.dk; info@sundheddanmark.nu; web@tf-tandskade.dk; ast@ast.dk; dt@datatilsynet.dk; DKetik Institutionspostkasse <DKetik@DKetik.dk>; Det Etiske Råd kontakt <kontakt@etiskraad.dk>; himr@himr.fo; govsec@nanoq.gl; info@humanrights.dk; kfst@kfst.dk; pebl@patienterstatningen.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; info@digitalsikkerhed.dk; post@udsatte.dk

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Sundheds- og Ældreministeriet fremsender hermed vedhæftet udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed, øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, krav om instrukser, sprogkrav til sundhedspersoner, vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet, forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaktlinseoptiker m.v.) i offentlig høring.

Hovedparten af elementerne har tidligere været i offentlig høring i første del af 2019.

Ministeriet skal anmode om eventuelle bemærkninger senest den 7. oktober 2019 kl. 10.

Med venlig hilsen

Frederik Rechenback Enelund

Specialkonsulent

Sundhedsjura

Mobil: 20 22 03 91
Telefon: 72 26 95 13
Mail: fre@sum.dk

Sundheds- og Ældreministeriet • Holbergsgade 6 •
1057 København K • Tlf. 7226 9000 • Fax 7226 9001 • www.sum.dk

NOTAT

Bemærkninger fra Region Nordjylland til høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, jfr. brev af 12. februar 2019

Overordnet set vil vi fra Region Nordjyllands side udtrykke tilfredshed med forslaget. Det er således tilfredsstillende, at der kommer fokus på sprogkravene til sundhedspersoner og nødvendigheden af at udarbejde tilstrækkelige og korrekte instrukser. Det bør sikres, at den nærmere udmøntning af reglerne, sker på en måde, så det fungerer i den praktiske hverdag, og hermed mener vi, at der bør fastlægges klare og tydelige rammer med mulighed for at et vist lokalt råderum, men med en tydelig angivelse af råderummet.

Vedr. krav om instrukser, så anser vi anbefalingerne fra arbejdsgruppen, der afrapporterede den 19. september 2018 som en række fine betragtninger, som giver et godt afsæt til revision af den nuværende Vejledning nr. 9001 af 20. november 2000 og det giver god mening, at der udfærdiges en bekendtgørelse for området. Det er for hospitalernes vedkommende tydeligt, at en del af ønskerne i forhold til den fremadrettede dokumentstyring, allerede i dag opfyldes og i forlængelse heraf vil det være oplagt, at Styrelsen for Patientsikkerhed inddrager hospitalerne og dermed hospitalernes erfaringer på området, når bekendtgørelsen skal udarbejdes.

I lovforslaget er betegnelsen "sundhedsfaglige instrukser" anvendt, mens der i selve lovbestemmelsen er anvendt betegnelsen "instrukser" – hvis hensigten er, at der alene skal være lovkrav om sundhedsfaglige instrukser, så vil det være hensigtsmæssigt, at betegnelsen også anvendes i loven og ikke kun i bemærkningerne.

Endelig finder vi det yderst relevant, at der oprettes et rådgivende udvalg for tilsyn, det har vi i den grad manglet, så det hilser vi velkommen. Fagligt Forum for Patientsikkerhed er i dag en realitet, som fungerer godt, så med ændringen stadfæstes dette blot i loven.

Øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, er - som det også nævnes i bemærkningerne - også den procedure der anvendes i Region Nordjylland i forbindelse med uth'er i dag. Det er selvfølgelig meget relevant, at der også er lovhjemmel i den arbejdsgang, så ansatte der involveres i en uth, har samme juridiske beskyttelse som dem der rapporterer hændelsen.

Region Nordjylland har ikke bemærkninger til ændringerne i forslaget § 2 og § 3.

Desuden har vi fået følgende bemærkninger fra Aalborg Universitetshospital vedr. sprogkravet. De forhold, som påpeges, vil efter vores opfattelse med fordel kunne tydeliggøres i den nærmere udmøntning af reglerne.

I forhold til § 1, nr. 1 + pkt. 2.5 vedr. sprogkrav til sundhedspersoner har Aalborg UH følgende opmærksomhedspunkter:

- Lovforslaget lægger *ikke* op til at indføre et ensrettet sprogkrav som en fast procedure i autorisationsprocessen. Hospitalet finder det imidlertid hensigtsmæssigt at stille de samme krav til dansksproglige kompetencer til alle udenlandske sundhedsprofessionelle, uanset hvor de har taget deres uddannelse. Der kan med fordel udarbejdes en ny test i stedet for PD3. En test der i højere grad fokuserer på lytteforståelse og mundtlig kommunikativ kompetence, som i særdeleshed er aktuel for sundhedsvæsnet. Hospitalet er opmærksomme på, at et krav om specifikke sprogkompetencer forud for autorisation ikke vil være en garant for, at den sundhedsprofessionelle pr. automatik kan fungere i den kliniske hverdag. Det vil fortsat være ledelsens ansvar at vurdere som ved en hvilken som helst ansættelse.
- I bemærkningerne til lovforslaget begrundes mulighederne for fortsat differentiering med, at det afhænger af kravene i jobbet og omfanget af patientkontakt, hvilke sproglige kompetencer der er behov for. Det vurderes, at de stedlige ledelser i praksis bør have frihed til at vurdere de ansatte sprogkompetencer i forhold til de funktioner, der ligger i den konkrete ansættelse. Det er den praksis vi kender i dag. Så umiddelbart ændrer lovforslaget ikke på forpligtelsen men skærper bevidstheden om at eksplicitere forventningerne til sprogligt niveau. Det er hospitalets holdning, at et minimum af dansksproglige kompetencer er nødvendige i alle funktioner på hospitalet uafhængig af patientkontaktens form og hyppighed. Derfor vil et ensrettet sprogkrav ikke blive betragtet som en hæmsko. Det vil tværtimod virke understøttende for afdelingernes rekrutteringsproces, være mere gennemskueligt og troværdigt udadtil og indadtil.
- Regionsrådenes (driftsherrens) og hospitalsledelsernes (arbejdsgiverens) ansvar for at sikre de nødvendige sproglige kompetencer hos personalet lovfæstes med forslaget. Der er allerede taget initiativ til regionalt at fastsætte fælles retningslinjer vedr. dansksproglige kompetencer. Hospitalet vurderer imidlertid, at sprogkravene bør besluttes nationalt via lovgivning/ alternativt som aftale mellem regionerne, således at det ikke bliver et u hensigtsmæssigt konkurrenceparameter regionerne imellem.
- Lovforslaget giver Styrelsen for Patientsikkerhed bemyndigelse til at give påbud, hvis manglende sproglige færdigheder bringer patientsikkerheden i fare eller har potentiale for det. Hvad det i praksis vil få af betydning er ikke helt tydeligt i materialet.

From: Torben Kajberg
Sent: Mon, 7 Oct 2019 09:45:18 +0000
To: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc: Frederik Rechenback Enelund
Subject: Høringssvar fra DH (Ankenævn for Tilsynsafgørelser mv.)

Vedlagt høringssvar fra DH. Beklager at fristen er overskredet lidt.

Med venlig hilsen

Torben Kajberg
Chefkonsulent / Chief Political Advisor

Mobil: +45 30439688
E-mail: tk@handicap.dk

DANSKE HANDICAPORGANISATIONER

Danske Handicaporganisationer (DH) arbejder for, at mennesker med handicap kan leve et liv som alle andre: Deltage, bidrage og være en del af fællesskabet. DH er fælles talerør for 34 handicaporganisationer og repræsenterer alle typer handicap.

Vi behandler personoplysninger om dig. [Se her vores databeskyttelsespolitik](#)

Hørings svar om ændring af sundhedsloven mv. (sprogkrav, Ankenævn for Tilsynsafgørelser mv.)

DH takker for muligheden for at komme bemærkninger. Vi har bemærkninger til et par af de lovændringer, som forslaget indeholder.

1. Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser

Det forslås at oprette et ankenævn, hvor sundhedspersoner der har modtaget en tilsynsafgørelse, kan få prøvet afgørelsen.

I lovforslaget lægges op til, at Advokatsamfundet og Danske Patienter indstiller repræsentanter til Ankenævnet.

DH mener:

DH støtter oprettelsen af Ankenævnet.

DH finder det helt i orden, at der lægges op til, at Danske Patienter indstiller repræsentanter.

DH mener dog, at patientrepræsentationen bør udvides for at sikre større bredde og mangfoldighed. DH repræsenterer pt. 35 patient- og handicaporganisationer. DH har særlig ekspertise ift. multisygdom, kronisk sygdom, handicap, overgange og snitflader samt det forhold, at sundhedsbehandling finder sted mange steder, også i private hjem, på plejehjem, bosteder mv.

DH ser derfor gerne, at DH også får mulighed for at indstille repræsentanter.

2. Sprogkrav til sundhedspersoner

Lovforslaget skærper forpligtelsen for regionsråd, kommunalbestyrelser og private virksomheder til at sikre, at udenlandsk personale har tilstrækkelige sproglige kompetencer til at udføre deres arbejde (jf. nr. 1, stk. 2).

DH mener:

Det bakker DH op om selve forslaget. Men vi har to supplerende bemærkninger.

a) Vi går ud fra, at private specialsygehuse også er omfattet. Det vil være hensigtsmæssigt for tydelighedens skyld at præcisere dette i bemærkningerne.

b) Kommunikationsvanskeligheder kan have andre årsager end mangelfuld mestring af det danske sprog.

Af hensyn til at sikre lige adgang til sundhed og sundhedsydelser bør der være større fokus på patientgrupper, som på grund af sensoriske, kognitive og psykiske funktionsnedsættelser.

Nogle patienter med handicap har behov for støtte til at kommunikere med sundhedspersoner. Dette kræver, at sundhedssektoren sikrer sig, at det nødvendige pædagogiske personale deltager, samt at sektoren afholder udgifter hertil. Desuden bør der være sundhedspersonale, der har særlig ekspertise i at kommunikere med patienter med fx udviklingshæmning, psykisk sygdom, demens o.l.

3. Oprettelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed

DH er tilfredse med det eksisterende Fagligt Forum for Patientsikkerhed, og vi støtter, at det nu bliver skrevet ind i loven.

DH mener:

DH vil meget gerne fortsat bidrage til arbejdet i Fagligt Forum for Patientsikkerhed.

DH ser gerne, at " og Danske Handicaporganisationer" tilføjes i bemærkningerne s. 56 som eksempel på patientorganisationer.

4. Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn

Det foreslås at oprette et udvalg, som skal rådgive Styrelsen for Patientsikkerhed om læring af sager om tilsyn med behandlingssteder og sundhedspersoner.

Der lægges op til, at patientorganisationer skal være repræsenteret i udvalget. Det finder DH er vigtigt, at da patienters erfaringer er nødvendige at få med, hvis patientsikkerheden skal højnes. DH bidrager meget gerne til udvalgets arbejde, både hvad angår forslag til indsatsområder og til læring og formidling af erfaringer.

DH mener:

DH bakker op om oprettelsen af et rådgivende udvalg og vil gerne deltage i udvalgets arbejde.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Thorkild Olesen". The signature is written in a cursive style.

Thorkild Olesen, formand

From: Frederik Rechenback Enelund
Sent: Fri, 11 Oct 2019 11:38:50 +0200
To: Camilla Lerager Andersen
Subject: VS: Høringssvar - udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandl

---

Fra: Samfundsanalyse <samfundsanalyse@aeldresagen.dk>
Sendt: 11. oktober 2019 11:38
Til: DEP Sundheds- og Ældreministeriet <sum@sum.dk>
Cc: Frederik Rechenback Enelund <fre@sum.dk>
Emne: Høringssvar - udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Til Sundheds- og Ældreministeriet

Ældre Sagen har desværre ikke haft mulighed for at fremsende høringssvar inden for den korte tidsfrist, men tillader os at genfremsende vores høringssvar af 28. februar 2019.

Venlig hilsen

Pia Westring
Afdelingssekretær/PA
Samfundsanalyse
Direkte: 33 96 86 29
Mobil: +45 21 19 59 53
pw@aeldresagen.dk

Ældre **Sagen**

Snorresgade 17-19 · 2300 København S · Tlf. 33 96
86 86

Læs vores
[persondatapolitik](#)

Fra: Frederik Rechenback Enelund [<mailto:fre@sum.dk>]
Sendt: 1. oktober 2019 17:32
Til: regioner@regioner.dk; kl@kl.dk; regionh@regionh.dk; regionsjaelland@regionsjaelland.dk; kontakt@rsyd.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; region@rn.dk; 3f@3f.dk; info@ato.dk; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; do@optikerforeningen.dk; dkf@danskkiropraktorforening.dk; dp@dp.dk; kontakt@dpfo.dk; ds@socialraadgiverne.dk; dsr@dsr.dk; info@dansktp.dk; danske.bandagister@mail.dk; dbio@dbio.dk; info@fodterapeut.dk; fysio@fysio.dk; ddd@ddd.dk; 'etf@etf.dk; 'ff@farmakonom.dk; foa@foa.dk; post@kost.dk; fas@dadl.dk; sek@jordemoderforeningen.dk; info@lkt.dk; dadl@dadl.dk; lvs@dadl.dk; plo@dadl.dk; pto@pto.dk; ast@ast.dk; kontakt@radiograf.dk; sl@sl.dk; info@tandlaegeforeningen.dk; yl@dadl.dk; post@alzheimer.dk; info@bedrepsykiatri.dk; dhf@danskhandicapforbund.dk; dh@handicap.dk; info@danskepatienter.dk; info@danske-aeldreraad.dk; dch@dch.dk; info@diabetes.dk; info@gigtforeningen.dk; admin@hjernesagen.dk; post@hjertereforeningen.dk; mail@hoereforeningen.dk; info@cancer.dk; lap@lap.dk; lev@lev.dk; sa@spiseforstyrrelser.dk;

landsforeningen@sind.dk; medlem@patientforeningen.dk; info@patientforeningen-danmark.dk;
info@scleroseforeningen.dk; mail@sjaeldnediagnoser.dk; ulf@ulf.dk; AeldreSagen;
samfund@advokatsamfundet.dk; info@danskerhverv.dk; di@di.dk; dit@dit.dk;
Helen.gerdrup.nielsen@regionh.dk; dsam@dsam.dk; info@patientsikkerhed.dk; formanden@dskf.org;
retsmedicinsk.institut@forensic.ku.dk; forens@au.dk; RI@health.sdu.dk; info@danske-seniorer.dk;
dommerforeningen@gmail.com; hoeringer@fbr.dk; fsd@socialchefforeningen.dk;
fp@forsikringogpension.dk; formand@retspolitik.dk; info@sundheddanmark.nu; web@tf-tandskade.dk;
ast@ast.dk; dt@datatilsynet.dk; DKetik Institutionspostkasse; Det Etske Råd kontakt; himr@himr.fo;
govsec@nanog.gl; info@humanrights.dk; kfst@kfst.dk; pebl@patienterstatningen.dk;
rigsadvokaten@ankl.dk; politi@politi.dk; info@digitalsikkerhed.dk; post@udsatte.dk

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Sundheds- og Ældreministeriet fremsender hermed vedhæftet udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger (Oprettelse af Ankenævnet for Tilsynsafgørelser og Det Rådgivende Udvalg for Tilsyn, lovfæstelse af Fagligt Forum for Patientsikkerhed, øget beskyttelse af personer ved rapportering af utilsigtede hændelser, krav om instrukser, sprogkrav til sundhedspersoner, vurdering af lægeerklæringer på indfødsretsområdet, forenkling af reglerne om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger, dispensation fra fristen for indgivelse af ansøgning om autorisation som kontaktlinseoptiker m.v.) i offentlig høring.

Hovedparten af elementerne har tidligere været i offentlig høring i første del af 2019.

Ministeriet skal anmode om eventuelle bemærkninger senest den 7. oktober 2019 kl. 10.

Med venlig hilsen

Frederik Rechenback Enelund

Specialkonsulent

Sundhedsjura

Mobil: 20 22 03 91

Telefon: 72 26 95 13

Mail: fre@sum.dk

Sundheds- og Ældreministeriet • Holbergsgade 6 •
1057 København K • Tlf. 7226 9000 • Fax 7226 9001 • www.sum.dk

Sundheds og Ældreministeriet
sum@sum.dk
Kopi: fre@sum.dk

28. februar 2019 · rh

Høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger

Ældre Sagen takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Sprogkrav til sundhedspersoner

Korrekt og forståelig kommunikation mellem læge og patient og mellem læge og kollega er afgørende for en patientsikker behandling og et trygt behandlingsforløb.

Ældre mennesker med svækket helbred og/eller funktionsevne kan være sårbare i dialogen med sundhedsprofessionelle grundet deres helbredstilstand. Det kan fx skyldes nedsat hørelse, smerter, træthed eller demens, men det kan også hænge sammen med behov for behandling, der går på tværs af afdelinger, hjemmepleje m.v. Kommunikationen mellem patient og læge udfordres yderligere i en situation, hvor der også måtte være sproglige barrierer mellem lægen og patienten.

Ældre Sagen bakker derfor op om Lægeforeningens forslag om, at der skal stilles de samme nationalt fastsatte sprogkrav til alle udenlandske læger, som skal arbejde i Danmark, uanset om de kommer fra et EU-land eller et andet land.

Ældre Sagen mener således, at der skal være et ensartet landsdækkende krav, som skal gælde for alle udenlandske læger, uanset hvor de arbejder, og uanset hvilket land de kommer fra. Ældre Sagen mener ikke, at dette skal bero på den enkelte arbejdsgiver som foreslået med ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger .

Venlig hilsen

Bjarne Hastrup
Adm. direktør

From: Ledelsessekretariat Ankestyrelsen
Sent: Fri, 4 Oct 2019 06:49:18 +0000
To: DEP Sundheds- og Ældreministeriet
Cc: Frederik Rechenback Enelund
Subject: Høringssvar fra Psykolognævnet

Til Sundheds- og Ældreministeriet

Svar fra Psykolognævnet - Svar på høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger – jeres sagsnr. 1904889.

Venlig hilsen

Lone Nielsen
Sekretær
Ledelse & Økonomi

Direkte telefon: 61 89 75 81

Mail: loni@ast.dk

-

Ankestyrelsen

Postadresse: Ankestyrelsen, 7998 Statsservice

Mail: ast@ast.dk

Telefon: 33 41 12 00

Hjemmeside: www.ast.dk

Åbningstid: 9.00 – 15.00 alle hverdage

---

*Fortrolige og personfølsomme oplysninger
skal sendes til sikkermail@ast.dk*

Sundheds- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

Svar på høring over udkast til forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed og lov om virksomhedsansvarlige læger og tandlæger – jeres sagsnr. 1904889

Psykolognævnet har ingen bemærkninger til lovudkastet.

Venlig hilsen

Anne Louise Bødker Petersen

4. oktober 2019

J.nr. 19-47885

Psykolognævnet
Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk
www.ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00